

VEJEN KOMMUNE

TEKNIK OG MILJØ

**Knud-Kristian Rostgaard Knudsen
Nielsbygårdvej 7
6683 Føvling**

Dato: 18.08.2011

Sagsnr.: 11/7411

E-mail:

Natur-miljo-byg@vejenkom.dk

Web: www.vejenkom.dk

Miljøgodkendelse

Nielsbygård - hønsehold og kvieopdræt

Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold til § 11 "Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug".

Vejen
KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

Resumé.....	4
Indledning	5
1 Afgørelse	7
Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering	7
Vilkår for afgørelsen.....	8
Generelle forhold	8
Anlæg	9
Arealer	12
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	12
Egenkontrol	13
Offentliggørelse/høring, klageadgang og udnyttelse af godkendelsen	14
2 Kort beskrivelse af husdyrbruget	15
Grundlag for sagsbehandling.....	15
Dyrehold og driftsform	15
Arealer.....	18
3 Redegørelse og vurdering	26
Generelle forhold.....	26
Anlæg og begrænsning af eventuelle gener for naboer	26
Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT.....	38
Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak	44
Arealernes påvirkning af natur, jord og vand.....	48
Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder	71
Husdyrbrugets ophør	79
Alternative muligheder	80
Sammenfatning.....	81
4 Øvrige forhold	82
Byggeri, vandindvinding og spildevandsafledning	82
Modtager af afgørelse	82
Hørings- og Klageberettigede.....	82
Klageberettigede	82
Bilagsoversigt	83

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

Ejendomsnummer	5750093941
Matrikelnummer	1 A m.fl.
CVR	15240784
CHR	43405
Ejendommens ejer	Knud-Kristian Rostgaard Knudsen
Husdyrbrugets ejer	Knud-Kristian Rostgaard Knudsen
Husdyrbrugets kontaktperson	Knud-Kristian Rostgaard Knudsen

Resumé

Vejen Kommune har modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af ændring af husdyrbruget på Nielsbygårdvej 7, 6683 Føvling. Projektets indhold og kommunens afgørelse er beskrevet i kort form i nedenstående resumé.

Projektet omfatter etablering af konsumægproduktion, hønniker samt kvieopdræt. På ejendommen er der i dag malkekvæg med tilhørende opdræt

Ejendommen drives økologisk.

Samlet svarer ændringen af husdyrproduktionen til en reduktion på 127,4 DE fra 366,97 DE til 239,57 DE.

I forbindelse med udvidelsen ønskes der opført en konsumægstald.

Eksisterende stald ændres fra kvægstald til opdræt af hønniker.

Lugtgenekriterierne fra husdyrbrugets anlæg til nærmeste byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo er alle overholdt.

Ejendommens anlæg ligger udenfor Natura 2000 områder. Nærmeste Natura 2000 område er nr. 91 (habitatområde nr. 80) – Kongeå - ca. 150 m syd for anlægget.

Enkelte udbringningsarealer, som anvendes til afgræsning, er beliggende indenfor Natura 2000 område nr. 91.

Nærmeste § 7-areal, der udløser bufferzone er et overdrev som ligger ca. 1,6 km nordøst for temporær markstak og ca. 2,1 km fra nærmeste bygning i det samlede staldanlæg.

På husdyrbrugets udbringningsarealer udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE pr. ha. 103,80 ha af ejendommens 466,29 ha udbringningsarealer er placeret i NFI.

Ingen af udbringningsarealerne i denne miljøgodkendelse ligger indenfor oplande der er klassificeret som nitratklasse.

Ingen af udbringningsarealerne er placeret i oplande til målsatte fosforfølsomme søer eller i områder, der jf. Husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau er udpeget i fosforklasser.

Fjerkræstalden ligger inden for "værdifulde landskaber", "uforstyrrede landskaber", "værdifulde geologiske interesseområder", "økologiske forbindelsesområde" og "kulturhistorisk værdiområde". Plansområdet placeres desuden indenfor "særlige økologiske forbindelsesområder", "lavbundsarealer" og "potentielle vådområder".

Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en ændring af husdyrbruget på Nielsbygårdvej 7, 6683 Føvling i Vejen Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, har Vejen Kommune vurderet det ansøgte projekt. Vurderingen fremgår af afsnit 3 "Redegørelse og vurdering" og er sammen med ansøgningen baggrund for miljøgodkendelsens vilkår.

Udkastet har været fremlagt i høring hos ansøger i 3 uger, hvor der var mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Orientering om høring af udkast til miljøgodkendelse har været fremlagt hos naboer og parter i sagen i 3 uger.

Høringsbidrag er uddybet i godkendelsens afsnit 1 side 14.

Vejen Kommune d. 18.08.2011

Helle Kalmayer Hansen
Teknik og Miljø
Rådhuspassagen 3
6600 Vejen

Ansøgning

Vejen Kommune har den 3. marts 2011 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget Nielsbygård, Nielsbygårdvej 7, 6683 Føvling, matr. nr. 1A, Nielsbygård Hgd., Føvling omhandlende følgende:

- Etablering af hønsestald på 1.620 m² ca. 35 meter nord for eksisterende kostald inkl. ægpakkeri og kølerum.
- Ændring af dyreholdet fra 275 malkekøer (Jersey), 125 kvier (Jersey) og 40 småkalve (0-6 mdr. - Jersey) til 16.500 årshøner, 36.000 hønniker og 250 kvier (6 mdr.-kælvning, Tung race) årligt, svarende til en ændring fra 366,97 DE til 239,57 DE.
- Ændring af eksisterende kviestald til opdræt af hønniker.
- Opbevaring af gødning fra konsumægproduktion i eksisterende halmlade.
- Ejendommen drives økologisk.
- Valgte sædskifte er K2, der har et udvaskningsindeks på 96.

Vejen Kommune har kontrolleret, at der er overensstemmelse mellem ansøgningen og kommunens registreringer.

1 Afgørelse

Vejen Kommune godkender det ansøgte efter § 11 i Husdyrgodkendelsesloven¹ på vilkår som angivet efterfølgende.

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold, staldanlæg og udbringningsarealer.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrgodkendelsesloven. Øvrige relevante tilladelser, godkendelser og/eller dispensationer skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Vejen Kommune, ligesom der skal søges tilladelse til eventuel nedrivning af eksisterende anlæg.

Miljøgodkendelsen anses ikke som et tillæg til eksisterende miljøgodkendelse meddelt af Vejen Kommune den 29/11 2009, da den primære produktion fremover vil bestå af en anden dyregruppe. Denne miljøgodkendelse vil således erstatte den tidligere meddelte miljøgodkendelse.

Visse forureningsparametre kan ikke adskilles – fx støj, lugt og affald. Sådanne emner er vurderet for det samlede husdyrbrug, og eventuelle vilkår gælder dermed for hele husdyrbruget.

Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsprincippet).

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dette betyder, at vilkårene inden for denne periode kun kan ændres, hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Der henvises til reglerne i Husdyrgodkendelseslovens § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal jf. § 17 i "Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug" - Bek. nr. 294 af 31/03/2009 regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år, dvs. i 2019.

Ændringer af udbringningsarealet for den kommende planperiode skal jf. §§ 15 og 16 i "Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug" anmeldes til kommunen senest 1. august. Kommunen vurderer, hvorvidt de nye arealer er mere sårbare. Kommunens tilkendegivelse gives inden 1. oktober. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen enten trækkes tilbage, eller der kan fremsendes en ny. En ny anmeldelse skal i givet fald være kommunen i hænde senest 15. oktober. Hvis kommunen har indsigelser imod de nye arealer meddeles det inden 31. december.

¹ "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" - nr. 1592 af 20.12.2006.

Vilkår for afgørelsen

Vejen Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som det er beskrevet overfor kommunen i ansøgningen, ansøgning nr. 22852, version nr. 7, 03.08.2011. På baggrund af ansøgning og kommunens vurdering meddeler Vejen Kommune godkendelse på følgende vilkår:

Generelle forhold

1. Godkendelsen bortfalder for den del, der ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse.
2. Husdyrbruget skal være autoriseret til økologisk drift og drives efter Plantedirektoratets regelsæt for økologisk drift. Ændring til konventionel drift udløser krav om fornyet vurdering ved Vejen Kommune om evt. fornyet miljøgodkendelse.

Information om ændringer på husdyrbruget

3. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
4. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne godkendelse.

Landskabet

5. Der skal etableres beplantning langs fjerkræstaldens østvendte gavl. Beplantningen skal bestå af mindst 3-rækket læhegn bestående af hjemmehørende arter af træer og buske. Beplantningen skal etableres senest 1 år efter anlæggets opførelse. Beplantningen skal løbende vedligeholdes og give en effektiv og vedvarende afskærmning

Husdyrproduktionen

6. Husdyrbrugets maksimalt tilladte produktionsomfang og sammensætning

Dyreart, type og vægtafgrænsning	Godkendt produktion, Antal	Enhed	Dyreenheder, DE
Årshøne, Konsumæg	16.500	Årsdyr	99,40
Hønnike, Konsumæg	36.000	119 dage	25,71
Kvie/Stud, Tung race (5-23 mdr.)	250	Årsdyr	114,46
I alt			239,57

Antal stipladser Årshøner, konsumæg	18.000
Antal stipladser Hønniker, konsumæg	18.000

7. Der accepteres en variation på 10 % af dyreholdet indenfor hver dyretype, dog således at det maksimale dyrehold beregnet over et planår ikke må overstige det godkendte antal.

Foranstaltninger for at undgå forurening

8. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf.: 112.

9. Situationer, hvor et uheld var lige ved at opstå skal noteres, og der skal udarbejdes procedurer med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren.
10. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Beholdere til flydende husdyrgødning m.m., der er omfattet af kravet om beholderkontrol, skal gøres uanvendelige til opbevaring af flydende husdyrgødning m.m., hvis de afmeldes beholderkontrollen. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning.

Anlæg

Opbevaringsanlæg

11. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.

Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, der ikke lever op til § 18 i husdyrgødningsbekendtgørelsen, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.
12. Transport af gylle fra gyllebeholdere foregår med selvlæssende gyllevogn. Såfremt der på et senere tidspunkt gøres anvendelse af fastmonteret pumpeanlæg på gyllebeholdere, skal der, hvor der pumpes, etableres en støbt plads med afløb til gyllebeholder. Pladsen skal rengøres for spild umiddelbart efter, at den daglige påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal ind mod gyllebeholderen afgrænses af en jernbetonmur eller andet, som sikrer mod påkørsel af denne.
13. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted.
14. Opbevaring af dybstrøelse i marken skal ske i overensstemmelse med Skov- og Naturstyrelsens vejledning september 2004 eller senere udgave. Vejledningen er vedlagt som bilag nr. 3.
15. Kompost eller kompostlignede dybstrøelse må højst ligge samme sted i 12 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.
16. Der skal udarbejdes en afløbsplan for anlæggets rørledninger til afledning af flydende husdyrgødning, ensilagesaft, spildevand og regnvand. Afløbsplanen inkl. eventuelle bemærkninger hertil skal udarbejdes af autoriseret kloakmester eller andet uvildigt godkendt firma. Afløbsplanen skal sendes til Vejen Kommune, att.: Natur, Miljø & Byg senest 3 måneder efter etablering af anlægget.

Ammoniakfordampning

17. Fast gulv ved kvier rengøres med skraber 8 gange dagligt (hver 3. time), så det sikres, at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanal.

Lugt

18. Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller –siloe skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.

19. Udbringning af gylle skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning begrænses.
20. Der må ikke foretages omrøring og udkørsel af husdyrgødning fra anlæggene lør-, eller søn- og helligdage.
21. Efter endt udkørsel af gylle fra gyllebeholderen skal gyllebeholderen tilføres snittet halm eller lignende, så gylleoverfladen er dækket af et betydeligt lag, indtil flydelaget er dannet.
22. Pumpning af gylle fra kanaler/fortank til gyllebeholder skal ske på hverdage i tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 18.00.

Støjgrænser

23. Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende værdier.

I: i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land

	Tidsrum	Støjgrænser I
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

24. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at ovenstående vilkår om støj er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.

Dokumentation skal ske ved måling/beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne/beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993.

Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

Transport

25. Transport af husdyrgødning til- og fra anlægget må ikke foretages i tidsrummet fra kl. 18.00 til kl. 07.00 samt på søn- og helligdage.

Fluer og skadedyr

26. Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium².
27. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
28. Der skal foretages forebyggende indsats overfor rotter. Indsatsen skal foretages af et autoriseret firma.

Støv

29. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.
30. Fodersiloer skal indrettes så støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås. Der skal anvendes melcykloner eller anden tilsvarende støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

31. Lys fra ejendommen må ikke være generende udenfor ejendommens skel.
32. Natbelysning i kvægstalden må være maks. 10 lux.

Spildevand

33. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, så unødigt spild undgås.
34. Vaskevand fra rengøring af staldene skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
35. Vaskevand fra ægvask og ægpakkeri skal opsamles i beholder og må herefter tilføres udbringningsarealerne. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
36. Al vask af dyretransportvogn samt af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, skal foregå på støbt/tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.
37. Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.

Oplag af olie, kemikalier etc.

38. Olietanke skal drives jf. "Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv." (Bek. nr. 259 af 23. marts 2010).
39. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
40. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.

² "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr", www.dpil.dk

41. Olie- og kemikalieprodukter skal opbevares under tag på tæt bund uden afløb. Der skal være mulighed for at opsamle spild svarende til rumfanget af den største beholder. Dette gælder dog ikke olie, der opbevares i godkendte olietanke jf. "Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv." (Bek. nr. 259 af 23. marts 2010).

Affald

42. Opbevaring af farligt affald skal ske i overensstemmelse med vilkår 40 og 41.

Arealer

Udbringning af husdyrgødning

43. De naturbeskyttede arealer angivet som mark nr. 119, 122.1, 127, 138-2, 211, 211.1, 211.2, 211,3, 409 og 409-1 (jf. figur nr. 13) samt hele mark 318 må ikke tilføres anden husdyrgødning end den, der afsættes af græssende dyr. Arealerne må afgræsses med et passende dyretryk, dog højst 0,68 DE/ha (svarende til permanent græs med lavt udbytte). Arealerne må ikke omlægges eller sprøjtes.
44. På markerne 129, 206 og 106 skal der etableres og opretholdes dyrkningsfrie bræmmer på mindst 10 m omkring de § 3 beskyttede enge (Naturpunkterne 30, 43 og 2). Den dyrkningsfrie bræmme må hverken gødskes eller sprøjtes. Bræmmen kan første gang udlægges i græs, der efterfølgende kan afgræsses eller anvendes til slæt. Bræmmen må herefter ikke omlægges oftere end hvert 5. år. Området fremgår af kort 14, 15 og 16.
45. Markstakke må ikke placeres på arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.
46. Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald, mucosa og slam, uden særskilt tilladelse fra Vejen Kommune.

Nitratudvaskning

47. Markstakke for ensilage og dybstrøelse må ikke placeres i nitratfølsomme indvindingsområder eller på eller på arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Oplaget må ikke placeres på arealer, der skrånede ned mod vandløb.
48. Hvis der udbringes anden type husdyrgødning end svinegylle som supplement til dybstrøelsen, kvæggylle, den faste gødning og svinegylle, der tilføres fra kendte leverandører, skal der fremover være en tilsvarende belastning med hensyn til kvælstof. Den udbragte mængde husdyrgødning skal justeres, så 93,18 kg N svarer til 1 DE.
49. Arealerne i NFI-områderne må maksimalt tilføres 34,2 DE dybstrøelse.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

50. Der må ikke udbringes husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, snedækket eller frosset areal. Dette skal forstås således, at gylle ikke må udbringes på arealer, hvor overfladen er frosset. Det kan dog tillades, at gylle udbringes om morgenen i perioder, hvor der har været nattefrost men samtidig så meget tøj i løbet af dagen, at gyllen kan trænge ned i det øverste jordlag.
51. Ventilationsanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes i overensstemmelse med producentens procedure for vedligehold – mindst en gang årligt.
52. Hos dyr på dybstrøelse skal der holdes en god hygiejne, så overfladen af dybstrøelsesmatten holdes ren og tør.

53. Der skal foretages hyppig udmugning fra konsumægsproduktion – min. 3 gange/uge.
54. Gødningsbånd og transportsystem skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
55. Der skal anvendes fasefodring med min. 3 foderfaser.

Egenkontrol

56. Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid eksisterende produktion på husdyrbruget. Registreringerne kan bestå af gødningsregnskaber, slagteriafregninger og/eller lignende. Hvis gødningsregnskabet omfatter flere ejendomme, skal det suppleres med slagteriafregninger eller lignende, der kan dokumentere dyreholdet på ejendommen. Denne registrering skal ved miljøtilsyn kunne fremvises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse (jævnfør vilkåret om husdyrholdets tilladte produktion).
57. Opgørelsen af husdyrholdet på ejendommen skal for kvæg opgives som et årsgennemsnit af antal dyr for hver enkelt dyreart på grundlag af bilag 1 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. For fjerkræ skal opgørelsen ske ud fra antal producerede dyr pr. år. Opgørelsen foretages pr. planår.
58. Følgende skal føres i en driftsjournal, der skal opbevares mindst 5 år på bedriften, og data skal være tilgængelige ved miljøtilsyn på ejendommen:
 - Dato for uheld eller situationer, der kunne lede til uheld. Angivelse af typen af uheld eller situationer, indsats samt forebyggende tiltag.
 - Dato for udlægning af markstakke med optegnelse over placeringen af markstakken samt angivelse af udbringningsarealet.
 - Dato for fluebekæmpelse, middel og metode.
 - Dato for service og evt. nedbrud af gulvskrabe anlæg.
 - Dokumentation for renholdelse af ventilatorer.
 - Driftsstop af gødningsbånd med angivelse af årsag og varighed.
 - Der skal som minimum være en blandeforskrift/deklaration for hver foderfase, der har været anvendt.
59. Kvittering for aflevering af farligt affald. Kvitteringerne skal gemmes i fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Offentliggørelse/høring, klageadgang og udnyttelse af godkendelsen

Høring af udkast til offentliggørelse

Udkastet til miljøgodkendelse har været sendt i høring i 3 uger fra d. 8. august til d. 29. august 2011 hos ansøger.

Orientering om udkast til miljøgodkendelse sendes til alle borgere, der er part i sagen (herunder naboer, bortforpagtere af udbringningsarealer og produktionsanlæg samt gyllemødtagere). Udkastet eftersendes ved henvendelse herom.

Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering

Udkast til godkendelsen har været sendt i høring hos ansøger og parter i sagen, som har haft følgende kommentarer:

Alle naboer og parter i sagen har meldt tilbage inden høringsfristens udløb, at de ikke har indvendinger mod projektet.

Ansøger har haft kommentarer vedrørende bræmmer og § 3 registrering på en enkelt mark. Den fulde kommentar er indsat som bilag 6.

Kommentarerne fra ansøger har resulteret i, at § 3 registreringen på mark 138-1 er blevet ændret (jf. bilag 7). Vilkår vedrørende etablering af bræmmer samt drift af mark 138-2 vedholdes.

Offentliggørelse af afgørelse og underretning af klageberettigede

Kommunens godkendelse vil blive offentliggjort i Budstikken i uge 35.

Kopi af miljøgodkendelse er sendt til interessenter, organisationer og myndigheder, der fremgår af afsnittet "Øvrige forhold".

Der kan klages over kommunens afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet senest 28. september kl. 15.30 jf. vedlagte klagevejledning (bilag 1). Klageberettigede er angivet i afsnit 4 "Øvrige forhold".

Udnyttelse af godkendelsen

Godkendelsen er blandt andet givet på vilkår, der regulerer de landskabelige værdier (vilkår nr. 5). Derfor kan du, jf. § 81 i Husdyrgodkendelsesloven, først udnytte godkendelsen efter klagefristens udløb. En eventuel klage har derefter opsættende virkning, og du kan først udnytte godkendelsen, når Natur- og Miljøklagenævnet har truffet endelig afgørelse i sagen.

2 Kort beskrivelse af husdyrbruget

I denne del af godkendelsen angives de oplysninger, som ligger til grund for behandlingen af ansøgningen. Ud over selve ansøgningen indgår der bilag til ansøgningen, anden nødvendig korrespondance under sagsbehandlingen samt seneste kontrolrapport for miljøtilsyn på husdyrbruget, kommunens oplysninger om data på husdyrbruget samt eventuelle bidrag fra offentligheden.

Ansøgningens indhold er kort beskrevet, under overskrifterne: Dyrehold og driftsform, Anlæg og Areal.

Grundlag for sagsbehandling

- Ansøgning om miljøgodkendelse den 3. marts 2011
- Løbende korrespondance mellem ansøger, dennes konsulent og kommunen
- Miljøtilsyn på Nielsbygårdvej 7, 6683 Føvling den 11. december 2008 og Vejen Kommunes tilsynsrapport af 7. januar 2009

Dyrehold og driftsform

På ejendommen Nielsbygårdvej 7 er der i dag malkekvæg med tilhørende opdræt. Der er en ny miljøgodkendelse fra december 2008, hvor der er givet tilladelse til en årlig produktion på 350 malkekøer, 260 kvier og 90 småkalve, svarende til 436,44 DE. Miljøgodkendelsen er delvist udnyttet, således at der er en nudrift på 275 malkekøer, 125 kvier og 40 småkalve, svarende til 366,97 DE. Den ansøgte kvægstald er ikke opført, og i stedet ønskes der opført en konsumægsstald på stort set samme lokalitet.

Der er søgt om godkendelse til 16.500 årshøner i voliere med etagesystem og gødningsbånd, svarende til 99,4 DE samt tilhørende hønnikeopdræt, svarende til 25,71 DE. Sammen med konsumægproduktionen er der ansøgt om 114,46 DE kvieopdræt.

Konsumægproduktionen har en produktionsperiode på 64 uger og en tomgangsperiode på 1 uge. Der er regnet med at konsumægsstalden rummer 18.000 hønepladser og med den givne produktionsperiode samt 4 % dødelighed svarer besætningsstørrelsen til 16.500 årshøns.

Der er regnet med at hønnikestalden rummer 18.000 hønnikepladser. Produktionstiden forventes at være 119 dage. Der anslås et videresalg af hønniker på ca. 18.000 stk./år, svarende til 12,86 DE.

Der etableres hyppig udmugning i konsumægsstalden, hvor gødningsbåndene tømmes 3 gange ugentligt.

Ejendommen drives økologisk.

Det nuværende husdyrhold

Dyretype	Enhed	Antal	Antal til 1 DE	DE
Køer, Jersey	Årsdyr	275	0,88	312,67
Kvier, Jersey	Årsdyr	125	2,7	46,30
Småkalve, Jersey, 0-6 mdr	Årsdyr	40	5	8,00
I alt				366,97

Tabel 1. Husdyrbrugets nuværende tilladte husdyrproduktion.

Det fremtidige husdyrhold

Dyretype	Enhed	Antal	Antal til 1 DE	DE
Årshøne, Konsumæg	Årsdyr	16.600	167	99,40
Hønnike, Konsumæg	119 dage	36.000	1.400	25,71
Kvie/Stud, Tung race, 5-23 mdr.	Årsdyr	250	2,18	114,46
I alt				239,57

Fremtidige antal stipladser:	
Årshøner, konsumæg	18.000
Hønniker, konsumæg	18.000

Tabel 2. Den ansøgte husdyrproduktion.

Dyreenhederne er udregnet på baggrund af bilag 1 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen³.

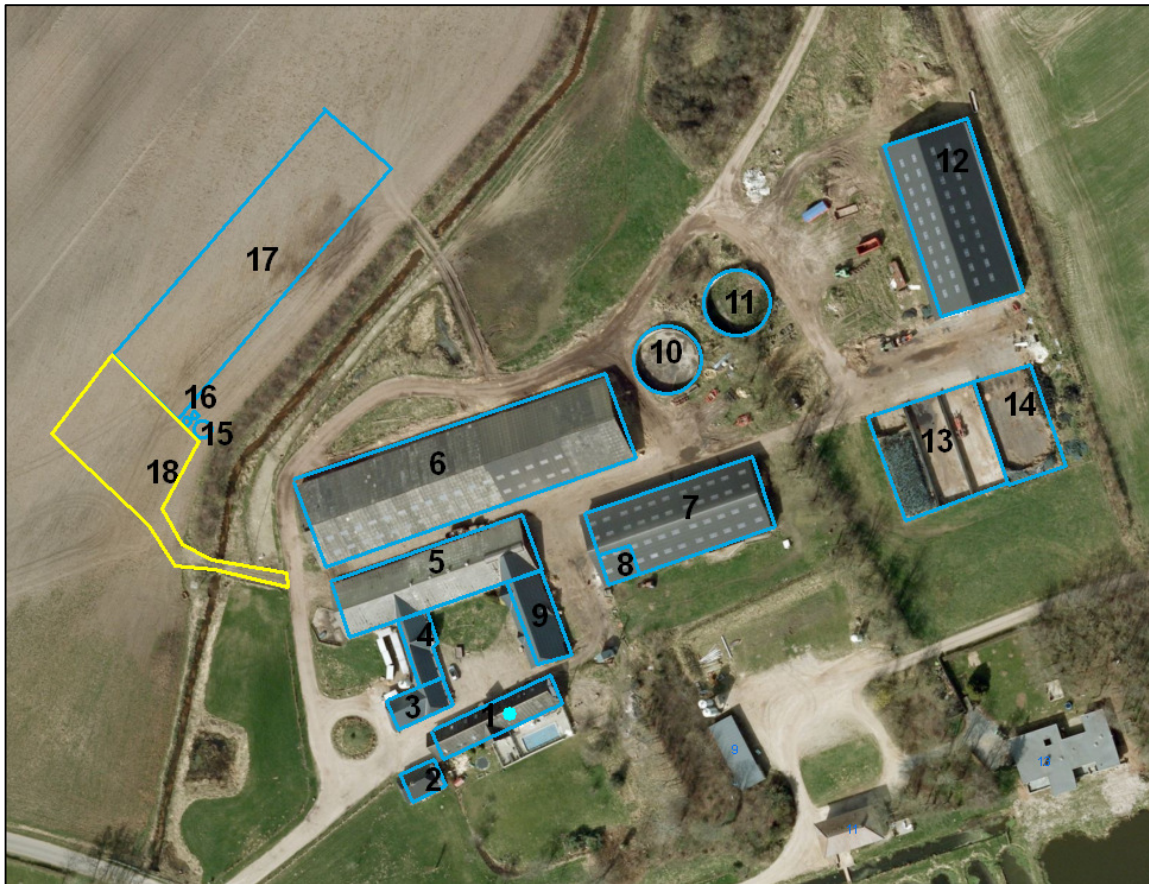
Anlæg

Husdyrbruget ligger syd for Føvling i et åbent landskab med spredte landbrugsejendomme. Anlæggets udseende og beliggenhed i landskabet er beskrevet i vurderet i afsnittet "Anlæggets placering i landskabet".

Husdyrbrugets eksisterende anlæg består af kostald, kviestald samt lader og plansiloer til den husdyrproduktion, som er på Nielsbygårdvej 7 i dag. I forbindelse med ændringen af bedriften, ønskes der opført en ny konsumægsstald, som placeres nord for det eksisterende anlæg. Desuden ønskes halmlade inddraget til opbevaring af gødning.

Figuren herunder viser placeringen af eksisterende og ansøgte anlæg.

³ Bekendtgørelse nr. 1695 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. af 19.12.2006

Figur 1. Husdyrbrugets driftsbygninger.

Nedenstående tabel viser en oversigt over bygninger og opbevaringsanlæg på ejendommen.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang	Staldsystem
1	Stuehus	256 m ²	-
2	Medarbejder bolig	90 m ²	-
3	Kalvestald	176 m ²	Dybstrøelse
4	Lager	100 m ²	-
5	Høniker	845 m ²	Dybstrøelse
6	Kostald	2.116 m ²	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv
7	Foderlade	947 m ²	-
8	Værksted	40 m ²	-
9	Lager	250 m ²	-
10	Gyllebeholder	1.100 m ³	-
11	Gyllebeholder	1.000 m ³	-
12	Halmlade / Gødningsopbevaring	1.163 m ²	-
13	Plansilo	900 m ²	-

14	Plansilo	600 m ²	-
15	NyAmerikanersilo	500 tons	-
16	Ny Fodersiloer (2 stk.)	40 m ³	-
17	Ny konsumægsstald	2.300 m ²	Voliere m. gødningsbånd, skrabe høne
18	Befæstet areal	-	-

Tabel 3. Anlægsbeskrivelse, bygningsnumre jf. figur 1 ovenfor.

Følgende er angivet af ansøger (*kursiv*):

Ny konsumægsstald:

Produktion af konsumæg, voliere system (skrabeæg), produktionsareal på ca. 2.300 m² (ca. 92x25 m). Bygningen opføres med ståltag og stålprofilplader. I den ene ende vil der være ægpakkeri og kølerum.

Ventilation: ventilationsanlægget er sensorstyret, hvilket sikrer tilstrækkelig ventilation og overventilering undgåes. Ventilationen styres i forhold til temperatur og luftfugtighed. Ventilationen i den nye stald bliver ligetryk og med afkast i kip og luftindtag i væggen.

Rengøres ved holdskifte.

Materialevalg og farver afstemmes med øvrige bygninger på ejendommen, så de fremstår som en helhed.

Gødning:

Den faste gødning fra gødningsbåndene fra konsumægsstalden kan oplagres i eksisterende gyllebeholder. Gødning tilføres hver gang gødningsbåndene i staldene tømmes.

Fodersiloer:

Der opstilles fodersiloer (2 x 40 m³) samt amerikanersilo (500 t) i forbindelse med stalden.

Arealer

Til ejendommen hører ca. 480 ha, hvoraf ca. 462 ha kan anvendes til udbringning af husdyrgødning. Yderligere ca. 15 ha afgræsses. Ud af de 480 ha er ca. 122 ha forpagtet.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen stiller krav om et bestemt forhold mellem den mængde husdyrgødning der udbringes og det areal, der skal være til rådighed for udbringningen (harmoniarealet). I denne godkendelse kan husdyrgødningen udbringes i en mængde svarende til 1,4 DE/ha.

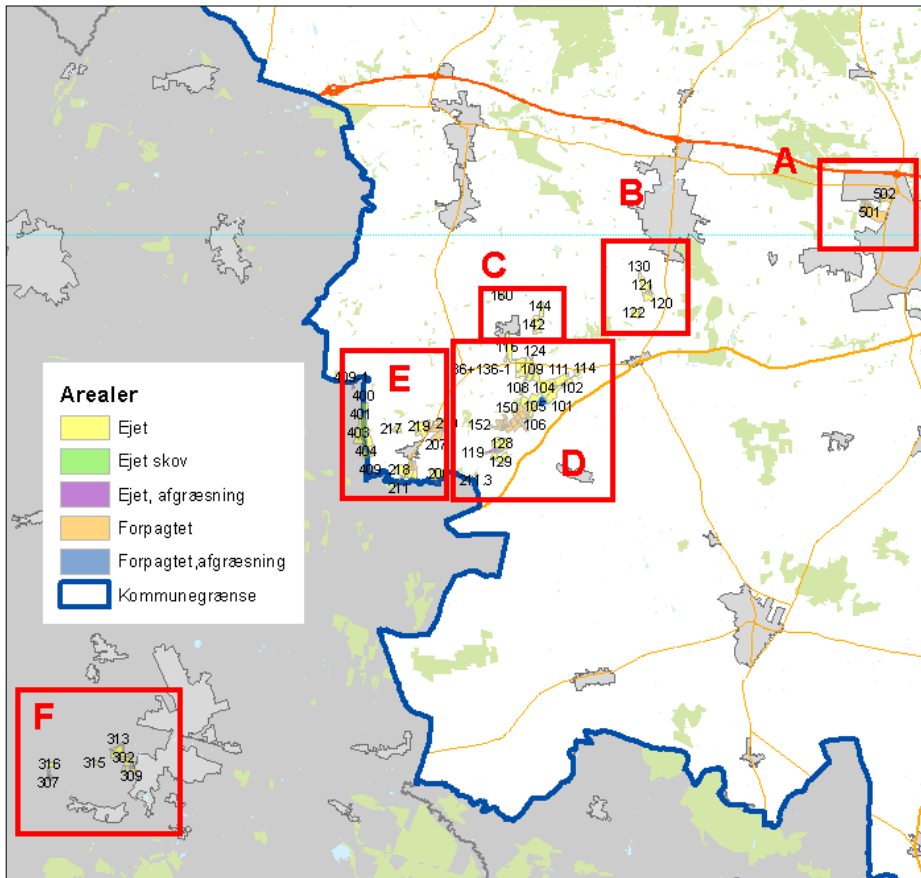
Ejendommens dyrehold (inkl. tilført gødning) producerer ca. 648 DE husdyrgødning, hvoraf:

- 648 DE udbringes på udbringningsarealerne med 1,4 DE/ha, harmonikrav: 462 ha
- 10 DE afsættes ved afgræsning uden for ejendommens udbringningsareal med 0,68 DE/ha, harmonikrav: 15 ha (afgræsning af § 3-arealer)

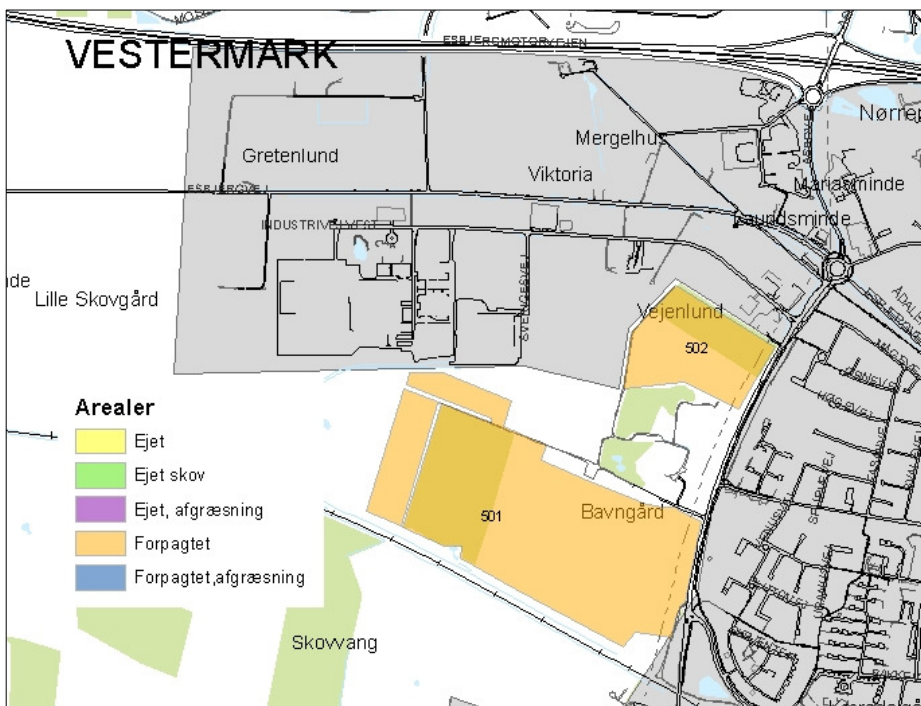
Det samlede harmoniareal er på 462 ha og harmonibehovet er jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen på 462 ha.

Der er således tilstrækkeligt areal til at opfylde harmonikravet.

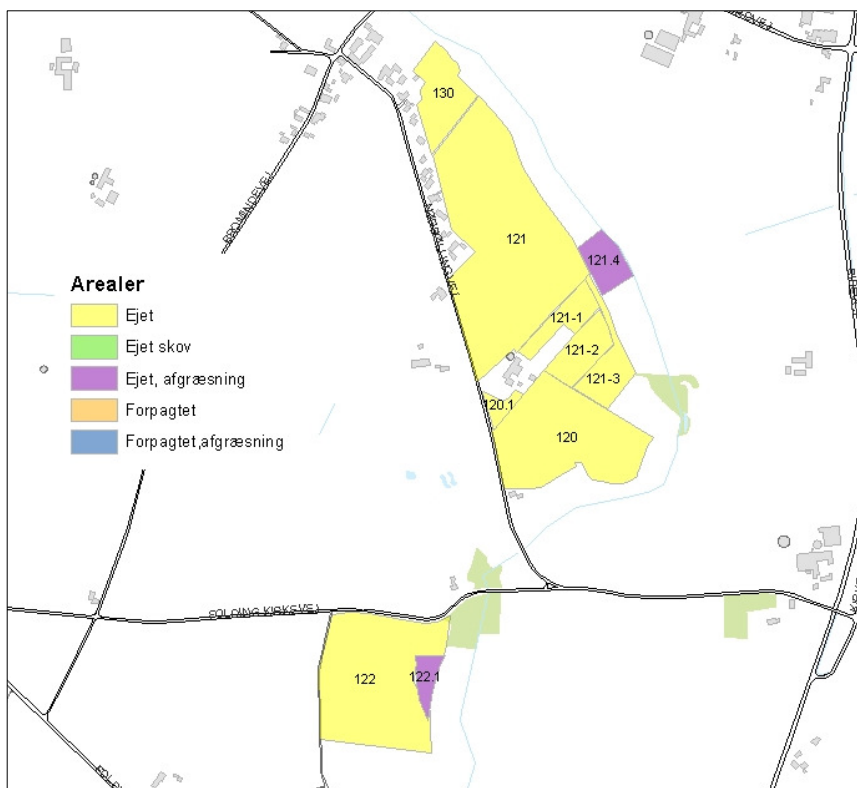
Se nedenstående figurer og tabel for arealernes placering og størrelse.

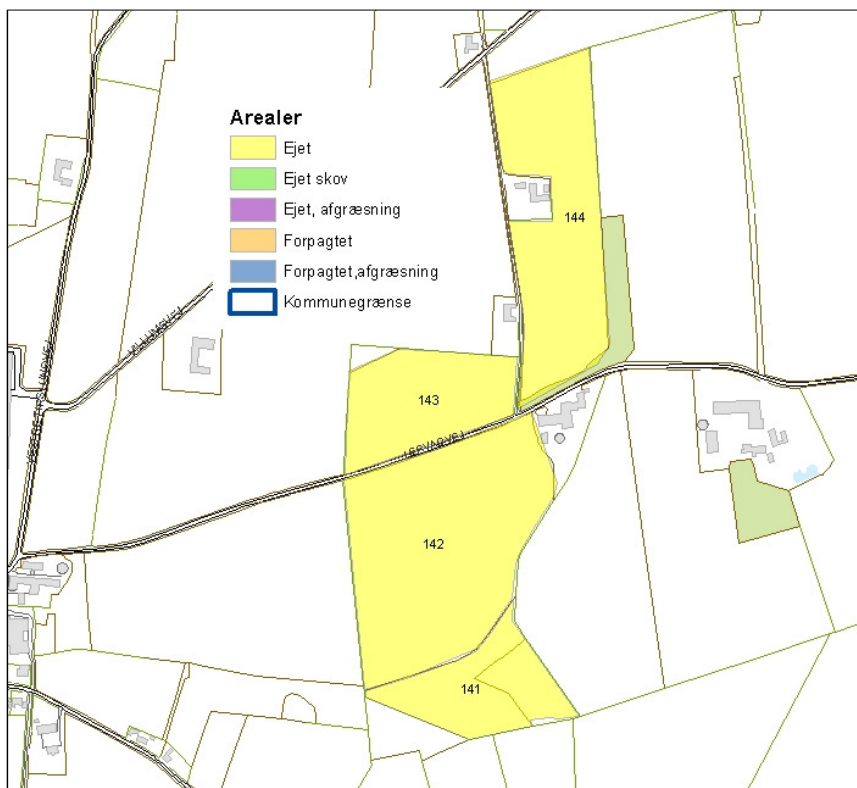
Figur 2. Husdyrbrugets samlede arealer - oversigtskort.

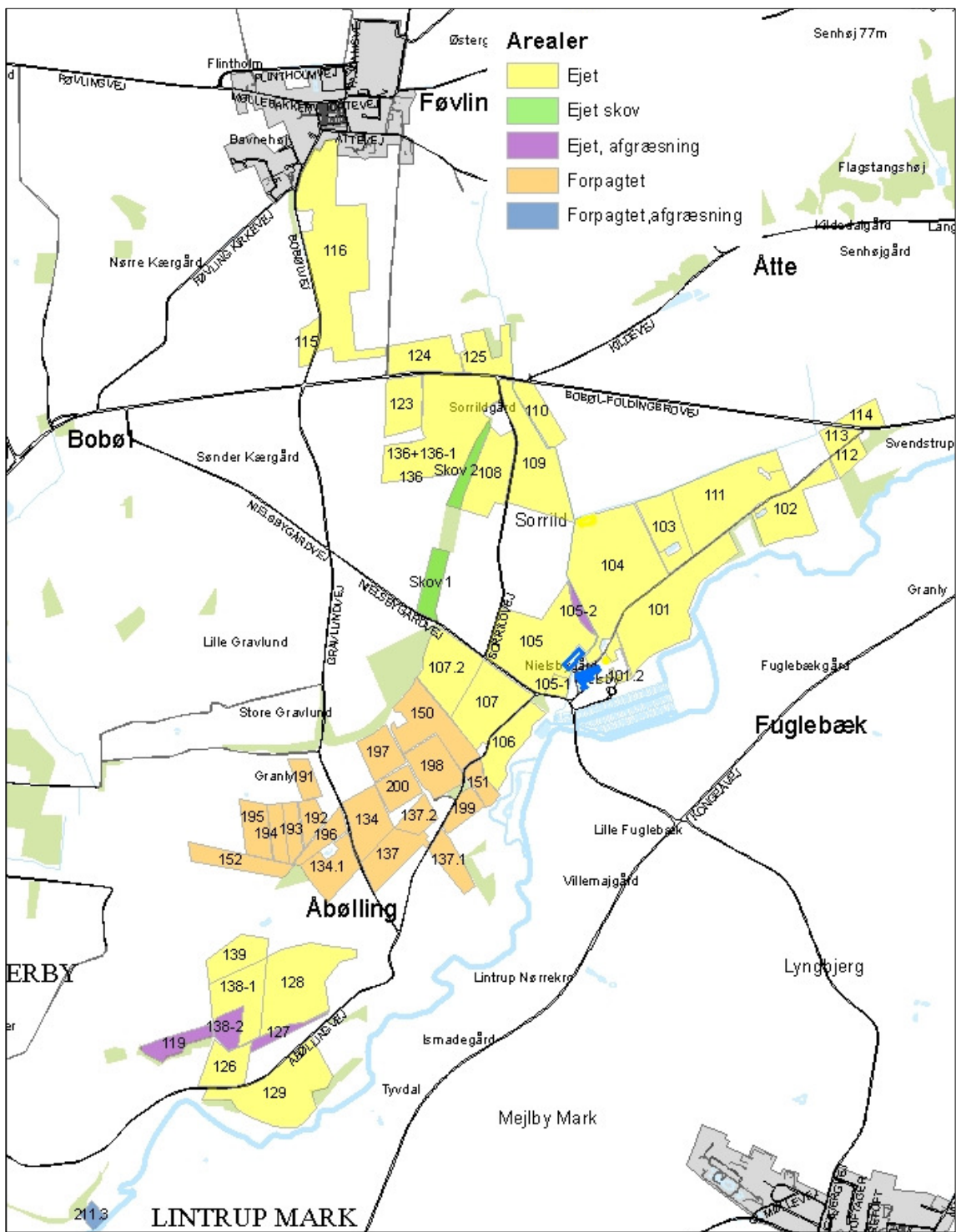
Figur 3. Husdyrbrugets arealer (A).

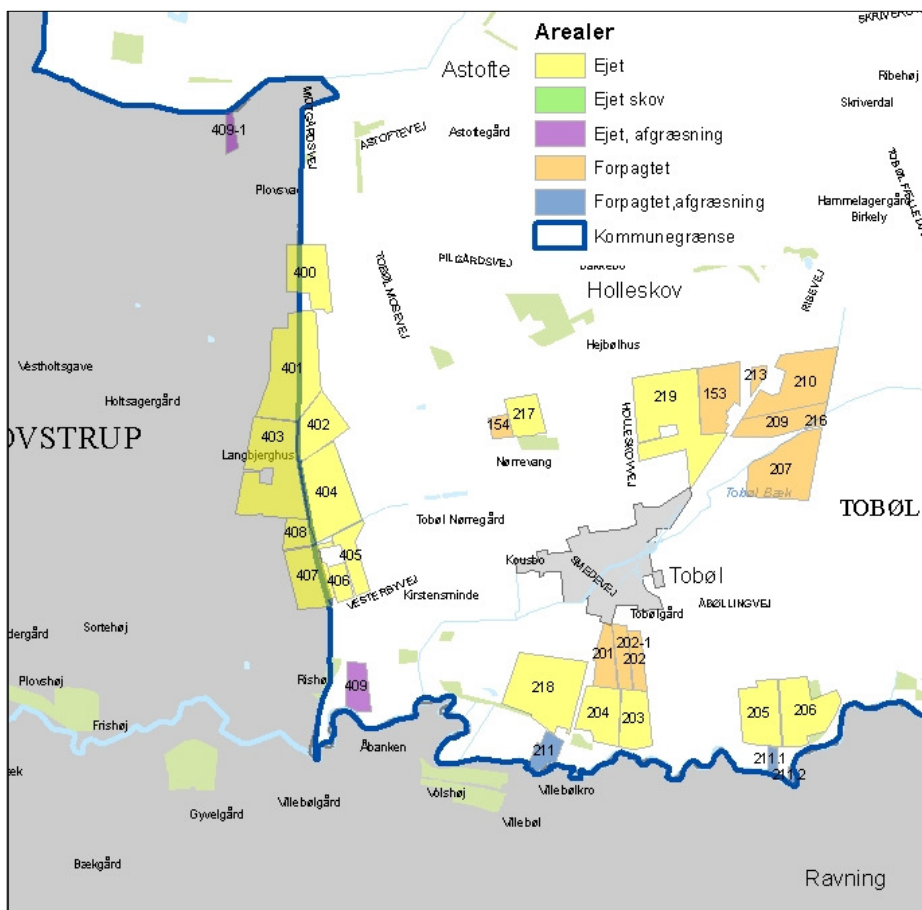
Figur 4. Husdyrbrugets arealer (B).

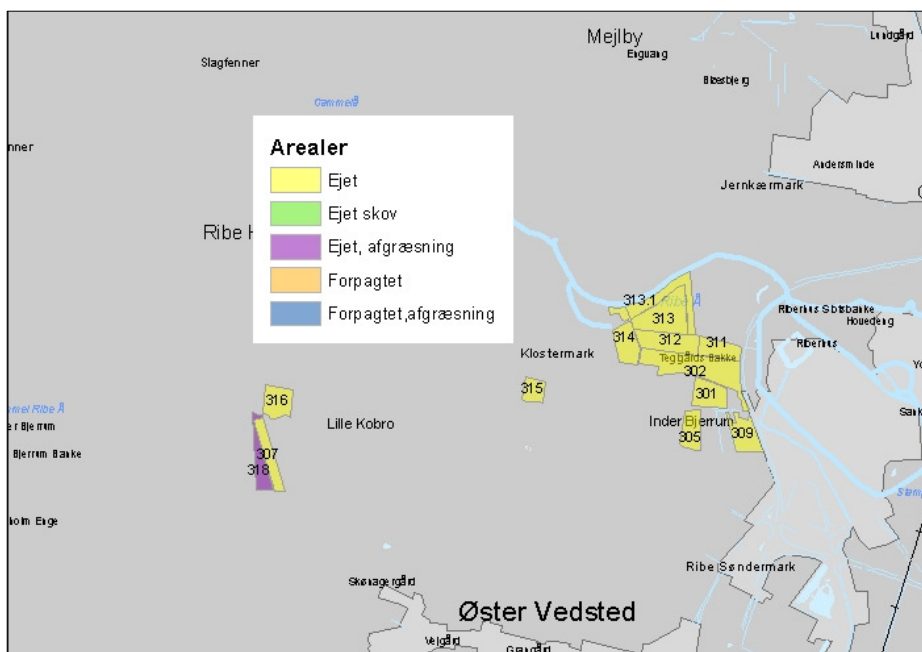
Figur 5. Husdyrbrugets arealer (C).

Figur 6. Husdyrbrugets arealer (D).

Figur 7. Husdyrbrugets arealer (E) på grænsen til Esbjerg Kommune.

Figur 8. Husdyrbrugets arealer (F) i Esbjerg Kommune.

Markdata

Marknr.	Ha	Ejerforhold	Anvendelse	Markadresse
101	10,62	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
101.2	0,83	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
102	5,13	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
103	4,09	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
104	15,10	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
105	10,96	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
105-1	0,69	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
106	3,89	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
107	6,30	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
107.2	5,66	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
108	5,14	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
109	8,11	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
110	2,59	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
111	10,64	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
112	1,34	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
113	1,19	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
114	1,40	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
115	1,21	Forpagtet	Udbringning	Bobølvej 7
116	16,90	Forpagtet	Udbringning	Bobølvej 7
120	4,64	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
120.1	0,27	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
121	9,13	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
121-1	0,81	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
121-2	0,97	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
121-3	1,01	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
122	5,48	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
123	3,53	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
124	3,82	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
125	3,13	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
126	3,00	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
128	9,34	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
129	9,00	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
130	1,47	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
136	0,05	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
136+136-1	13,10	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
138-1	4,86	Forpagtet	Udbringning	Vesterbyvej 35
139	2,95	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7

141	2,44	Forpagtet	Udbringning	Lervadvej 2
142	7,37	Forpagtet	Udbringning	Lervadvej 2
143	2,92	Forpagtet	Udbringning	Lervadvej 2
144	5,28	Forpagtet	Udbringning	Lervadvej 2
203	3,78	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
204	4,73	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
205	5,40	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
206	6,60	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
217	2,91	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
218	10,25	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
219	13,44	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
301	2,58	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
302	7,09	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
305	2,05	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
307	2,26	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
309	2,67	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
311	2,14	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
312	3,38	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
313	4,82	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
313.1	3,19	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
314	2,97	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
315	1,40	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
316	2,37	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
400	5,28	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
401	11,18	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
402	4,64	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
403	11,84	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
404	8,52	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
405	2,70	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
406	1,44	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
407	5,30	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
408	1,77	Ejet	Udbringning	Nielsbygårdvej 7
Skov 1	2,18	Ejet skov	Ikke harmoni	Nielsbygårdvej 7
Skov 2	1,48	Ejet skov	Ikke harmoni	Nielsbygårdvej 7
105-2	0,61	Ejet	Afgræsning	Nielsbygårdvej 7
119	1,99	Forpagtet	Afgræsning	Bobølvej 7
121.4	0,76	Ejet	Afgræsning	Nielsbygårdvej 7
122.1	0,41	Ejet	Afgræsning	Nielsbygårdvej 7
127	1,00	Ejet	Afgræsning	Nielsbygårdvej 7

138-2	1,55	Forpagtet	Afgræsning	Vesterbyvej 35
318	2,06	Ejet	Afgræsning	Nielsbygårdvej 7
409	2,40	Ejet	Afgræsning	Nielsbygårdvej 7
409-1	0,86	Ejet	Afgræsning	Nielsbygårdvej 7
134	3,83	Forpagtet	Udbringning	Gravlundvej 1
134.1	3,45	Forpagtet	Udbringning	Gravlundvej 1
137	3,68	Forpagtet	Udbringning	Gravlundvej 1
137.1	2,13	Forpagtet	Udbringning	Gravlundvej 1
137.2	1,53	Forpagtet	Udbringning	Gravlundvej 1
150	5,83	Forpagtet	Udbringning	Ribevej 46
151	1,32	Forpagtet	Udbringning	Ribevej 46
152	2,83	Forpagtet	Udbringning	Ribevej 46
153	5,52	Forpagtet	Udbringning	Ribevej 46
154	1,01	Forpagtet	Udbringning	Ribevej 46
191	1,45	Forpagtet	Udbringning	Gravlundvej 14
192	1,43	Forpagtet	Udbringning	Gravlundvej 14
193	1,45	Forpagtet	Udbringning	Gravlundvej 14
194	1,45	Forpagtet	Udbringning	Gravlundvej 14
195	2,53	Forpagtet	Udbringning	Gravlundvej 14
196	1,68	Forpagtet	Udbringning	Gravlundvej 14
197	2,65	Forpagtet	Udbringning	Gravlundvej 14
198	3,72	Forpagtet	Udbringning	Gravlundvej 14
199	1,55	Forpagtet	Udbringning	Gravlundvej 14
200	2,20	Forpagtet	Udbringning	Gravlundvej 14
201	2,60	Forpagtet	Udbringning	Ribevej 37
202	1,81	Forpagtet	Udbringning	Ribevej 37
202-1	2,10	Forpagtet	Udbringning	Ribevej 37
207	8,10	Forpagtet	Udbringning	Ribevej 37
209	4,07	Forpagtet	Udbringning	Ribevej 37
210	7,95	Forpagtet	Udbringning	Ribevej 37
213	0,65	Forpagtet	Udbringning	Ribevej 37
216	0,20	Forpagtet	Udbringning	Ribevej 37
501	32,18	Forpagtet	Udbringning	Baunegårdsvej 65
502	7,60	Forpagtet	Udbringning	Baunegårdsvej 65
211	1,73	Forpagtet	Afgræsning	Ribevej 37
211.1	0,53	Forpagtet	Afgræsning	Ribevej 37
211.2	0,19	Forpagtet	Afgræsning	Ribevej 37
211.3	0,70	Forpagtet	Afgræsning	Ribevej 37

Tabel 4. Arealer.

3 Redegørelse og vurdering

Vejen Kommune har i henhold § 19 - § 26 i Husdyrgodkendelsesloven vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Kommunen har på grundlag af ansøgningen og miljøredegørelsen foretaget en vurdering af de forskellige påvirkninger fra husdyrbrugets anlæg og udbringningsarealer. Disse vurderinger ligger til grund for, de vilkår, der er angivet i afsnit 1. Vurderingen er foretaget i det nedenstående afsnit.

Generelle forhold

Husdyrproduktionen

- Sidste registrering af dyreholdets omfang hos Vejen Kommune er sket i forbindelse med miljøtilsyn d. 11. december 2008.

Registreringen er i overensstemmelse med husdyrbrugets nuværende produktion.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelse. Den fulde årsproduktion skal således være opfyldt 2 år efter meddelelse af nærværende miljøgodkendelse.

Anlæg og begrænsning af eventuelle gener for naboer

Husdyrgodkendelseslovens §§§§ 6, 7, 8 og 20 omhandler en række afstandskrav.

Afstande, samt lovpligtige afstandskrav, jf. §§ 6 og 8 i Husdyrgodkendelsesloven, fra den nye stald er vist i nedenstående tabel. Husdyrgodkendelseslovens § 20 vedrørende genegrænser vil blive behandlet efterfølgende.

Alle afstandskrav er overholdt. Vejen Kommune vurderer, at de generelle afstandskrav er nok til at sikre, at der ikke sker forurening eller gene af omgivelserne.

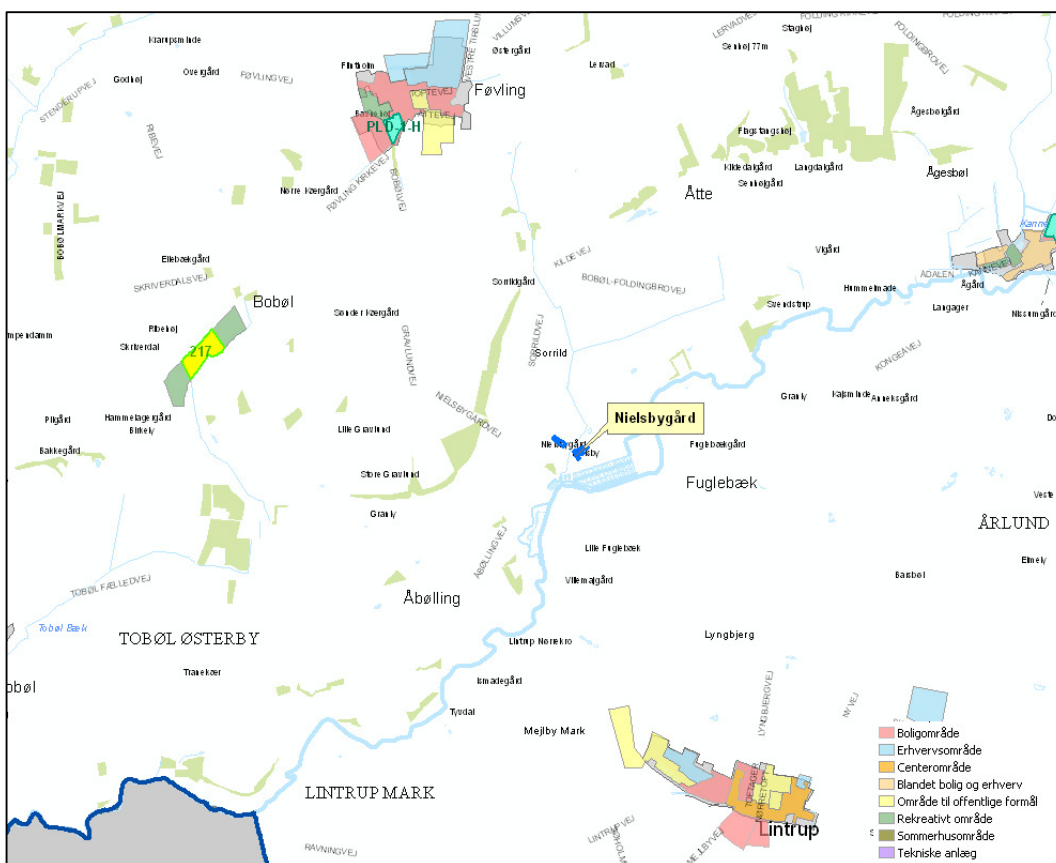
Husdyrgodkendelseslovens § 7 foreskriver, at etablering eller udvidelse af anlæg for mere end 15 dyreenheder er ikke tilladt, hvis anlægget ligger helt eller delvis inden for, eller der er mindre end 300 m fra anlægget til en række nærmere beskrevne beskyttede naturtyper. Husdyrbrugets placering i forhold til de særlig beskyttede naturtyper er opfyldt.

§§	Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
8	Nabobebyggelse	Ca. 145 m	Fra ny stald til Nielsbygårdvej 6	50 m
8	Naboskel	Ca. 125 m	Fra ny stald til skel mod vest	30 m
8	Beboelse på samme ejendom	Ca. 110 m	Fra ny stald til stuehus	15 m
8	Levnedsvirksomhed	Mere end 25 m	Ingen i nærheden	25 m
8	Fælles vandindvindingsanlæg	Ca. 2.600 m	Fra ny stald til vandværk i Føvling	50 m
8	Enkelt vandindvindingsanlæg	Ca. 35 m	Til markboring syd for ny stald	25 m

8	Vandløb	Ca. 25 m	Til Nielsby Møllerende syd for ny stald	15 m
8	Dræn	Mere end 15 m	Ingen dræn i nærheden	15 m
8	Sø	Ca. 70 m	Sø på mark øst for ny stald	15 m
8	Privat vej	Mere end 15 m	Mellem eksisterende og nyt staldanlæg	15 m
8	Offentlig vej	120 m	Til Nielsbygårdvej fra ny stald	15 m
6	Byzone	Ca. 2.000 m	Fra ny stald til Føvling	50 m
6	Samlede bebyggelse	Ca. 2.200 m	Fra ny stald til bebyggelse i Bobøl	
6	Sommerhusområde	Mere end 300 m	Ingen i nærheden	50 m
6	Boligområde/Blandet bolig og erhverv	Ca. 2.000 m	Fra ny stald til område ved Lintrup	50 m

Tabel 5. Oversigt over afstande fra anlæg til nærmeste punkt, hvor der er afstandskrav ifølge Husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8.

Lokalisering og Planrammer

Figur 9. Husdyrbrugets placering.

Ejendommen ligger ca. 1,7 km væk fra nærmeste område omfattet af kommuneplanrammer.

Nærmeste lokalplaner i området er lokalplan nr. 5.4-01B (ca. 1,9 km syd, målt fra stald med hønniker) – Lokalplan for et offentligt område i Lintrup by til dyrepark.

Der er ingen lokalplaner under tilblivelse eller i forslag i området omkring ejendommen.

Vejen Kommune vurderer, at risikoen for forurening og væsentlige gener for omgivelserne er begrænset, da ovennævnte beskrivelse af anlæggets placering i forhold til husdyrgodkendelseslovens genegrænser i § 20 er overholdt.

Afstandsforholdene vurderes i afsnittene om lugt, til- og frakørsel samt støj.

Husdyrgødning og opbevaringsanlæg

Gødning fra hønseproduktionen opbevares i eksisterende gyllebeholder. Tørstofprocenten i denne type gødning ligger på 30-40 % og kan opbevares i markstak efter gældende regler.

Fast gødning fra kvieopdræt opbevares i stald indtil det udbringes direkte eller opbevares i markstak efter gældende regler.

Det er oplyst at ca. 75 % af den afsatte hønsegødning (fra gødningsbånd) opbevares i gylleholder. Dybstrøelse fra kvier, hønniker samt ca. 25 % fra hønsene opbevares i markstak.

Gødningsproduktionen er ifølge beregninger:

Gødningstype	Mængder i m ³
Flydende husdyrgødning	ca. 600 m ³
Vandspild, overfladevand og rengøringsvand	ca. 300 m ³
I alt	ca. 850 m³
Fast husdyrgødning (dybstrøelse - kvæg)	1.100 ton
Fast husdyrgødning (dybstrøelse - hønniker)	50 ton
Fast husdyrgødning (staldgødning - konsumæg)	380 ton
I alt	1.530 ton

Tabel 6. Gødningsproduktion.

Husdyrbruget skal have den nødvendige opbevaringskapacitet til opbevaring af husdyrgødning, rengøringsvand, vandspild i forbindelse med husdyrproduktionen samt overfladevand. Der skelnes mellem:

- Rengøringsvand og overfladevand, der kommer i forbindelse med husdyrgødning, som ledes til opbevaringsbeholder for flydende husdyrgødning.
- Sanitært spildevand, som ledes til septiktank eller offentlig kloakering.
- Overfladevand fra tage og udendørsarealer, som ikke kommer i forbindelse med husdyrgødning, som derfor må ledes til dræn for regnvand eller udsprinkles efter forudgående tilladelse.

Der er følgende opbevaringsanlæg på ejendommen:

Opbevaringsanlæg	Opførelsesår	Kapacitet m ³
Gyllebeholder	1992	1.100 m ³
Gyllebeholder	1980	1.000 m ³
Samlet kapacitet gylle		2.100 m³

Tabel 7. Oversigt over opbevaringsanlæg.

Fast gødning til gødningshus udgør 75 % af 380 tons = 285 tons, hvilket svarer til ca. 380 m³ (0,75 tons/m³).

Med en samlet gødningsproduktion på 850 m³ gylle samt 380 m³ fast gødning og en opbevaringskapacitet på 2.100 m³ er der en opbevaringskapacitet på (2.100/1.230*12 mdr.) 20 måneder.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er således opfyldt.

Fra stalden kan den komposterede husdyrgødning efter min. 3 mdr. opbevaring lægges i overdækket markstak, som angivet nedenfor. Der er således tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrbrugets faste husdyrgødning/dybstrøelse. Ligeledes gælder for fjerkrægødning.

Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. kan oplagres i marken, når oplaget er overdækket med kompostdug eller lufttæt materiale. Opbevaringen må ikke medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand og oplaget skal opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens afstandskrav for placering af stalde, møddinger mv.

Der stilles vilkår om, at opbevaring af dybstrøelse i marken skal ske i overensstemmelse med Skov- og Naturstyrelsens vejledning september 2004 eller senere udgave, bilag 3.

Ammoniakfordampning

Ved udvidelser eller nyetableringer af husdyrbrug over 75 DE stilles generelle krav om reduktion af ammoniakfordampningen fra staldanlægget. I 2009/2010 er udgangspunktet en minimumsreduktion på 25 %. Denne reduktion beregnes i forhold til et referencestaldsystem, der er et tidssvarende staldsystem beregnet med normtal for 2005/2006. Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres, men kan efterleves ved reduktion af ammoniaktabet for både de eksisterende og det nye anlæg.

Landbruget på Nielsbygårdvej 7, 6683 Føvling skal leve op til et generelt ammoniakreduktionskrav på 25 %, idet ansøgningen er indsendt marts 2011.

Det generelle ammoniakkrav til det nyetablerede anlæg på minimum 25 % er opfyldt ifølge www.husdyrgodkendelse.dk.

Foruden det generelle ammoniakreduktionskrav ligger der et krav til anvendelsen af Bedste Tilgængelige Teknik (BAT).

Lugt

Lugt stammer fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning, fra håndteringen af ensilage, vask af staldene og fra selve staldene.

Lugtemission fra staldene og geneafstand fra beboelsesområder er beregnet ud fra følgende:

Afstand til nærmeste byzone (Føvling) er ca. 2 km, afstand til nærmeste samlede bebyggelse (Bobøl) er ca. 2,2 km og afstand til nærmeste nabo uden landbrugspligt er ca. 150 m. Der er ikke andre ejendomme med husdyrbrug over 75 DE indenfor 300 m.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau, som udgangspunkt, er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug", og FMK-vejledningen ("Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ifølge beregningerne udført i ansøgningsskemaet vil geneafstanden i forhold til byzone være 401,72 m, samlet bebyggelse 291,17 m og enkelt bolig 137,63 m. Til enkelt bolig er den korrigerede geneafstand kortere end den vægtede gennemsnitsafstand. Tilsvarende er den korrigerede geneafstand til byzone overholdt, da der ikke er byzone eller samlet bebyggelse indenfor 1,2 gange geneafstanden (se figur 10). Ved lugtberegning regnes fra midten af den samlede bygningsmasse med dyr. Derfor er afstanden anderledes end den faktiske afstand. Kriterierne for maksimal lugt på $5 \text{ OU}_e/\text{m}^3$ for byzone, $7 \text{ OU}_e/\text{m}^3$ for samlet bebyggelse og $15 \text{ OU}_e/\text{m}^3$ for enkeltbolig er dermed overholdt.

Til nærmeste naboejendom uden landbrugspligt bliver den reelle afstand ca. 130 m, hvor geneafstanden er overholdt. Der er dog en ejendom med erhverv til specielle formål (Kongeaens Dambrug Aps) bl.a. beliggende på Nielsbygårdvej 9-13. Der er bolig i nr. 13, hvor der er ca. 90 m til eksisterende foderlade og ca. 117 m til lade, der ændres til gødningshus. Naboejendommen ligger dermed udenfor geneafstanden, da den korrigerede geneafstand er ca. 73 m.

Husdyrgodkendelseslovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt. Vejen Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Lugt i forbindelse med transport behandles under afsnittet "udbringning af husdyrgødning".

Der kan lokalt forekomme gener som følge af udbringningen og transporten af husdyrgødning, og det kan ikke udelukkes, at dette lokalt kan opleves som generende. Ejendommens udbringningsarealer er beliggende i landzone og i forbindelse med drift og udbringning af

husdyrgødning forventes der ikke at være gener, der overstiger det niveau, som bør accepteres ved bolig på landet.

Det forventes ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land. Der henvises til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener.

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	401,72 m	-	-	-	Genekriterie overholdt. Ingen Nabo-beboelser/Byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	Ny	291,17 m	-	-	-	Genekriterie overholdt. Ingen Nabo-beboelser/Byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig	Ny	137,63 m	-	-	-	Genekriterie overholdt. Ingen Nabo-beboelser/Byzone indenfor 1,2 gange geneafstand

Figur 10. Lugtgeneafstande for husdyrbruget (www.husdyrgodkendelse.dk).

Spildevand

Ansøger oplyser, at spildevand fra bedriften består af:

- Rengøringsvand fra vask af maskiner
- Rengøringsvand fra stalde og servicebygning
- Overfladevand fra ensilageanlæg
- Tagvand

Der er intet sanitært spildevand fra driftsbygninger.

Al vaskevand tilledes gyllebeholder.

Overfladevand fra ensilageplads udsprinkles efter gældende regler.

Tagvand ledes til nedsivningsanlæg umiddelbart nord for eksisterende staldbygning.

Overfladevand nedsives direkte.

I forbindelse med opførelse af den nye stald gøres der hermed opmærksom på, at afløb skal udføres af aut. kloakmester jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der stilles vilkår om udarbejdelse af en spildevandsplan for hele ejendommen af en aut. kloakmester eller andet uvildigt firma.

Det vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Øvrige tilladelser skal gives særskilt fra miljøgodkendelsen, da de ikke er omfattet Husdyrgodkendelsesloven.

Til- og frakørselsforhold

Skemaet nedenfor angiver antal transporter. En transport vil omfatte både til- og frakørsel. Intern transport f. eks. i forbindelse med fodring er ikke inkl. i ovennævnte oversigt.

Omfanget af antal til- og frakørsler pr. år er jf. ansøgningen:

Transporttype	Nudrift Antal transporter pr. år	Ansøgt Antal transporter pr. år	Forventet Tidspunkt
Mælk	365	-	-
Udbringning af husdyrgødning	300	50	Om dagen
Grovfoder (ensilage)	400	100	Om dagen
Halm	300	150	Om dagen
Foder	24	62	Om dagen
Æg transport	-	104	Om dagen
Kvie transport	24	25	Om dagen
Brændstof	8	12	Om dagen
Dyr til slagt	-	26	Om dagen
Dyr til ejendommen	-	26	Om dagen
Døde dyr	52	26	Alle tider
Affald	24	24	Om dagen
Diverse (desinfektionsmidler m.m.)	6	3	Om dagen
I alt pr. år	1.503	608	-

Tabel 8. Til- og frakørsel.

Samlet falder antallet af til- og frakørsler fra ca. 1.503 til ca. 608 dvs. et fald på 895 transporter (60 %). Faldet skyldes primært at der ikke længere skal afhentes mælk og at gødnings- og grovfoderproduktionen falder.

Der er én driftsmæssig indkørsel til ejendommen fra Nielsbygårdvej. Hovedparten af transporterne foregår ad denne indkørsel, som ligger vest for ejendommen. Al transport til og fra den nye bygning vil ske af intern anlagt vej, der krydser bækken mellem den eksisterende bygningsmasse og den nye bygning.

Transport til og fra ejendommen kan ske fra tidlig morgen til sen aften. Ansøger oplyser, at det tilstræbes, at transport til og fra ejendommen sker i tidsrummet 05.00 – 20.00, og ikke på søn- og helligdage.

Intern transport og trafik på ejendommen i forbindelse med til- og frakørsel vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Vilkår relateret til støj i forbindelse med til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj i godkendelsen.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at der er gode adgangsforhold ved ejendommen i forbindelse med transport til og fra ejendommen.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende generelle regler for miljøgodkendelsen overholdes.

Miljøgodkendelsen meddeles jf. Husdyrgodkendelsesloven, og der kan ikke stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej. Dette reguleres af færdselsloven.

Udbringning af husdyrgødning.

Transportruterne der benyttes ved udbringning af husdyrgødning er vist i nedenstående figur.

Figur 11. Transportruter til udbringning af husdyrgødning.

En del af udbringningsarealerne er beliggende mindre end 200 m fra byzone ved Vejen, Føvling og Ribe. Jf. Husdyrgødningsbekendtgørelse er der restriktioner på udbringning af husdyrgødning på arealer mindre end 200 m fra byzone, sommerhusområder og områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål.

Det er kommunens vurdering, at udkørslen af husdyrgødning, med de stillede vilkår, ikke vil give anledning til unødige gener for omgivelserne.

Støj

Ansøger oplyser (*kursiv*), vedrørende støj fra intern transport, omfang, tid, placering, at:

Ventilationen er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styringsenhed, der sikrer mod over-ventilation af staldene.

Øvrige støjklarer er kørsel med landbrugsmaskiner, til- og frakørsel af foder og dyr. Leverance af foder og afhentning af dyr foregår så vidt muligt indenfor normal arbejdstid på hverdage.

Interne transporter foregår primært bag ejendommens egne bygninger, som derved skærmer for støjen i forhold til boliger beliggende overfor ejendommen.

Der pumpes gylle fra stalden til beholderen ca. en gang hver 14. dag af en times varighed. Omrøring af gylle i forbindelse med udbringning sker én gang om året, hvor der vil forekomme støj. Dette sker få dage umiddelbart inden udbringningen.

Der er taget hensyn til støjpåvirkningen af naboerne ved at lægge de interne kørsler bag driftsbygningerne. Dermed vurderes det, at der er taget fornødent hensyn til omgivelserne, og at støjniveauet på ejendommen sandsynligvis ikke vil blive til gene for nabolaget. Af hensyn til tætboende naboer stilles der vilkår om, at gyllehåndtering foregår i tidsrummet 07.00 – 18.00.

I Støjvejledningen⁴ anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Man bør ved fastlæggelse af støjgrænser, ved de nærmeste boliger, anvende de grænseværdier der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i godkendelsen.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser samt vilkår om, at en beregning/måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden Vejen Kommune finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

Fluer og skadedyr

Til bekæmpelse af fluer oplyser ansøger, at de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium følges.

Rotter overfører sygdomme, æder mad og husdyrfoder og ødelægger bygninger og kloaksystemer. Enhver, der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen. Det gælder for både private og virksomheder. Man kan forebygge rotter ved at rydde op udendørs, så de ikke har mulighed for at bygge rede og ved at sørge for, at de ikke har adgang til madrester, foderrester og korn.

Ansøger oplyser, at rottebekæmpelse foretages af privat firma (Mortalin), der har autorisation til skadedyrsbekæmpelse. Derudover holdes alle udendørsarealer samt områder omkring foderopbevaring ryddeligt og renholdt, så der ikke er basis for rededannelse eller foderpladser for rotter.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der efter projektets gennemførelse ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer og skadedyr på husdyrbruget, og at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Vejen Kommune henstiller til, at de autoriserede kasser med rottegift placeres og tilses, så mennesker og husdyr ikke uforvarende kommer i kontakt med giften, og at der generelt holdes pænt og ryddeligt omkring ejendommen.

Der stilles vilkår om, at fluer bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Der stilles vilkår om forebyggende rottebekæmpelse af autoriseret firma, da der forekommer oplagring af foder på virksomheden.

⁴ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

Støv

Ansøger oplyser, at der i forbindelse med levering af foder kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter.

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften og levering af foder foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Vejen Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener ved nabobeboelser og uden for bedriftens arealer i øvrigt.

Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

Lys

Ansøger oplyser (*kursiv*):

Der er installeret lysstyring, således at lyset ikke er tændt unødigt. Der er ikke lysplader i taget i den nye bygning, hvorfor der ikke vil være fjernvirkning af staldlys.

Udendørs er der belysning ved servicebygningen, laden samt maskinhuset. Lyset er hér tændt efter behov.

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning. Dog fastsættes generelt vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener.

Oplag af olie og kemikalier

Ansøger oplyser, at der ikke opbevares pesticider på ejendommen, da den drives økologisk.

Der forefindes en 4.000 l olietank fra 1985 på husdyrbruget. Denne er placeret vest for eksisterende foderlade på beton.

Der stilles vilkår om, at håndtering af brændstof skal foregå sådan, at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand.

For at forebygge spild og forurening som følge af oplag af olie, stilles der vilkår til opbevaring og bortskaffelse.

Affald

Ansøger oplyser (*kursiv* samt Affaldsliste):

Døde dyr opbevares i lukkede containere indtil afhentning af DAKA. Døde dyr afhentes efter behov.

Al fast affald opbevares i container og afhentes af den kommunale affaldsordning.

Brugte kanyler samt tomme medicinflasker fra veterinærmedicin afleveres til modtagestation som farligt affald.

Affaldsliste

Døde dyr – skal til DAKA		
	EAK-kode	Mængder pr år
Døde dyr	02 01 02	1500 kg

Affald – skal til forbrænding på kraftvarmeværk eller afleveres på containerplads		
	EAK-kode	Mængder pr år
Nylonsnor fra halmballer	17 02 03	50 kg
Tomme sække af papir fra foder o.l.	15 01 01	15 kg
Tomme, skyllede pesticiddunke	15 01 02	0 kg
Tomme medicinglas	15 01 07	0 kg
Gamle, rådne personvognsdæk fra afdækning	16 01 03	25 kg

Færligt affald – kan afleveres gratis på containerpladser i mindre mængder		
	EAK-kode	Mængder pr år
Lysstofrør & elsparepærer	20 01 21	25 stk
Spraydåser	16 05 04	10 stk
Spildolie	13 02 08	75 l
Pesticidrester	20 01 19	0 kg
Oliefiltre	16 01 07	0-2 kg
Batterier – alle typer	20 01 33	0-15 kg

Genbrugeligt affald - kan afleveres gratis på alle containerpladser		
	EAK-kode	Mængder pr år
Pap	15 01 01	10 kg
Papir	15 01 01	100 kg

Genbrugeligt affald – kan afleveres på alle containerpladser i mindre mængder imod betaling		
	EAK-kode	Mængder pr år
Jern og metal	02 01 10	0-100 kg
Olietromler – tomme	15 01 04	0-5 stk
Olietanke – tomme	15 01 04	0 stk
Tomme sække af plast fra foder o.l.	15 01 02	0-10 kg
Plast (afdækning m.v. skal være rysterent og bundtet i håndterbare bundter)	15 01 02	200 kg
Paller	15 01 03	30 stk
Malet og/eller lakeret træ	17 02 01	0 kg

Klinisk risikoaffald og medicinrester – skal afleveres på apoteket		
	EAK-kode	Mængder pr år
Kanyler i særlig beholder	18 02 02	0 kg
Medicinrester	18 02 08	0 kg

Affald – skal til kontrolleret deponi i Skodsbøl		
	EAK-kode	Mængder pr år
Asbestplader stablet på paller	17 06 05	0 kg

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr reguleres af "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr"⁵.

Virksomheden modtager ikke affaldsprodukter f.eks. slam eller mucosa til jordbrugsformål.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets affald opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt.

Vand og energiforbrug

Følgende er oplyst af ansøger (*kursiv*):

Belysning:

Der bruges normalt ikke varmetilsætning til æglæggestalde, udover varme i forbindelse med indsætning af nye høns i meget kolde vinterperioder. Der er således ikke fastmonteret varmesystem i staldene.

Der vælges belysning, som tager hensyn til elforbruget og dyrevelfærd.

Timerindstilling: Belysningen reguleres i forhold til hønernes adfærd og alders-/udviklingstrin. Længden af lysperioden følger forudbestemt kurve, som tager hensyn til dyrene alder og produktionstrin.

Zoneopdeling: I pakkerum og forrum er opsat lys, som giver medarbejderne optimale muligheder for at udføre deres arbejde. Lyset over pakkemaskine følger krav i arbejdsmiljølovgivningen. Staldbelysningen styres separat.

Der anvendes primært strøm til ventilation i produktionen.

For at maksimere effekten af ventilationen rengøres ventilationens mekaniske dele (herunder luftkanaler og fans) ved hvert holdskifte. Dette noteres i logbog.

For at undgå overventilation og dermed ekstra strømforbrug er der styring af anlægget. Styringen kan regulere i forhold til temperatur, luftfugtighed og kurvestyring (indsætningsdato/vægtinterval). Ventilationsdata logges i styringscomputer. Normforbrug for produktion med årshøner er 101.766 kwh.

Vandforbrug:

Vask: Der rengøres ikke konsekvent med vand – staldanlæg kan tørrengøres med trykluft. Evt. vil gødningsbånd og tværkanal blive vasket med koldt vand og det øvrige inventar tørrengjort. Rengøringen vil blive afsluttet med en desinfektion.

Drikkevand:

Drikkenipler placeres højt for at lette hønernes vandoptagelse og minimere vandspild. Spildrender anvendes primært ved slagtekyllinger. Vandforbruget er anslået til 1,8 gange foderindtaget pr. høne.

Der registreres forbrug af drikkevand.

⁵ Ministeriet for familie- og forbrugeranliggender, Bek. nr. 439 af 11.05.2007.

Risici

Ansøgningens redegørelse for mulige uheld inklusiv begrænsning af risiko for og gene/forurening ved eventuelle uheld er behandlet i respektive afsnit ovenfor.

Ansøger oplyser (*kursiv*):

Redgørelse for mulige uheld

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: ventilationssvigt, forkerte foderblandinger, uheld ved transport eller lagring af husdyrgødning.

Minimering af risiko for uheld

Der er etableret en alarm på ventilationsanlægget således, at der i forbindelse med driftsstop bliver iværksat nødventilation i anlæggene. Indlægssedler bliver kontrolleret ved leveringen af foder og ved driftsstop på foderanlægget bliver alarmen aktiveret. Det tilstræbes at opbevare, transportere og udsprede husdyrgødning uden spild undervejs. Et eventuelt spild vil efterfølgende blive fjernet.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Forkert foder bliver udskiftet så snart, der er kendskab til fejlleverance. Ventilations- og foderanlægget vil blive tilset umiddelbart efter, at alarm for driftsstop er modtaget. Evt. spild af husdyrgødning bliver opsamlet og der gøres tiltag så vider spredning stoppes. Ved større uheld ringes 112 og miljømyndighederne kontaktes efterfølgende – se beredskabsplan (Bilag 4).

Vejen Kommune vurderer, at risici er minimeret og med udarbejdelse af beredskabsplan sikres begrænsning af følgevirkninger af eventuelle uheld.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT

Med begrebet "Bedst Tilgængelig Teknologi" menes den teknik, som mest effektivt giver et høj beskyttelsesniveau for miljøet som helhed. De miljømæssige fordele er afvejet i forhold til de økonomiske udgifter. Vurderingerne i relation til BAT skal som minimum følge kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ (det såkaldte BREF-dokument). Vurderingerne for anvendelse af BAT på Nielsbygårdvej 7, 6683 Føvling skal ske i forhold til følgende aspekter:

1. Management/Godt landmandsskab
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning
6. Udbringning af husdyrgødning
7. Egenkontrol

Følgende er angivet af ansøger (kursiv):

Ad 1:

- *Personale bliver oplært i pasning af fjerkræ. Ejer eller udannet personale vil stå for daglig tilsyn.*
- *I forbindelse med management bliver der dagligt ført kontrol med: foder, vand, dødelighed og ægproduktion.*
- *De der ikke oplægges flydende husdyrgødning og ikke findes flydende husdyrgødning i staldene, er der ingen risiko for udstrømning. Der er maksimalt gødning svarende til en uges produktion i staldene.*
- *Anlæg og bygninger vedligeholdes løbende, større eftersyn af anlæg ved skift af høns hver 60. uge.*
- *I ægproduktionen fjernes gødningen fra stalden ca. en gang om ugen. Fra opdrætsstalden (hønniker) fjernes strølsen efter dyrene er taget ud.*
- *Dyrene tilses dagligt ifølge reglerne i Bekendtgørelse 533 om beskyttelse af æglæggende høner. Foder, vand og klima i stald kontrolleres mindst en gang dagligt. Ægindsamling foretages efter endt æglægning så flest mulige æg pakkes for korrekt opbevaring.*
- *Anlæggets drift kontrolleres, der opgøres produktionsdata ugentligt.*
- *I forbindelse med holdskifte kontrolleres anlæg og inventar.*
- *I forbindelse med holdskifte kontrolleres bygninger indvendig og udvendig.*
- *Der føres journal over udspreddning af organisk gødning på markerne.*
- *Der føres journal over afvigelser fra mark- og gødningsplan.*

Ad 2:

- *Der anvendes fasefodring for at opfylde hønernes krav til næringsstoffer til tilvækst og reproduktion. Der anvendes op til 3 blandinger af tilskudsfoder. Derudover varieres andelen af hvede i foderet.*
- *Total råprotein ligger under eller imellem 14-21 % i foderblandingen.*
- *Total fosfor i foderet ligger under eller imellem 0,35-0,8 % i foderblandingen.*

Ad 3:

- *Driften er alt ind - alt ud, efterfulgt af en tomgangsperiode.*
- *For at tilgodese dyrenes velfærd er det åbne etager, hvor dyrene frit kan bevæge sig i hele anlægget. Der er reder med redemåtte, siddepinde, kloslibningsanordning og strølesesareal. Nyt strølesesmateriale tilføres med jævne mellemrum.*
- *Hønnikerne går i dybstrøelse.*

Ad 4:

- *I forbindelse med holdskifte rengøres og kontrolleres ventilationen udvendig og indvendig.*

- *Ventilationen er trinvis styret med følere som registrerer temperatur og luftfugtighed. Der er samme belægning i stalden i hele produktionsperioden variationen i ventilationsbehov stammer fra årstidsvariation.*
- *Der vælges belysning, som tager hensyn til elforbruget. Lysstofrør kan endnu ikke lysdæmpes tilstrækkeligt til ikke at give forstyrrelser som kan påvirke hønerne.*
- *Dyrenes behov for lys er fastlagt i Bekendtgørelse 533 om beskyttelse af æglæggende høner.*
- *Belysningen reguleres i forhold til hønernes adfærd og alders-/ udviklingstrin.*
- *Længden af lysperioden reguleres og følger en forudbestemt kurve, som tager hensyn til dyrenes alder og produktionstrin.*
- *I pakkerum og forrum er opsat lys, som giver medarbejderne optimale muligheder for at udføre deres arbejde.*
- *Lysset over pakkemaskine følger krav i arbejdsmiljølovgivning.*
- *Staldbelysningen er styret separat.*
- *Der rengøres ikke konsekvent med vand, staldanlæg kan tørrengøres med trykluft. Evt. vil gødningsbånd og tværkanal blive vasket med koldt vand og det øvrige inventar tørrengjort. Rengøringen vil blive afsluttet med en desinfektion.*
- *Stald og inventar skal være tørt og opvarmet ved indsætning af nye dyr. Det kan derfor være nødvendigt med varmetilsætning – Ved opstart af hold i vinterperioden kan det være nødvendigt med varmetilsætning, før indsættelse af dyr.*
- *Hvis der vaskes med vand, anvendes iblødsætning.*
- *Hvis der vaskes med vand anvendes højtryksrensere.*
- *Drikkenipler er placeret højt på alle etager i anlægget for at lette hønernes vandoptagelse. Drikkeniplerne er i hønsestalden placeret over gødningsbånd så evt. spild lander her.*
- *Der er daglig kontrol af vandforbrug for at opdage evt. lækage.*

Ad 5:

- *Gødningen anbringes i et lukket gødningshus. TS er mellem 30-40 %.*
- *Lagret tilføres gødning fra staldanlæg flere gange ugentlig.*
- *Gødningshuset er tæt, sider og bund er beregnet til at modstå påvirkningerne fra gødning.*
- *Gødningshuset holdes lukket undtagen når der tilføres gødning fra stalden.*
- *Gødningshuset tømmes regelmæssigt, og der foretages fornøden inspektion og vedligeholdelse.*

Ad 6:

- *Mængden af gødning afpasses afgrødernes forventede krav.*
- *Der tages hensyn til markerne karakteristika, når der tilføres gødning hertil.*
- *Der tilføres ikke gødning til stejlt hældende marker.*

- *Der tilføres ikke gødning på arealer, der støder op til vandløb (et stykke jord efterlades ubehandlet).*
- *Gødning udspreddes så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted.*
- *Der tilføres ikke gødning til jorden, når den er vandmættet, overdækket, frossen eller snedækket.*
- *Gødning spredes således, at lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt at naboer kan berøres.*
- *Gødning spredes i løbet af dagen, når der er mindst sandsynlighed for at folk er hjemme og weekender og helligdage undgåes.*
- *Ved spredning af gødning er der opmærksomhed på vindretning i forhold til naboehusene.*

Ad 7:

- *Der benyttes staldtavle og logbog i tilknytning til produktionen.*
- *Daglig føres logbog over produktionsresultater, antal æg, vandforbrug, kølerumstemperatur og dødelighed opgjort pr. dag.*
- *I logbog noteres uregelmæssigheder i forhold til driften: ex. Strømsvigt, kølerumssvigt m.m.*
- *Der sker løbende vedligeholdelse af produktionsudstyr efter behov.*

I BREF står der, at følgende staldsystem til Konsumægproduktionen er BAT: Beriget buranlæg. Endvidere findes der Miljøstyrelsens BAT-blad for Burægsproduktion: Gødningsbånd og hyppig udmugning.

Der findes til dato to BAT-blade, der vedrører fjerkræproduktionen. Det omhandler systemer til at nedsætte ammoniakfordampningen:

- Fjerkræ – Æglæggere, skrabestald. Skrabestald med gødningstørring.
- Fjerkræ – Æglæggere, beriget burægsstald. Gødningsbånd og hyppig udmugning.

Luftvasker:

Der findes BAT-blade angående luftvaskere. Disse er afprøvede og testede i svinestalde. Der er afprøvet en prototype luftrenser i fjerkræproduktionen. Luftrenseren blev afprøvet i en slagtekyllingestald over en periode på et hold kyllinger (35 dage). Denne renser er ikke sat i produktion, da afprøvningen viste en række problemstillinger, der skal løses før den evt. sættes i produktion. I fjerkræproduktionen er støvet meget fedtet, denne sætter sig i renseren som derved får reduceret effekten.

Den ansøgte produktion har en holdrotationsperiode på 56 uger, der kan variere fra 56 – 64 uger. Dette gør at driftsstabiliteten ikke kan forventes at være tilfredsstillende. Staldene er delvist naturligt ventilerede, derfor kan luftrensning ikke anvendes.

På den baggrund er luftvaskere fravalgt på denne bedrift, ligesom det ikke er fornuftigt at opsætte en prototype luftvasker med udokumenteret driftsstabilitet og driftsøkonomi.

Biologisk luftrensning:

Der er ingen BAT-blade med biologisk luftrensning. Det er endvidere ikke muligt at benytte biologisk luftrensning i stalde med holddrift, hvor stalden står tom i en længere periode.

BAT og ventilation:

Ved nye stalde er det BAT at reducere energiforbruget ved at anvende naturlig ventilation, hvor dette er muligt. For mekanisk ventilerede stalde er det BAT at reducere energiforbruget ved at optimere udformningen af ventilationssystemet i hver stald. Dette er for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren. Øget modstand i ventilationssystemer undgås gennem hyppig eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans ved holdskifte.

Fravalg af varmegenindvinding:

Der er ikke varmebehov i produktionen, hvor varmen fra genindvinding kan afsættes.

Det er BAT at reducere energiforbrug og vandforbrug ved at gøre følgende:

- Anvende lavenergi-belysning
- Ventilere staldene optimalt
- Rengøring af stald og udstyr efter hver produktionscyklus eller batch
- Udførelse af regelmæssigt kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild
- Registrering af vandforbrug gennem måling af forbrug
- Detektering og reparation af lækager

Opbevaring af gødning:

BREF-dokumentet beskriver følgende opbevaringssystemer til fjerkrægødning:

- Opbevaring i stalden under buranlæggene, med udmugning en gang om året.
- Opbevaring i åben mødding

På ejendommen kommer den producerede fast-gødning i gyllebeholder. Der tilføres gødning til gyllebeholder hver gang der muges ud i stalde. Vejen Kommune vurderer, at anvendelse af gyllebeholder opfylder kravet til BAT.

Udbringning af gødning:

Al gødning anvendes på egne arealer, der anvendes bredspredning, som anses for værende BAT for udbringning af fjerkrægødning.

På ejendommen Nielsbygårdvej 7, 6683 Føvling etableres hyppig udmugning i konsumægsstalden, hvor gødningsbåndene tømmes 3 gange ugentlig. Herved opnås en reduktion på 36 % i forhold til referencestaldsystemet. Da ansøgningsystemet ikke kan håndtere beregninger på hyppig udmugning er effekten sat ind som kemisk luftrensning.

Hønniker opstaldes på dybstrøelse.

Kvier opstaldes på dybstrøelse, der har lang ædeplads med fast gulv, som skræbes.

De samlede tiltag på ejendommen giver en samlet ammoniakfordampning på 3.262,48 kg N/år.

Ved fremtidig renovering af eksisterende staldafsnit, skal Vejen Kommune vurdere, om det valgte staldsystem lever op til BAT på renoveringstidspunktet og senest ved revurderingen i 2019. Fremtidige ændringer i dyrehold, staldanlæg, anlæg til opbevaring af husdyrgødning m.v. skal anmeldes til Vejen Kommune, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 31 og 32.

Ammoniakpåvirkningen af beskyttede naturområder omkring ejendommen vurderes i afsnit herom.

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget anvender bedst tilgængelig teknologi – fx indenfor følgende emner:

- Løbende eftersyn af indretninger på bedriften
- Hyppige registreringer af vand- og energiforbrug
- Elektronisk styring af lyset i staldene og udendørs
- Udarbejdelse af beredskabsplan
- Afstemt fodring af dyrene
- Nyt staldafsnit etableres med system der reducerer ammoniakfordampningen bedst muligt på nuværende tidspunkt
- En del af gulvsystemet er indrettet med skrubesystem, der fører gyllen hen til gyllekanal. Skraberne kører en gang hver tredje time. Hermed mindskes våde overflader i stalden og dermed ammoniakfordampningen
- Der tages analyser af grovfoderet.
- Der bruges fasefodring i produktionen.

Da der er tale om opstaldning af kvier på dybstrøelse, ædeplads med fast gulv vurderer Vejen Kommune, at skrabning hver 3. time er tilstrækkelig for at reducere ammoniakfordampningen bedst muligt for denne dyregruppe.

De etablerede staldsystemer på ejendommen vurderes til at leve op til kravet til BAT for alle dyregrupper.

For oplag af husdyrgødning vurderer Vejen Kommune, at gældende lovkrav på området er tilstrækkelig til at opfylde kravet til anvendelse af BAT.

For udbringning af husdyrgødning vurderer Vejen Kommune, at gældende lovkrav er BAT, da yderligere krav vil være uforholdsmæssigt dyre i forhold til den opnåelige miljøeffekt.

Ejendommen lever op til BAT på rigtig mange områder. Der stilles fastholdende vilkår på BAT-området, der sikrer en vedholdende anvendelse af Bedste Tilgængelige Teknik for alle områder.

Der stilles bl.a. vilkår til udbringning af husdyrgødning, således der fremover ikke må udbringes husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, snedækket eller frosset areal. Dette skal forstås således, at gylle ikke må udbringes på arealer, hvor overfladen f.eks. er frosset. Det kan dog tillades, at gylle udbringes om morgenen i perioder, hvor der har været nattefrost, men samtidig så meget tø i løbet af dagen, at gyllen kan trænge ned i det øverste

jordlag. Der bør prioriteres flade marker med stor afstand til vandløb, søer og lignende. Doseringen bør begrænses til 15-20 ton pr. ha⁶.

Ved fremtidig renovering af eksisterende staldafsnit skal Vejen Kommune vurdere, om det valgte staldsystem lever op til BAT på renoveringstidspunktet. Fremtidige ændringer i dyrehold, staldanlæg, anlæg til opbevaring af husdyrgødning m.v. skal anmeldes til Vejen Kommune, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 31 og § 32.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at husdyrbruget lever op til BREF-dokumentets BAT-niveau på punkterne: fodring, staldsystemer, energi- og vandforbrug, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning. Vejen Kommune vurderer yderligere, at de stillede vilkår til management og egenkontrol vil være tilstrækkelige til at husdyrbruget og så lever op til BREF-dokumentet vedr. management og egenkontrol.

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget med de oplyste tiltag og de stillede vilkår vil kunne leve op til BREF-dokumentets⁷ krav om anvendelse af Bedst Tilgængelig Teknologi.

Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak

Generelt krav til ammoniakreduktion

De generelle krav til reduktion af ammoniakemissionen fra anlægget er beskrevet tidligere i afsnittet "Ammoniakfordampning".

Den samlede beregnede ammoniakemission fra stalde og gødningslagre er 3.262,48 kg N/år, hvilket er en stigning på 1.105,84 kg N/år i forhold til nudriften. Jf. www.husdyrgodkendelse.dk bliver ammoniakemissionen 444,46 kg N/år mindre end krævet med det valgte system.

Påvirkning af § 7-naturområder

Det er fastsat i Husdyrgodkendelseslovens § 7, at en række særligt ammoniakfølsomme naturtyper udløser bufferzoner. I en afstand af op til 300 m fra disse naturområder må ammoniakfordampningen fra stald og lager ikke forøges, og i en afstand på 300 – 1.000 m fra de nævnte naturområder må merbelastningen i naturområdet ikke overskride fastlagte beskyttelsesniveauer, som afhænger af antallet af øvrige husdyrbrug indenfor bufferzonen i forhold til naturområdet. Der er et andet husdyrbrug med over 75 DE inden for 1.000 m fra § 7-arealet. Det betyder at højeste tilladte merdeposition må være 0,5 kg N/ha/år.

Alle stalde og opbevaringslagre ligger mere end 1.000 m fra nærmeste § 7-areal. Dvs. anlægget er beliggende udenfor bufferzone til naturområde, der jf. Husdyrgodkendelsesloven er udpeget som særligt ammoniakfølsomt. Nærmeste § 7-areal, der udløser bufferzone er et overdrev som ligger ca. 1,6 km nordøst for temporær markstak og ca. 2,1 km fra nærmeste bygning i det samlede staldanlæg.

⁶ Videnscentret for landbrug, www.vfl.dk

⁷ Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, www.mst.dk

Påvirkning af øvrige naturområder (§ 3)

Kommunen skal jf. Husdyrgodkendelseslovens § 23 foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte "§ 7-arealer", som kan blive påvirket af ammoniakfordampningen fra ejendommens anlæg. Hvis det vurderes at være tilfældet, kan kommunen stille vilkår, som rækker ud over Husdyrgodkendelseslovens fastsatte beskyttelsesniveauer.

Derudover fremgår det af § 3 i Naturbeskyttelsesloven⁸, at der ikke må foretages en ændring i tilstanden af søer (>100 m²), vandløb, heder, ferske enge, strandenge, overdrev, moser og lignende.

Figur 12. Kort over § 3-beskyttet natur ved anlægget.

⁸ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 933 af 24/09/2009

Nr.	Naturareal (ID)	Naturtype	Målsætning	Afstand fra anlæg	Belastning (kg N/ha/år)	
					Mer-	Total-
1	200098506	Eng	A	Ca. 183 m. SV	0,2	0,4
2	200098507	Eng	A	Ca. 470 m. SV	0,1	0,2
3	817903	Eng	-	Ca. 512 m. SV	0,1	0,2
4	200098508	Eng	A	Ca. 670 m. SV	0	0,1
5	200097839	Eng	-	Ca. 220 m. S	0,3	0,5
7	200098724	Mose	-	Ca. 510 m. Ø	0,2	0,5
8	200098725	Mose	-	Ca. 780 m. Ø	0,1	0,3
9	200098502	Eng	C	Ca. 212 m. N	0,4	0,9
10	769182	Eng	-	Ca. 575 m. NØ	0,2	0,6
11	769187	Eng	-	Ca. 665 m. NØ	0,2	0,5
12	200097773	Eng	-	Ca. 825 m. NØ	0,1	0,4
13	200098538	Eng	A	Ca. 570 m. NØ	0,2	0,6
14	200100813	Sø	-	Ca. 910 m. NØ	-	-
15	200100816	Sø	-	Ca. 550 m. NØ	-	-
16	Intet ID	Sø	-	Ca. 665 m. NØ	-	-
17	200100821	Sø	-	Ca. 43 m. NØ	-	-
18	200100826	Sø	-	Ca. 360 m. SV	-	-
19	200100827	Sø	-	Ca. 427 m. SV	-	-
20	822729	Sø	-	Ca. 555 m. SV	-	-
100	-	Rigkær		Ca. 1.300 m. NØ	0,1	0,2
101	-	Rigkær		Ca. 1.550 m. NØ	0,1	0,2
102	-	Surt overdrev		Ca. 1.050 m. S	0	0,1

Tabel 9. Beskyttede naturområder i nærheden af anlægget omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, ID er fra www.miljoportal.dk.

Naturkvalitetsplanlægning:	Faktaboks
<p>I Ribe Amts naturkvalitetsplan 2006 er der udarbejdet en mål- og værdisætning for naturtyper jf. Naturtyper i Ribe Amt 2006. Rammer og retningslinjer for naturkvalitetsplanlægningen er videreført i Vejen Kommuneplan 2009-2021.</p> <p>A-målsatte områder er alle lokaliteter, der er A-værdisatte eller B-værdisatte lokaliteter, hvor der vurderes at være oplagte muligheder for naturforbedringer og/eller hvor der er landskabsbiologiske sammenhænge og/eller hvor særlige artsforekomster betinger, at der bør gøres en indsats. A-værdisatte lokaliteter har særlig høj naturværdi og B-værdisatte lokaliteter har middelhøj naturværdi. Inden for A-målsatte arealer gives normalt kun tilladelse til indgreb, som understøtter kvaliteten af den naturtype, der findes på arealet.</p> <p>B-målsatte områder er øvrige B-værdisatte lokaliteter, samt typisk de C-værdisatte lokaliteter, der indgår i væsentlige landskabsbiologiske sammenhænge. Der vil kun i særlige tilfælde kunne gives tilladelse til mindre indgreb efter konkret vurdering af indgrebets betydning for naturen.</p>	

C-målsatte områder er typisk landskabeligt isolerede C-værdisatte lokaliteter (lokaliteter med begrænset naturværdi), hvor naturforbedring ikke vurderes at være realistisk. Der vil i særlige tilfælde kunne gives tilladelse til indgreb efter konkret vurdering.

Målsætning: målsætningen for området som der stræbes imod.

Værdisætning: den faktiske tilstand som området er vurderet til at have på nuværende tidspunkt.

Fremadrettet vil Vejen Kommune arbejde for, at ABC-målsætningssystemet afløses af et nyt værdi- og målsætningssystem, hvor § 3-områderne værdi- og målsættes efter den femtrins skala, som staten anbefaler i Danmarks Naturdata. Herved bliver det muligt at sammenligne naturområder på tværs af kommune grænser.

Systemet inddeler naturtyperne i 5 tilstandsklasser: I – Høj, II – God, III – Moderat, IV – Ringe og V – Dårlig.

Arealerne administreres ud fra det pågældende naturareals konkrete naturværdi, der vurderes i den enkelte sag ud fra registreringer af flora og fauna.

Engene syd, sydvest og nordøst for ejendommen (naturpunkterne 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11, 12 og 13) er en del af Natura 2000 området langs Kongeå. De centrale elementer i området er selve vandløbet og de tilstødende eng- og moseområder. Spredt langs vandløbet er der registreret værdifulde rigkær, kildevæld og sure overdrev (bl.a. naturpunkterne 100, 101 og 102). Alle tre naturtyper er forholdsvis sjældne i det sydvestlige Jylland. Ved lejlighedsvis vandstandshævninger i Kongeå oversvømmes rigkær og kilder med næringsrigt overfladevand, hvilket er medvirkende årsag til eutrofiering af naturområderne.

De ovennævnte enge er naturenge under tilgroning og kulturenge. Engene afgræsses periodisk ligesom der tages slæt. Der er steder langs Kongeåen i forbindelse med besigtigelser registreret usædvanligt mange engkabbelejer og flere ikke nærmere bestemte star-arter. Naturpunkt 3 er besøgt juli 2011. Der er tale om en mosebunkeeng der afgræsses af kreaturer. Almindelig kvik og mosebunke er de dominerende arter, og forekomst af almindelig rajgræs tyder på at engen på et tidspunkt er blevet tilsået. Naturpunkt 5 er ligeledes besøgt i forbindelse med udarbejdelse af nærværende miljøgodkendelse. Der er tale om en kultur- og næringspræget højstaudeeng som er domineret af stor nælde, rørgræs og gråpil. På engen er der indslag af almindelig mjøddurt, kåltidsel, almindelig fredsløs og krybende baldrian. En del af naturpunkt 13 beskrives ved besigtigelse juli 2011 som havende karakter af surt overdrev (område ca. 20 meter sydøst fra udbringningsareal nr. 101's sydøstligste hjørne). Her er der registreret katteslæg, blæresmælde og liden klokke. Den sydvestlige del af engen langs åen beskrives som højstaudeeng med præg af overgangsrigkær (topstar og kåltidsel). Engen domineres af rørgræs, stor nælde og burrenerre.

Det vurderes, at engenes tålegrænse ligger mellem 15-25 kg N/ha/år. Engene ligger i et område med forholdsvis høj baggrundsbelastning mht. til ammoniak (ca. 18 kg N/ha/år). Den totale ammoniakbelastning på engene vil derfor være i størrelsesordenen maksimalt ca. 18,9 kg N/ha/år. Med ændringen i dyreholdet på ejendommen sker der en mindre merbelastning af naturområderne men Vejen Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofdepositionen på arealerne.

Engen nord for ejendommen (naturpunkt 9) er en lille kultureng udenfor natura 2000 område. Engen er isoleret og omgivet af omdriftsjord til alle sider. Engen er besøgt i juni 1995 og er registreret som opdyrket kultureng. Der er ikke registreret næringsstoffølsomme arter på engen. Dertil vurderer Vejen Kommune, at der ikke forekommer næringsstoffølsomme arter på arealet.

Mosen i natura 2000-området (naturpunkt 7) er Devano kortlagt som næringsfattig, sur mose. Mosen er under tilgroning og der sker en løbende indsats for bevaring af top-star.

Det vurderes at mosens tålegrænse ligger mellem 15-25 kg N/ha/år. Mosen ligger i et område med forholdsvis høj baggrundsbelastning mht. til ammoniak (ca. 18 kg N/ha/år). Den totale ammoniakbelastning i mosen vil derfor være i størrelsesordenen ca. 18,5 kg N/ha/år. Det er i den lave ende af tålegrænse-intervallet, og Vejen Kommune vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofdepositionen i mosen.

Naturpunkt 8 er en mose udenfor Natura 2000 område. Mosen er under tilgroning og Vejen Kommune vurderer, at der ikke forekommer næringsstoffølsomme arter på arealet.

Naturpunkt 100 og 101 er to Devano kortlagte (2005) rigkær ca. 1.200 til 1.300 m. nordøst for ejendommen. Det vurderes, at tålegrænsen for rigkærene ligger i den mellemste del af intervallet mellem 15 – 25 kg N/ha pr. år. Baggrundsbelastningen i Vejen Kommune udgør ca. 18 kg N/ha pr. år. Idet belastningen til rigkærene i ansøgt drift kun øges med 0,1 kg N/ha/år i forhold til nudrift vurderes, at der ikke er behov for at stille skærpede krav til ammoniakemissionen fra anlægget i forhold til områderne.

Naturpunkt 102 er Devano kortlagt som surt overdrev ca. 1.100 meter syd for ejendommen. Det vurderes, at tålegrænsen for overdrevet ligger i den mellemste del af intervallet mellem 10 – 20 kg N/ha pr. år. Baggrundsbelastningen i Vejen Kommune udgør ca. 18 kg N/ha pr. år. Idet belastningen til overdrevet ikke øges i ansøgt drift i forhold til nudrift vurderes dette at være tilstrækkelig til at beskytte overdrevet, og der er dermed ikke behov for at stille skærpede krav til ammoniakemissionen fra anlægget i forhold til overdrevet.

Der er registreret 7 søer (vandhuller) inden for 1.000 m fra anlægget. Det vurderes, at den primære risiko for næringsstofpåvirkning af søerne er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra de omkringliggende arealer. Søernes største trussel er tilførsel af fosfor, mens påvirkningen fra luftbåret ammoniak ikke vil være af betydning. Vejen Kommunen vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede krav til ammoniakreduktion.

Arealernes påvirkning af natur, jord og vand

Før der meddeles tilladelse eller godkendelse af husdyrbrug efter § 10, § 11, § 12 eller godkendelse af arealer til afsætning af husdyrgødning fra husdyrbrug efter § 16 i Husdyrgodkendelsesloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område og Bilag IV-arter væsentligt, jf. Habitatbekendtgørelsen⁹.

Ifølge Habitatbekendtgørelsen skal myndigheden vurdere, om projektet vil påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder under hensynstagen til bevaringsmålsætningen for de pågældende områder. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde (dvs. de arter og naturtyper området er udpeget for at beskytte), kan der ikke meddeles tilladelse eller godkendelse til det ansøgte, jf. "Waddenzee-

⁹ Habitatbekendtgørelsen, Bek. nr. 408 af 01.05.2007.

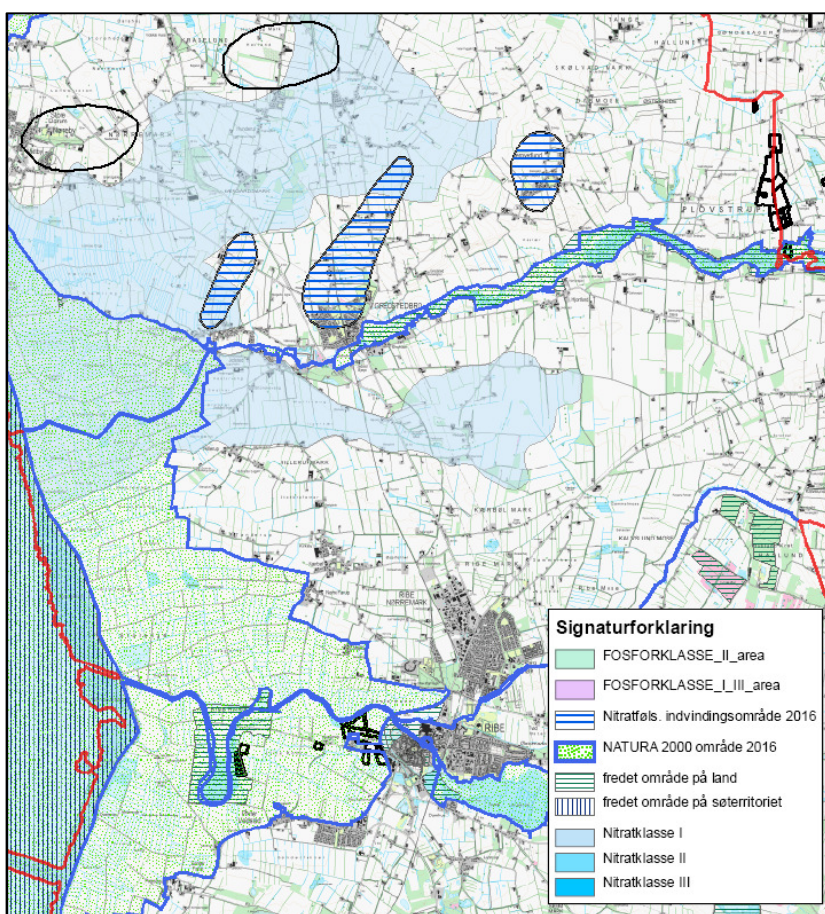
dommen¹⁰. Der lægges således i høj grad op til anvendelse af forsigtighedsprincippet, når det drejer sig om beskyttelsen af Natura-2000 områderne.

En mulig påvirkning vurderes i forhold til ejendommens anlæg (primært ammoniakfordampning), påvirkning fra arealer i eller op til Natura 2000-områder og næringsstofudvaskning fra ejendommens arealer.

Arealvurdering nabokommune

Esbjerg Kommunes bemærkninger til udbringningsarealer

Esbjerg Kommune har modtaget en forespørgsel vedr. miljøgodkendelse til ændring af husdyrproduktion på Nielsbygårdvej 7, 6683 Føvling. En del af udbringningsarealet er beliggende i Esbjerg Kommune jf. kort 1 nedenfor.

Kort 1. Udbringningsarealer i Esbjerg Kommune

Bemærkninger

Esbjerg Kommune ønsker, i henhold til §21 i godkendelsesbekendtgørelsen, at følgende indarbejdes i miljøgodkendelsen:

¹⁰ Waddensee-dommen fra EF-Domstolen, sag nr. C-127/02

Mark 307 og 316:

Grænser op til §3-engen F805_EN_17, som er angivet som ikke N-følsom, men en del af hovedindsatsområdet ved Ribe Vesterå, Fredet område, Ramsarområde, EF-Fuglebeskyttelsesområde..

Engen er undersøgt i 1993; de østlige dele mod åslyngen angives som kulturreng. Det vurderes derfor, at der ikke er særligt følsomme naturtyper på stedet.

Arealerne ligger i EF-Fuglebeskyttelsesområdet Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb. Fuglebeskyttelsesområder er områder udlagt for at beskytte ynglefugle, som er sjældne, truede eller følsomme over for ændringer af levesteder og fugle, som regelmæssigt gæster Danmark for at fælde fjer, raste under trækket eller for at overvintre.

Blandt de fuglearter, som nævnte fuglebeskyttelsesområde er udpeget for at bevare, er det især ynglefuglene hvid stork, rørhøg, hedehøg, blå kærhøg, engsnarre, brushane og mosehornugle, der udnytter græsarealer som fødesøgnings- eller yngleområde. For trækfuglenes vedkommende er både kortnæbbet gås og hjejle afhængige af tilstedeværelsen af græsarealer i beskyttelsesområdet.

Det ansøgte omfatter ikke aktiviteter som er anmeldeligt efter lov om naturbeskyttelse § 19b, som skal vurderes efter den såkaldte anmeldelseordning, som f.eks. opdyrkning af vedvarende græsarealer. Det er kommunens vurdering, at aktiviteterne ikke kan have en væsentlig skadevirkning på fuglearterne på EF-fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag.

Hvis driften af de arealer der ligger i internationale naturbeskyttelsesområder ønskes ændret, er der pligt til at anmelde dette til kommunen, såfremt aktiviteterne er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 19b (Lov nr. 749 af 21. juni 2007). Af naturbeskyttelseslovens bilag 2 fremgår hvilke aktiviteter der er anmeldeligt. Listen over disse er tilknyttet denne godkendelse som bilag 1.

Af fredningen af Ribe Holme fra 1974 fremgår, at de pågældende arealer ikke må bebygges, at han ikke må campere, opstille skure, henlægge affald etc., men at arealerne må opdyrkes som hidtil. Godkendelsen er derfor ikke i konflikt med fredningens formål.

Der er ikke grundlag for at stille krav om bræmmer

Mark 318:

Overlap med en del af §3-engen F805_EN_17, som er angivet som ikke N-følsom, men en del af hovedindsatsområdet ved Ribe Vesterå, Fredet område, Ramsarområde, EF-Fuglebeskyttelsesområde.. Af fredningen af 1974 fremgår, at de pågældende arealer ikke må bebygges, at han ikke må campere, opstille skure, henlægge affald etc., men at arealerne må opdyrkes som hidtil.

Engens kvælstoffølsomhed er vurderet i ovenstående mark 307 og mark 316.

Fra 2011 stilles lovkrav om nedfældning af gylle på vedvarende græs og bar jord. Den jordbearbejdning, som foretages i denne forbindelse, er ikke i overensstemmelse med lov om naturbeskyttelse §3, idet den må betragtes som en intensivering af omlægningsdriften. Det må antages, at den pågældende eng i perioden 1976 – 1992 aldrig har været omlagt.

Ansøger ønsker at fortsætte eksisterende afgræsning af engen med et dyretryk på 0,68 DE/ha. Bortset herfra tilføres ingen gødning, og nedfældning om nævnt ovenfor, kommer derfor ikke på tale.

Esbjerg Kommune vurderer, at denne drift er en fortsættelse af eksisterende drift og derfor ikke er anmeldeligt, jf. NBL § 19b. Endvidere vurderes det, at driften ikke vil føre til tilstandsændring af det § 3 beskyttede engområde.

Med hensyn til områdets status som EF-fuglebeskyttelsesområde og Ramsar område vurderes det, at fortsættelse af en forholdsvis ekstensiv kvæggræsning, vil være i overensstemmelse med beskyttelsesinteresserne forbundet med EF-fuglebeskyttelsesområdet og Ramsar området.

Samlet vurderes det, at den nævnte drift vil være i overensstemmelse med naturbeskyttelsesinteresserne i område.

Der skal stilles vilkår om et dyretryk på maksimalt 0,68 DE/ha.

Mark 314:

Overlap med en del af §3-engen F804_EN_13, som er middelhøjt værdisat og højt måsat som men en del af hovedindsatsområdet ved Ribe Vesterå, Ramsarområde og EF-Fuglebeskyttelsesområde. I modsætning til de foregående marker ikke omfattet af fredning.

Engen er undersøgt i 1993; de østlige dele angives som rørsump. Det vurderes derfor, at der ikke er særligt følsomme naturtyper på stedet.

Se mark 318 om nedfældning af gylle på vedvarende græs. Det må antages at den pågældende eng i perioden 1976 – 1992 aldrig har været omlagt.

Markens afgrænsning skal revideres, således at engen ikke indgår i udspretningsarealet. Der er ikke grundlag for at stille krav om bræmmer.

Mark 409-1:

Sammenfaldende med §3-engen F861_EN_1, som i 1993 meddeles græsset af skotsk højlandskvæg. Engen er lavt målsat og værdisat, og karakteriseres som mosebunke-eng. Ikke angivet som harmoniareal, kun græsning på ansøgt 1 DE/ha = 100 kg N/ha/år.

Engens græsudbytte er vurderet fra luftfoto 1976 – 2008 vurderet til at være vedvarende græs med lavt udbytte, som har en N-norm på 68 kg N/ha/år. Den ansøgte belastning på 1 DE (100 kg N) er dermed for høj.

Der stilles derfor vilkår om et dyretryk på maksimalt 0,68 DE/ha.

Habitatdirektivets bilag IV

Der kendes ikke forekomster af arter på de fem pågældende områder. Det er sandsynligt at f.eks. individer af spidssnudet frø og løgfrø lejlighedsvis kan færdes på arealerne, men den beskrevne udspretning og græsning vurderes ikke at kunne påvirke hverken fødesøgning eller reproduktion af arterne.

Det vurderes derfor, at aktiviteterne som beskrevet i godkendelsen ikke vil have en væsentlig negativ effekt på arter på Habitatdirektivets bilag IV.

Øvrige bemærkninger

Derudover har Esbjerg Kommune følgende bemærkninger til udspretningsarealerne:

- Det forudsættes, at Miljøstyrelsens afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande lægges til grund for vurderingerne i relation til de relevante deloplande i Vadehavet
- Arealerne er beliggende udenfor nitratklasse 1, 2 eller 3.
- Arealerne er beliggende udenfor opland til Natura 2000 vandområde, der er overbelastet med fosfor.
- Arealerne er beliggende udenfor nitratfølsomt indvindingsområde.

.....

Bilag 1 **(Esbjerg Kommune)**

Anmeldepligtige aktiviteter, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 19b:

1. Tilplantning med juletræer og skov, flerårige energiafgrøder, levende hegn og lignende i fuglebeskyttelsesområder.
2. Rydning af samt træartsskifte og plantning i løvskov.
3. Ændring i tilstanden af søer, heder, moser og lignende, strandenge, strandsumpe, ferske enge og overdrev, der ikke opfylder størrelseskravet i § 3.
4. Ændring i tilstanden af indlandssaltenge, kilder og væld samt vandløb, der ikke er udpeget efter § 3.
5. Opdyrkning af vedvarende græsarealer i fuglebeskyttelsesområder.
6. Opdyrkning, tilplantning og sandflugtsdæmpning på klitter.
7. Rydning af krat af havtorn, gråris og enebær samt skov af skovfyr på klitter.
8. Rydning af krat af enebær på overdrev, der ikke er omfattet af § 3.
9. Væsentlig ændring inden for kort tid i græsningsintensitet, herunder ophør medgræsning eller høslæt.
10. Væsentlig ændring i anvendelsen af husdyrgødning, herunder ændret gødskning fra handelsgødning til husdyrgødning.
11. Etablering af anlæg, der er nødvendige for erhvervet, herunder veje.
12. Etablering af ikke-godkendelsespligtige virksomheder i områderne, der kan medføre betydelige forstyrrelser (eksempelvis støj)."

.....

Sædskiye

Husdyrbruget anvender sædskiye K2 både som reference og ansøgt. Sædskiye K2 er jf. Skov- og Naturstyrelsen¹¹ et kvægsædskiye med 10 % efterafgrøder og et udvaskningsindeks på 96.

Sædskiye er ikke anvendt som virkemiddel, men er en forudsætning for ansøgningen. Derfor stilles der ikke specifikt vilkår om anvendelse af K2.

Beskyttede naturområder

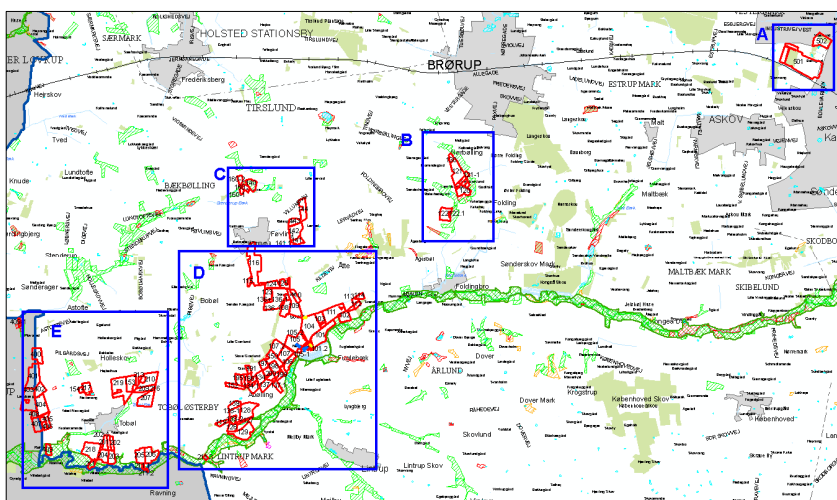
Foruden påvirkningen med ammoniak fra husdyrbrugets anlæg kan naturen også påvirkes fra ejendommens arealer. Det kan f.eks. være påvirkning af tilstødende naturarealer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning pga. tilførsel af næringsstoffer gennem udvaskning fra jorden, nedfald fra luften eller overfladeafstrømning.

Vejen Kommune gør opmærksom på, at udbringning af kunstgødning på beskyttede naturområder kræver en dispensation fra Naturbeskyttelsesloven. Der skal indsendes en særskilt ansøgning herom til Vejen Kommunes naturafdeling.

Ifølge Miljøstyrelsen¹² kan der ved udbringning ske påvirkninger på over 1 kg N/ha/år ved nedfald fra luften i en omkreds op til 100 m fra marken. Miljøstyrelsen vurderer, at det ikke er muligt for kommunerne, at beregne en randpåvirkning fra udbragt husdyrgødning. Det vil dog være muligt at foretage en konkret vurdering af risikoen for nedfald fra luften og af gødningsholdigt overfladevand. Vurderes risikoen stor, kan der fastsættes krav om bræmmer, nedsat dyretryk, nedfældning i alle afgrøder eller lignende.

I Husdyrgødningsbekendtgørelsen er der generelt krav om nedfældning af flydende husdyrgødning på alle arealer, hvis udbringningen sker på sort jord eller græsmarker.

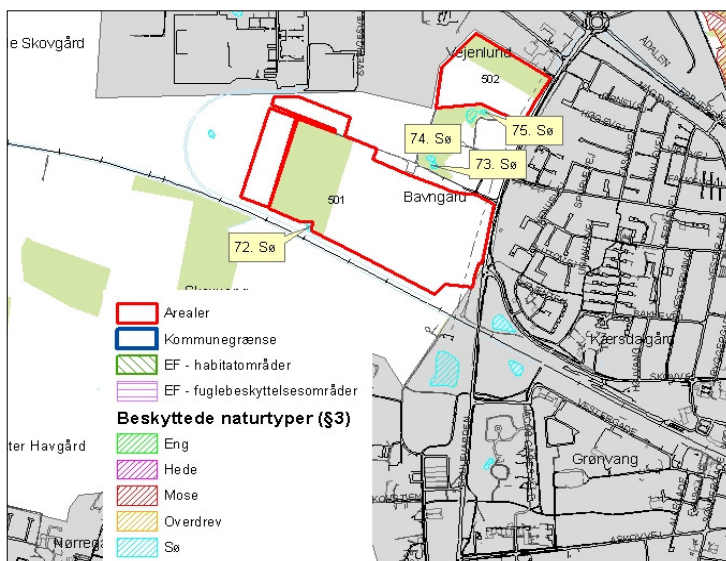
I nedenstående figur og tabel er vist beskyttede naturtyper, der potentielt vil kunne påvirkes af driften af husdyrbrugets arealer.

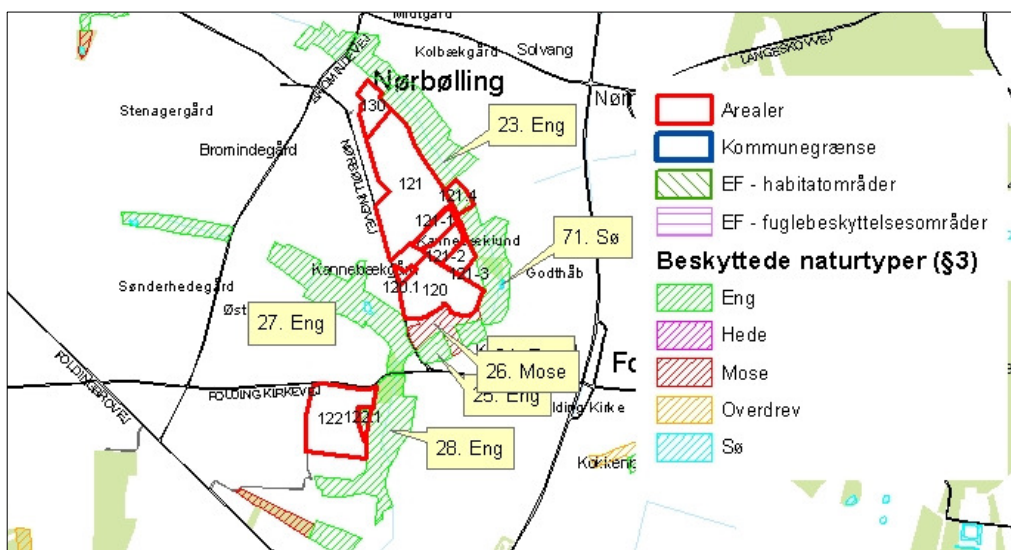
Figur 13. Beskyttede naturområder ift. udbringningsarealer.

¹¹ Notat fra Skov- og Naturstyrelsen d. 27.6.2007 om Standardsædskiye og referencesædskiye

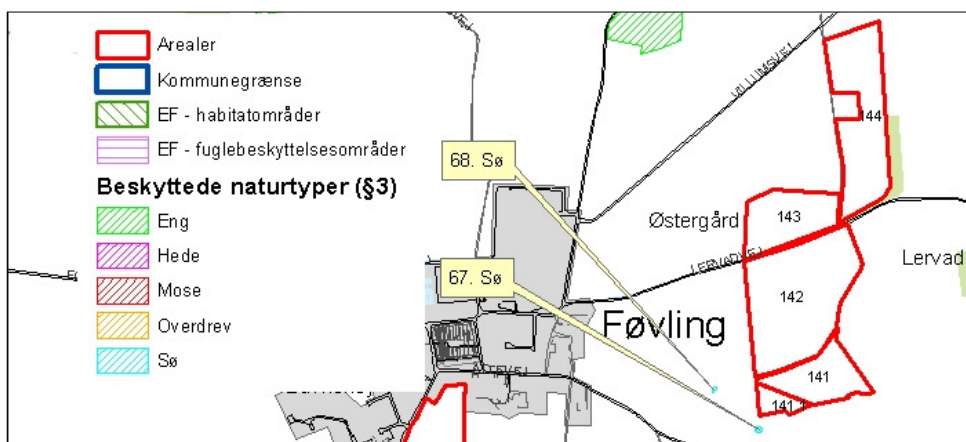
¹² "Bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug" af 6. juli 2009.

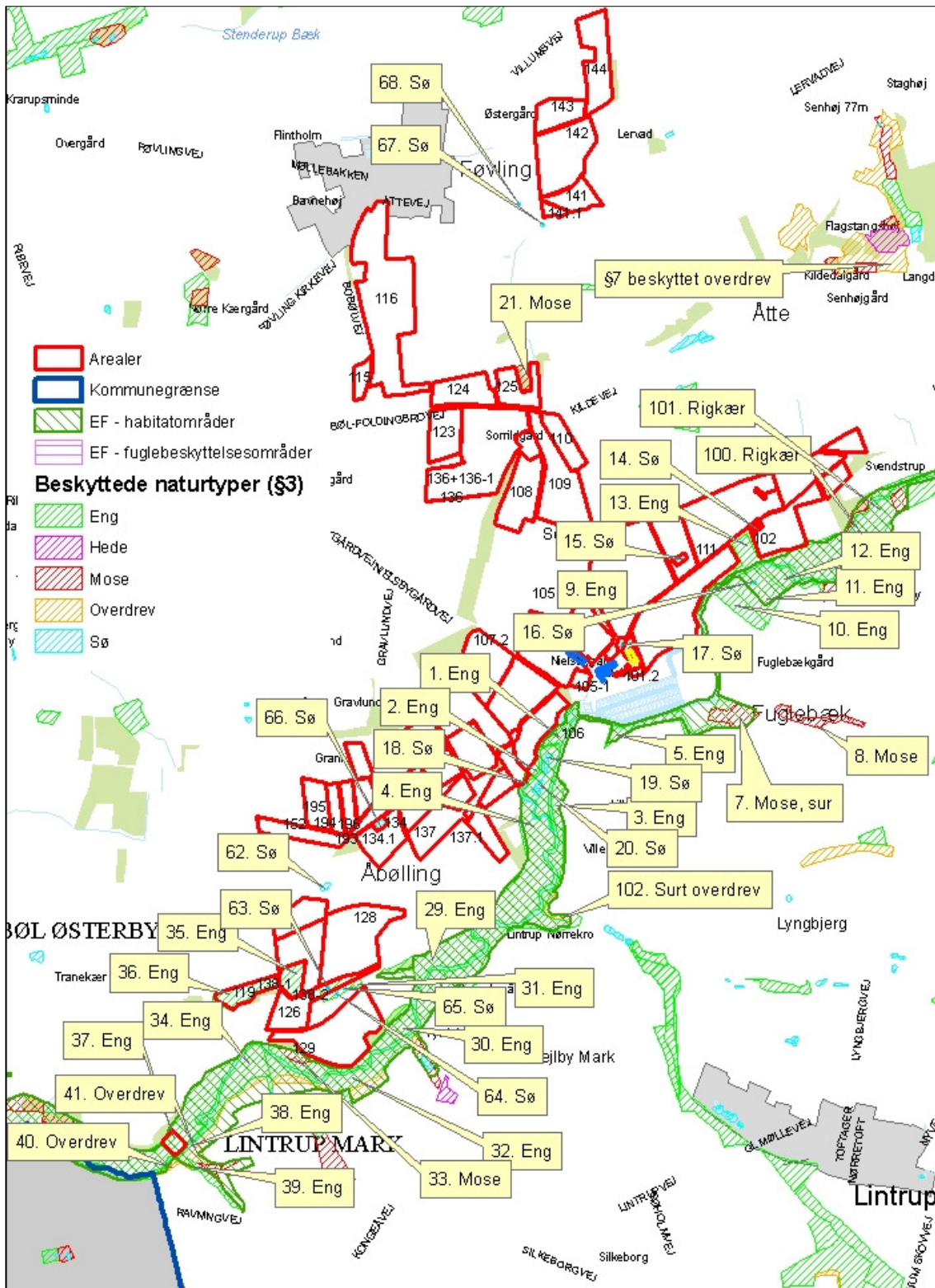
Figur 13A. Beskyttede naturområder ift. udbringningsarealer.

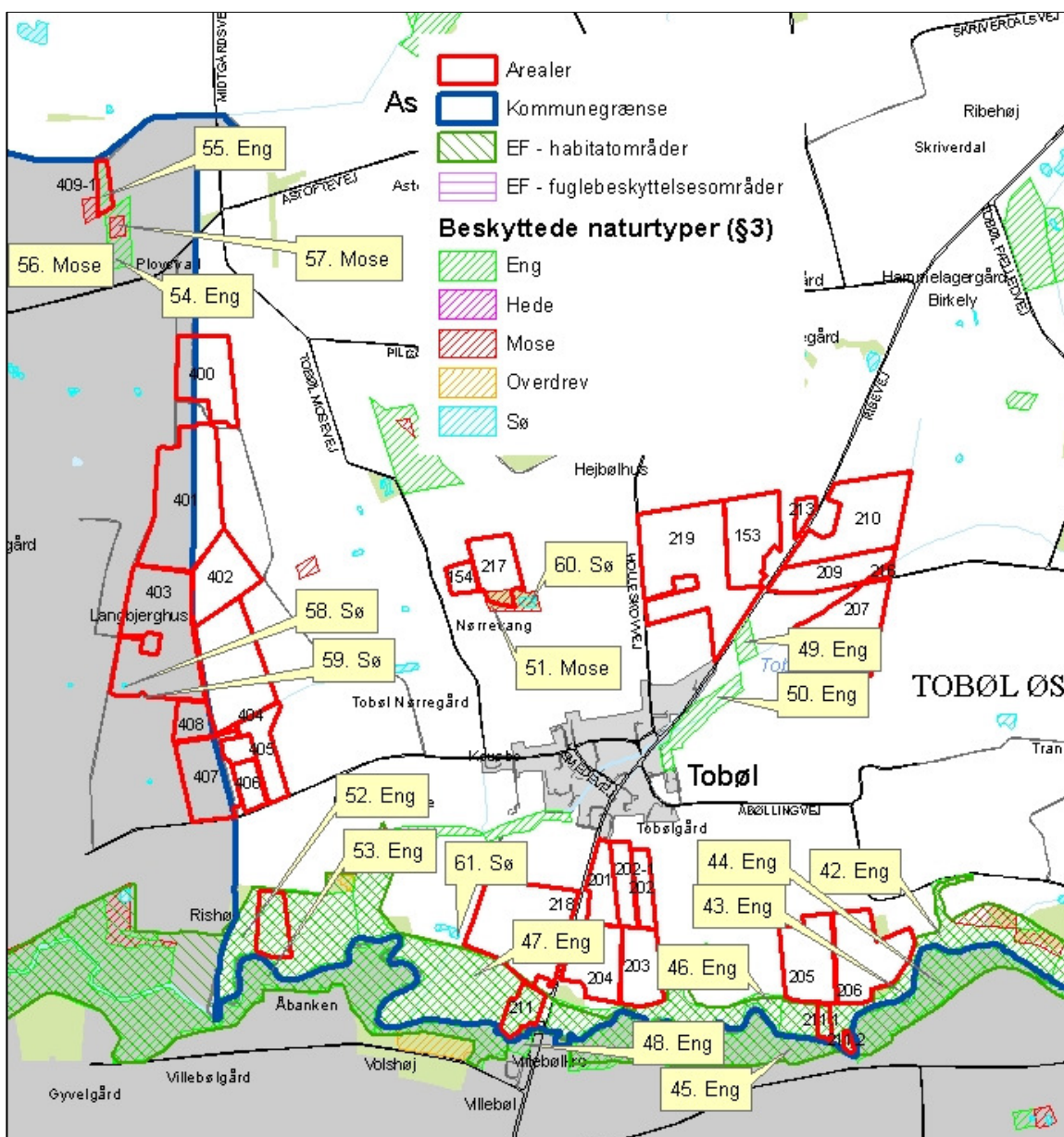
Figur 13B. Beskyttede naturområder ift. udbringningsarealer.

Figur 13C. Beskyttede naturområder ift. udbringningsarealer.

Figur 13D. Beskyttede naturområder ift. udbringningsarealer.

Figur 13E. Beskyttede naturområder ift. udbringningsarealer.

Nr.	Naturareal (ID)	Naturtype	Målsætning	Placering
1	200098506	Eng	A	Ca. 32 m. Ø for 106
2	200098507	Eng	A	Op til 106 og 151
4	200098508	Eng	A	Ca. 75 m. Ø for 137.1 og 199
9	200098502	Eng	C	Mellem 104 og 105
10	769182	Eng	-	Ca. 35 m. S for 101
11	769187	Eng	-	Ca. 45 m. S for 101
12	200097773	Eng	-	Ca. 42 m. S for 102

13	200098538	Eng	A	Grænser op til 101 og 102
14	200100813	Sø	-	På 102
15	200100816	Sø	-	På 103
17	200100821	Sø	-	S for 104
18	200100826	Sø	-	Ca. 6 m. Ø for 151 og 106
19	200100827	Sø	-	Ca. 57 m. Ø for 106 (i engområde)
20	822729	Sø	-	Ca. 50 m. Ø for 151 (i engområde)
21	200099103	Mose	C	Omkranset af 125 mod S, Ø og V
23	200098420	Eng	B	Grænser op til 130, 121, 121-1, 121-2, 121-3, 120
24	200098448	Eng	B	Ca. 28 m. S for 120
25	200098450	Eng	B	Ca. 75 m. S for 120
26	200099081	Mose	A	Op til 120
27	200098440	Eng	A	Op til 120
28	200098453	Eng	A	Op til 122
29	200098511	Eng	A	Ca. 21 m. SØ for 127
30	200098515	Eng	A	S for 129
31	200098513	Eng	B	S for 128, overlap med 127
32	817942	Eng	-	Ca. 32 m. S for 129
33	200099113	Mose	A	Ca. 12 m. S for 129
34	817951	Eng	-	Ca. 55 m. SV for 129
35	200098512	Eng	B	Overlap med 138-2
36	200098514	Eng	C	Overlap med 119
37	200098519	Eng	A	Overlap med 211.3
38	817966	Eng	-	Ca. 14 m. Ø for 211.3
39	817972	Eng	-	Ca. 12 m. Ø for 211.3
40	817970	Overdrev	-	Ca. 30 m. S for 211.3
41	822054	Overdrev	-	Ca. 30 m. S for 211.3
42	200098521	Eng	A	Vest for 206
43	200098524	Eng	A	Syd for 205 og 206
44	200088228	Eng	A	Esbjerg Kommune, ca. 20 m. Ø for 211.2
45	200088230	Eng	A	Esbjerg Kommune, ca. 20 m. S for 211.1
46	200098525	Eng	A	Ved mark 203
47	947986	Eng	A	Syd for 218
48	200088231	Eng	A	Esbjerg Kommune, ca. 20 m S for 211

49	200098509	Eng	C	SØ for 219
50	200098510	Eng	C	Ca. 90 m. S for 219
51	817991	Mose	-	Ved 217
52	200098520	Eng	A	Overlap med 409
53	200088226	Eng	A	Esbjerg Kommune, ca. 25 m S for 409
54	200088189	Eng	C	Esbjerg Kommune
55	200088188	Eng	C	Esbjerg Kommune
56	200089036	Mose	C	Esbjerg Kommune
57	200089038	Mose	C	Esbjerg Kommune
58	20090235	Sø		Esbjerg Kommune
59	200090237	Sø		Esbjerg Kommune
60	Intet ID	Sø	-	Ca. 25 m. Ø for 217
61	200100860	Sø	-	Ca. 25 m. V for 218
62	711225	Sø	-	Ca. 42 m. N for 139
63	200100832	Sø	-	På mark 127 og ca. 12 m. S for 128
64	200100834	Sø	-	Ca. 50 m. S for 128 og ca. 56 m. N for 129
65	200100833	Sø	-	På mark 127 og ca. 12 m. S for 128
66	200100830	Sø	-	Mellem mark 134.1 og 196
67	200100777	Sø	-	Ca. 100 m. S for 141
68	200100773	Sø	-	Ca. 97 m. V for 141
71	200100726	Sø	-	Ca. 58 m. Ø for 121-3
72	979893	Sø	-	S for 501
73	979894	Sø	-	Ca. 50 m. N for 501
74	200100580	Sø	-	Ca. 15 m. S for 502
75	200100581	Sø	-	Ca. 15 m. S for 502

Tabel 10. Beskyttede naturområder, omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, *ID er fra www.miljoportal.dk.

Nogle udbringningsarealer (mark nr.105-2, 119, 127, 121.4, 122.1, 138-2, 211, 211.1, 211.2, 211.3, 217, 409 og 409-1) er registreret helt eller delvist som beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 (naturpunkterne 9, 23, 28, 31, 35, 36, 37, 43, 47, 51, 52 og 55). Nogle af arealerne drives med afgræsning (mark nr. 121.1, 121.4, 127, 211, 211.1, 211.2, 409 og 409-1), hvorfor der er blevet tilført husdyrgødning fra græssende dyr. Andre er ikke i omdrift (mark nr. 105-2, 119 og 138-2). Vejen Kommune er i forbindelse med sagsbehandlingen blevet opmærksom på tilstandsændringer i naturpunkterne 9, 35 og 36. Der føres en separat sag på forholdene. For alle de nævnte afgræssede naturarealers vedkommende vurderer Vejen Kommune, at arealerne fortsat kan afgræsses med op til højst 0,68 DE/ha. Der tilføres ikke husdyrgødning ud over det der afsættes af de græssende dyr. Der stilles vilkår om dette.

Naturpunkterne 1, 2, 4, 9, 10,11, 12 og 13 er beskrevet i afsnittet "Påvirkning af øvrige naturområder (§ 3)". Naturpunkterne er for langs størstedelens vedkommende adskilt fra udbringningsarealerne af læhegn. På dele af det udbringningsareal (nr. 106) der grænser direkte op til naturpunkterne 1 og 2 vil der ikke blive udbragt flydende husdyrgødning da der ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke må udbringes flydende husdyrgødning på stejle skrånninger med en hældning på mere end 6° ned mod bl.a. vandløb eller søer over 100 m² inden for en afstand af 20 m fra vandløbets eller søens øverste kant. For at beskytte engen mod overfladeafstrømning stiller Vejen Kommune vilkår om en 10 meter dyrknings- og gødningsfri bræmme ned mod naturarealet.

I forbindelse med sagsbehandlingen er Vejen Kommune blevet opmærksomme på tilstand-ændring i naturpunkterne 9 og 13. Der føres separate sager på disse forhold.

Naturpunkt 21 er en lille isoleret mose der er fuldstændig omkranset af omdriftsjord. Mosen er forholdsvis tør og meget kulturpåvirket. Det vurderes, at mosen ikke rummer næringsfølsomme arter og at det derfor ikke er nødvendigt, at stille krav til bræmmer eller lignende. Mosen har kun værdi som fristed i agerlandet.

Naturpunkterne 23, 24 og 25 er alle B-målsatte kulturenge langs Kanne Bæk. De grænser op til en A-målsat mose (naturpunkt 26), hvor der i forbindelse med besigtigelse i 2001 bl.a. er registreret forekomster af plettet gøgeurt. Dele af engene afgræsses. Vejen Kommune vurderer, at de dele af engene, som støder direkte op til udbringningsarealer ikke rummer næringsstoffølsomme naturtyper og at det ikke er nødvendigt, at stille krav til bræmmer eller lignende. Mosen er meget varieret. De tørre dele er domineret af agertidsel og stor nælde. Mosen er mere fugtig langs Kanne Bæk. Mosen er under tilgroning med høje urter og græsser som mjøddurt, lysesiv, rørgræs og gråpil. Mosen rummer partier med overgangsfattigkær, men på baggrund af luftfotos fra 2011 vurderes det, at den del af mosen, som støder op til mark nr. 120 ikke rummer næringsfølsomme arter. På de mere lysåbne og fugtige partier er der registreret en fin bestand af gøgeurt.

Naturpunkt 27 er en stor varieret natureng. Engen er adskilt fra udbringningsarealerne af Nørbøllingvej. På de tørre dele af engen dominerer kulturarter som agertidsel, stor nælde og mosebunke. Store dele af engen er meget fugtig. Her er der flotte partier med engkabbeleje, vandmynte og engkarse. Engen har potentiale for gøgeurter, som findes i den nærliggende mose (naturpunkt 26). Vejen Kommune vurderer, at det på grund af afstanden mellem udbringningsarealet og engen ikke er nødvendigt, at stille krav til bræmmer eller lignende.

Naturpunkt 28 er ligeledes en stor varieret eng langs Kanne Bæk. Der er registreret en mindre bestand af maj-gøgeurt. I samme område er der mange andre fine urter, bl.a. engnellikerod, engkabbeleje, engkarse og bukkeblad. Engen er meget varieret. Således er der tørre partier domineret af lysesiv og fugtigere områder med sphagnum. En del af engen afgræsses af kreaturer. På baggrund af luftfotos fra 2011 vurderes det, at den tørre del af engen, som støder op til mark nr. 122 ikke rummer næringsfølsomme arter og at det derfor ikke er nødvendigt, at stille krav til bræmmer eller lignende.

Naturpunkterne 29, 30, 37, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 52 og 53 udgør en vigtig sammenhængende korridor af A-målsatte enge i Natura 2000 området langs Kongeå. Kongeåen slynger sig smukt igennem området og de lavere beliggende områder overstrømmes lejlighedsvist ved høj vandstand. Nogle af de lavest liggende områder har karakter af rørsump, som gerne skal bevares af hensyn til variationen i ådalen. Engområdet langs Kongeåen

rummer både kulturprægede højere beliggende tørre partier, nogle steder med tydelig randpåvirkninger fra driften af de tilstødende omdriftsarealer, og mere spændende fugtige partier med bestand af bl.a. eng-kabbeleje, trævlekrone, engkarse og enkelte steder også spidsblomstret siv. Nogle af engene afgræsses ekstensivt og dele af ugræssede arealer bruges til høslæt i tørre perioder. Vejen Kommune stiller vilkår til græsningstrykket på de af engene i området der indgår i nærværende miljøgodkendelse.

Naturpunkterne 32, 34, 38 og 39 er ikke-målsatte engområder på sydsiden af Kongeå og sammenhængende med ovennævnte A-målsatte enge. Ved besigtigelse i 2007 beskrives den af engene der ikke afvandes (naturpunkt 34) som havende en intakt og veludviklet fugtigbundsvegetation, bl.a. er der registreret forekomster af sumpforglemmevej, sumpkællingetand, dyndpadderok, kærranunkel, kærsnerre og trævlekrone. De tørre engpartier rummer udover forekomster af kulturarter såsom almindelig kvik, vild kørvel, mælkebøtter, rajgræs og agertidse forekomster af græsbladet fladstjerne og almindelig kamgræs.

Naturpunkterne 31, 35 og 36 er B-målsatte enge udenfor Natura 2000 området. Naturpunkt 35 og 36 er kulturrenge der vurderes ikke at rumme næringsfølsomme arter mens naturpunkt 31 er mere varieret, knap så kulturpræget og ikke omlagt som de to andre (naturpunkterne 35 og 36). Engene afgræsses ekstensivt. Vejen Kommune stiller vilkår til græsningstrykket på de af engene i området der indgår i nærværende miljøgodkendelse.

Naturpunkt 33 beskrives som et overgangsfattigkær i kanten af Natura 2000 området langs Kongeå og som en del af engen der udgør naturpunkt 30. Mosen er adskilt fra udbringningsarealet af en delvist bevokset bræmme på mellem 8 og 9 meter hvor den er smallest. På baggrund af luftfotos fra 2011 vurderes det, at den del af mosen, som støder op til mark nr. 129 ikke rummer næringsfølsomme arter og at det derfor ikke er nødvendigt, at stille krav til bræmmer eller lignende.

Naturpunkt 40 og 41 er to overdrev, adskilt fra nærmeste græsningsareal (mark nr. 211.3) af Kongeåen. Overdrevene afgræsses af kvæg. Ved besigtigelse i 2007 er der bl.a. registreret forekomster af markfrytle, vellugtende gulaks, liden klokke, fåresvingel, bugtet kløver og almindelig pimpinelle. Det vurderes, at det ikke er nødvendigt, at stille krav til bræmmer eller lignende.

I forbindelse med sagsbehandlingen er Vejen Kommune blevet opmærksom på at naturpunkterne 49 og 50, to C-målsatte kulturrenge, er inddraget som omdriftsarealer. Der oprettes separate sager på forholdene.

Naturpunkt 51 er en ikke-målsat mose der ligger frit i agerlandet. I forbindelse med sagsbehandlingen er Vejen Kommune blevet opmærksom på en tilstandsændring i mosen. Der oprettes en separat sag på forholdet.

Naturpunkterne 54 og 55 er to C-målsatte enge der sammen med de B- og C-målsatte moser (naturpunkterne 56 og 57) udgør en lille, isoleret gruppe lokaliteter. Naturpunkt 55 (eng) afgræsses af ejendommens kreaturer. Vejen Kommune stiller vilkår til græsningstrykket på engen. Det vurderes, at det ikke er nødvendigt, at stille krav til bræmmer eller lignende.

På engene der er benævnt naturpunkt 44 og 47 er der registreret forekomster af både butsnudet frø og skrubtudse.

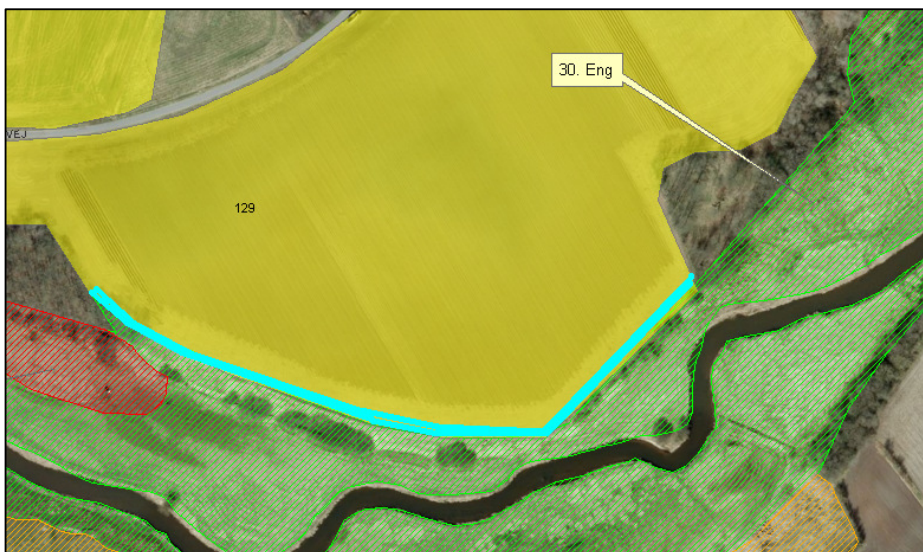
Samlet set udgør ovennævnte enge og moser et meget varieret og stort sammenhængende område med store værdier og gode muligheder for forbedringer. På dele af udbringnings-

arealet 203, der grænser direkte op til naturpunkt 46, vil der ikke blive udbragt flydende husdyrgødning, da der ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke må udbringes flydende husdyrgødning på stejle skråninger med en hældning på mere end 6° ned mod bl.a. vandløb inden for en afstand af 20 m fra vandløbets eller søens øverste kant. Kongeåen er enkelte steder nærmere end 20 m. fra udbringningsarealet, hvorfor engen (naturpunkt 46) er delvist beskyttet mod tilstrømmende overfladevand fra udbringningsarealet. For at beskytte engene mod overfladeafstrømning stiller Vejen Kommune vilkår om en 10 meter dyrknings- og gødningsfri bræmme ned mod naturarealerne.

Søerne er vandhuller beliggende i agerlandet. Hovedkilden til næringsstofberigelse af vandhullerne er overfladevand fra de dyrkede arealer. Det vurderes, at vandhullerne er potentielt yngle- og/eller rastelokalitet for en eller flere paddearter. Da der er hældning på over 6° ned mod søen der udgøres af naturpunkt 18 fra mark nr. 106 og ned mod Kongeåen fra udbringningsareal 203, er der i lovgivningen fastsat restriktioner i forhold til bræmmer (husdyrgødningsbekendtgørelsen § 26, stk. 3). Vejen Kommune vurderer, at vandhullet er tilstrækkeligt beskyttet gennem disse restriktioner. Vejen Kommune vurderer, at de resterende vandhuller er tilstrækkeligt beskyttet og stiller derfor ikke krav om bræmmer eller lignende.

Figur 14. Placering af 10 meter bræmmer (blå), jf. vilkår 44.

Figur 15. Placering af 10 meter bræmmer (blå), jf. vilkår 44.

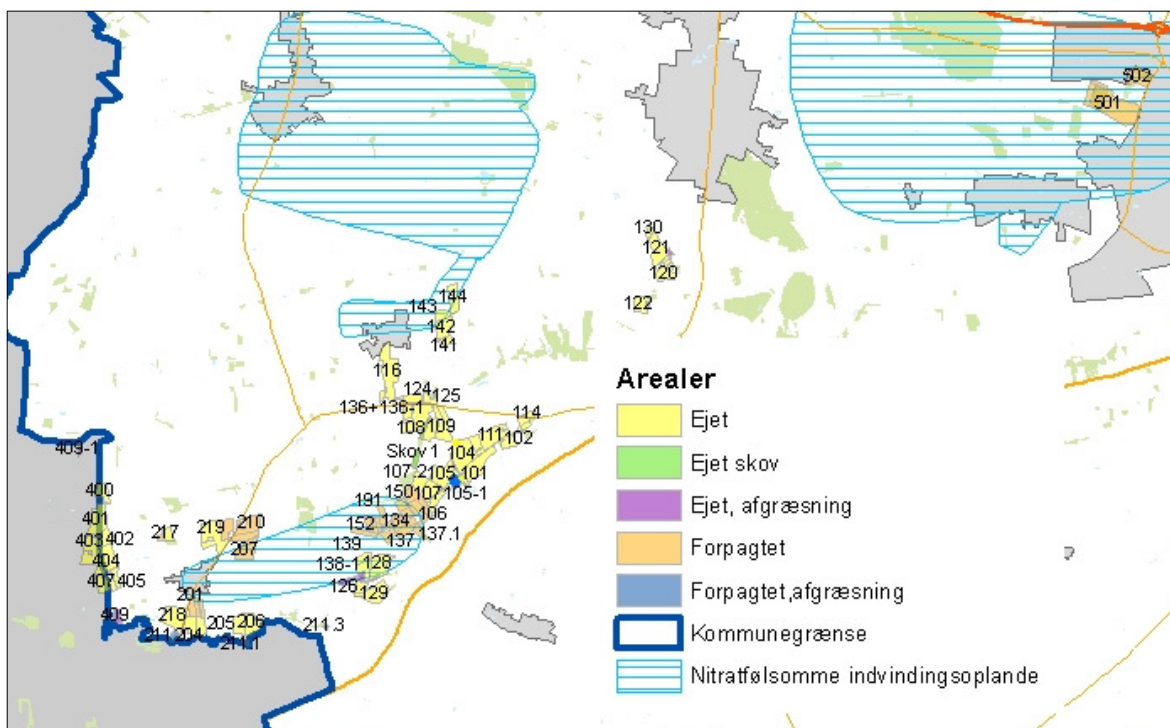
Figur 16. Placering af 10 meter bræmmer (blå), jf. vilkår 44.

Nitratudvaskning til grundvand

Beskyttelse af grundvand mod nitratudvaskning fokuserer i Husdyrgodkendelsesloven på de arealer, der er placeret i nitratfølsomme indvindingsområder (NFI). I Husdyrgodkendelsesloven er beskyttelse af grundvand mod forurening med nitrat målrettet arealer i NFI. Her er det ikke tilladt, at udvaskning fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat/l. Hvis udvaskningen i nudrift overstiger 50 mg/l må den ikke øges i ansøgt drift. Dette kaldes også "det generelle beskyttelsesniveau".

Når der er udarbejdet indsatsplaner i kommunen, er det indsatsplanens retningslinjer, der skal følges. Der er endnu ikke udarbejdet indsatsplaner i Vejen Kommune, der omfatter udbringingsarealerne for denne ejendom.

103,80 ha af ejendommens 466,29 ha udbringningsarealer er placeret i NFI, se figur 17. Det drejer sig om mark nr. 119, 128, 134, 134.1, 137, 137.1, 137.2, 138-1, 138-2, 139, 142, 143, 144, 150, 152, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 202-1, 207, 219, 501 og 502.

Figur 17. Arealernes placering i forhold til NFI.

Nitratudvaskningen er i ansøgningen derefter beregnet til at ligge mellem 34 og 45 mg/l, hvilket er mellem 11 og 15 mg/l mindre i forhold til nudrift. Derved sker der ingen merbelastning med hensyn til nitratudvaskning i forhold til nudrift.

Kravet om, at der ikke må ske nogen øgning af nitratudvaskning til grundvandet, er dermed overholdt.

Da ejendommen drives økologisk har der ikke været behov for at bruge virkemidler, såsom sædskifte, efterafgrøder mm., for at nå beskyttelsesniveauet på maksimalt 50 mg nitrat/l. Der stilles derfor ikke vilkår til afgrødevalg mv.

Vejen Kommune stiller vilkår til, at bedriften skal drives økologisk. Der er desuden stillet vilkår om, at markstakke ikke må placeres på udbringningsarealer beliggende i NFI. For at sikre, at nitratudvaskningen ikke øges væsentligt, stilles der vilkår om, hvor meget husdyrgødning, herunder andelen af dybstrøelse, der maksimalt må tilføres arealerne.

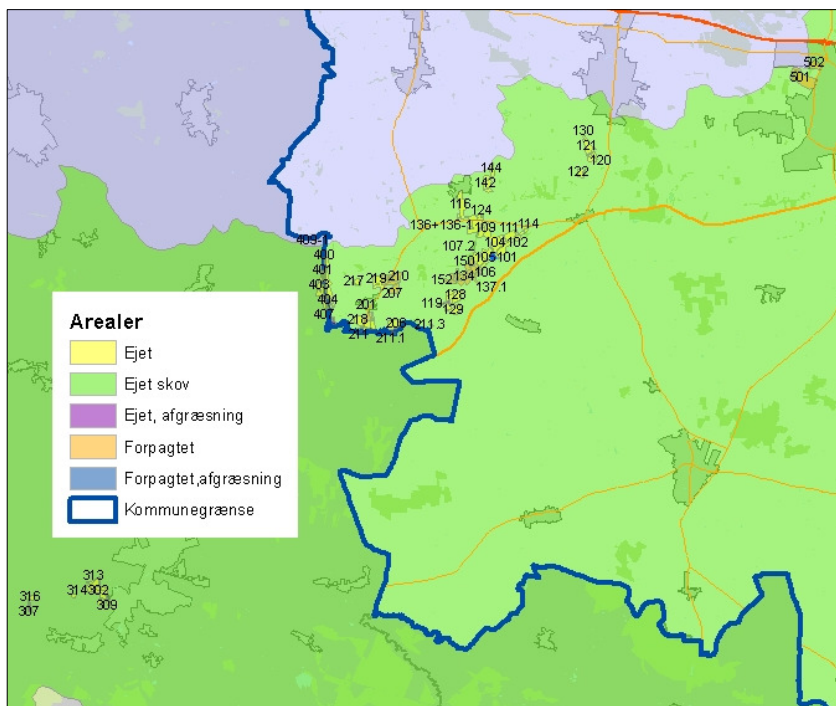
Kommunen vurderer hermed, at beskyttelsesniveauet i forhold til grundvand er overholdt, og at grundvandsbeskyttelsen er tilstrækkelig.

Nitrat til overfladevand

I Husdyrgodkendelsesloven er oplandene, der afvander til de Natura 2000-områder, der er mest sårbare over for nitratbelastning, inddelt i Nitratklasserne 1-3. Alle øvrige oplande er benævnt som nitratklasse 0.

Nitratklasser:	Faktaboks
Beskyttelsesniveau i forhold til nitrat - overfladevand	
Nitratklasse 0:	Ingen krav til et reduceret dyretryk
Nitratklasse 1:	Krav til et dyretryk svarende til 85 % af de generelle regler
Nitratklasse 2:	Krav til et dyretryk svarende til 65 % af de generelle regler
Nitratklasse 3:	Krav til et dyretryk svarende til 50 % af de generelle regler

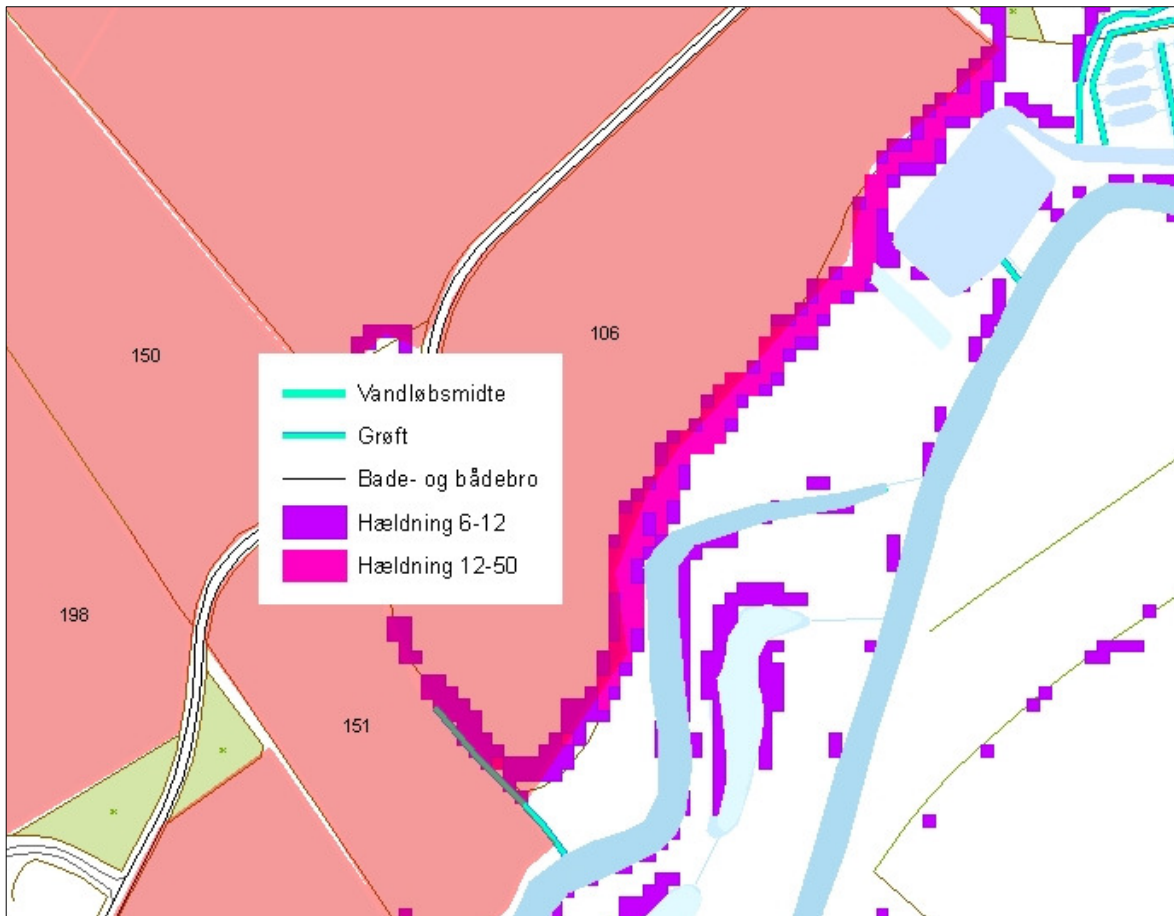
Alle udbringningsarealerne afvander via en række mindre vandløbssystemer til Kongeå og videre til Knudedyb i Vadehavet. Vadehavet er klassificeret som Natura 2000-område.

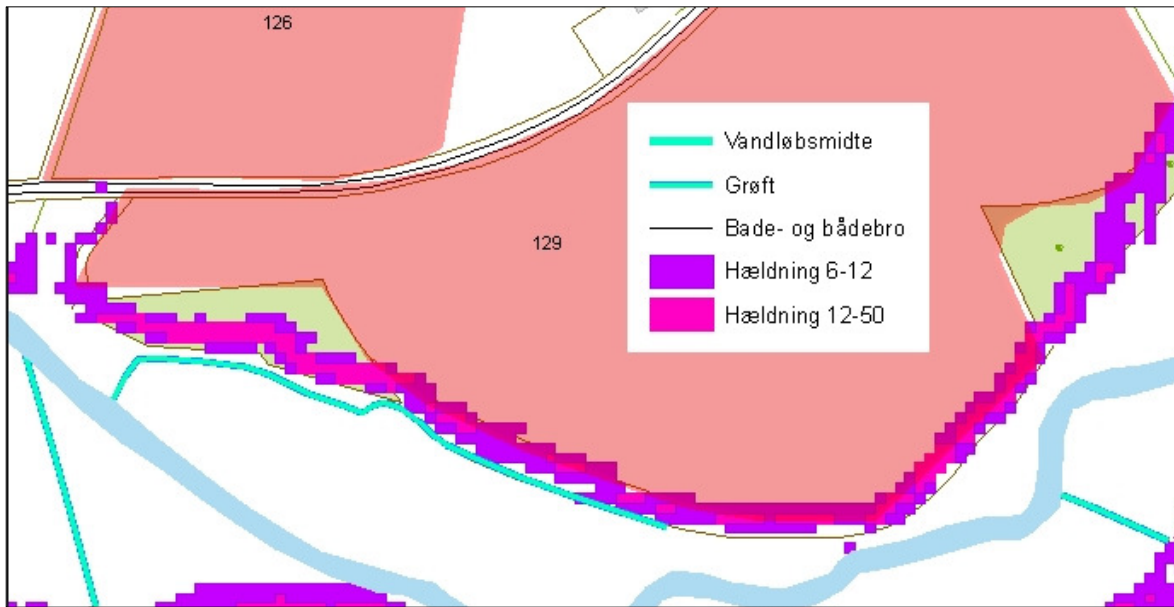
Figur 18. Arealernes placering i forhold til udvaskning til kystvandsoplande.

Ingen af udbringningsarealerne i denne miljøgodkendelse ligger indenfor oplande der er klassificeret som nitratklasse.

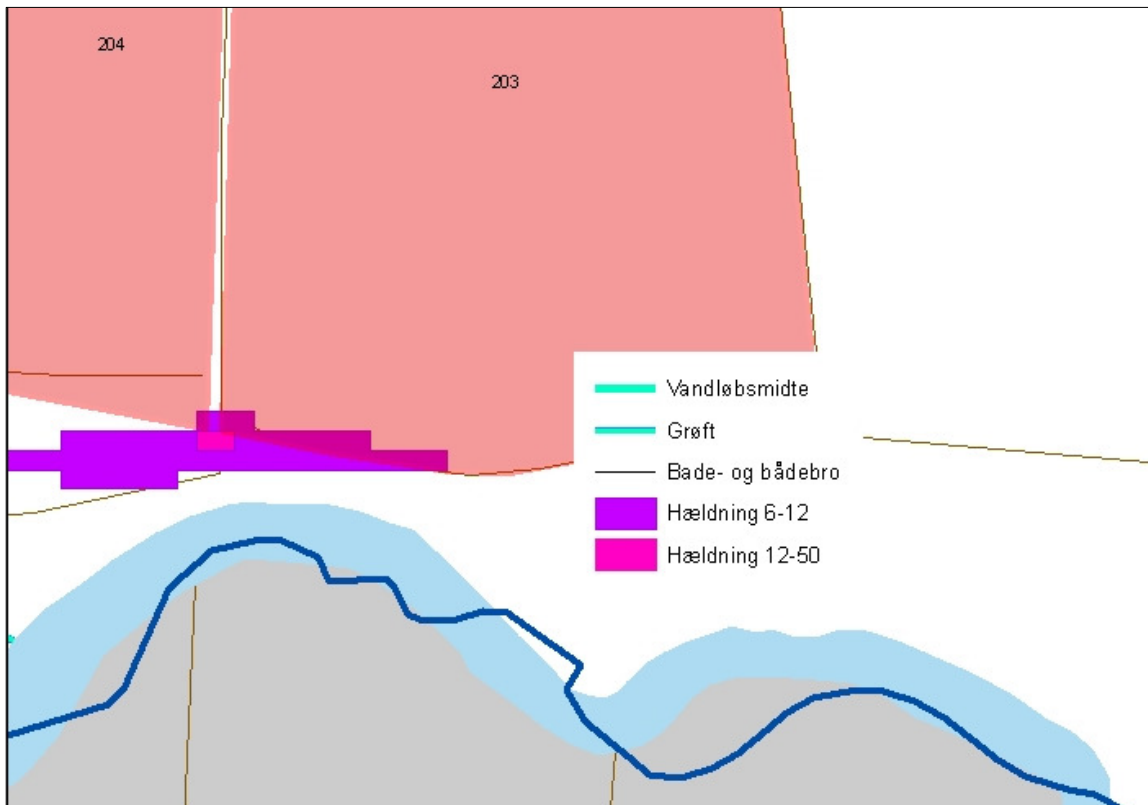
Ved mark nr. 106, 129 og 130 er der terrænhældning på mere end 6° ned mod en sø (naturpunkt 18 – se denne i ovenstående afsnit om "Beskyttede naturområder"), samt til Kongeå fra mark nr. 129 og 203, se figur 19A, 19B og 19C. Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen må flydende husdyrgødning ikke udbringes på stejle skråninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 m fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

Figur 19A. Hældning over 6° ned mod vandløb/grøft.

Figur 19B. Hældning over 6° ned mod vandløb/grøft.

Figur 19C. Hældning over 6° ned mod vandløb/grøft.

Udvaskningen fra arealerne, hvis der udelukkende blev udbragt handelsgødning er beregnet til 71,9 kg N/ha og i ansøgt drift er udvaskningen beregnet til at være 80,3 kg N/ha (DE_{reel}), hvilket er en stigning på 8,4 kg N/ha.

Den kvælstofmængde, der udvaskes fra pløjelaget, er ikke lig med den mængde, der ender i vandmiljøet. I jorden omdannes nitrat til frit kvælstof ved denitrifikation. Jordens evne til at omdanne kvælstof kaldes reduktionspotentialen. Samtlige arealer har et reduktionspotential på 51-75 % jf. reduktionspotentialkort fra DMU¹³. Derfor vil højst 49 % af det udvaskede kvælstof ende i vandmiljøet. Det svarer til 18.160 kg N/år (39,3 kg N/ha), hvilket er en stigning på 1.899 kg N/år (4,1 kg N/ha).

Det fremgår af Husdyrgodkendelsesloven, at det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre overensstemmelse med forpligtelserne i Habitatbekendtgørelsen. Kommunen kan i ganske særlige tilfælde skærpe kravene i forhold til det generelle beskyttelsesniveau.

Vejen Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau er overholdt og finder ikke særlige forhold, der kan begrunde en skærpelse af beskyttelsesniveauet.

Vurdering af påvirkning af Natura 2000-områder fremgår af afsnittet "Natura 2000".

Fosfor

Husdyrgodkendelsesloven stiller krav om begrænsning af fosforoverskud til udbringningsarealer, der ligger indenfor områder, som afvander til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor. Kravene afhænger af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Desuden stilles krav til lavbundsarealer med lavt jernindhold (svarende til okkerklasse II-IV), der afvander til Natura 2000-områder overbelastet med fosfor. Sådanne udbringningsarealer klassificeres i fosforklasse 1-3.

Fosforklasser:	Faktaboks
Drænede lerjorder med fosfortal på 4-6	Fosforklasse 1
Drænede lerjorder med fosfortal på over 6	Fosforklasse 3
Lavbundsarealer med okkerklasse II eller derover	Fosforklasse 2

Som beskrevet i afsnittet "Nitrat til overfladevand" afvander udbringningsarealerne via en række mindre vandløb til Vadehavet. Landbrugsarealer som ligger udenfor oplande til et fosforoverbelastet Natura 2000 vandområde beskyttes jf. lovgivningen alene via harmonireglerne. Vadehavet er et Natura 2000-område, der i henhold til lovgivningen er udpeget som mindre sårbart overfor fosfor. I oplandet hertil er harmonikravet således alene beskyttelsesniveau for fosforoverskud.

Ingen af udbringningsarealerne er placeret i oplande til målsatte fosforfølsomme søer eller i områder, der jf. Husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau er udpeget i fosforklasser.

Beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at Husdyrgodkendelseslovens krav til maksimalt fosforoverskud er overholdt. Ejendommens dyrehold tilfører udbringningsarealerne i gennemsnit 32,6 kg P/ha/år og der fraføres 24,7 kg P/ha/år med det valgte sædskifte, hvilket giver et overskud på i gennemsnit 7,9 kg P/ha/år.

¹³ Danmarks Miljøundersøgelser, www.dmu.dk

Udbringningsarealerne afvander via en række mindre vandløb til Kongeåen, der afvander til Vadehavet. Vadehavet er et Natura 2000-område, der ikke er overbelastet med fosfor, se nærmere beskrivelse af Vadehavet i afsnittet "Natura 2000".

På baggrund af det oplyste for ejendommens udbringningsarealer, vurderer Vejen Kommune vedrørende beliggenhed, tildeling af husdyrgødning, gødnings sammensætning, sædskifte m.v.:

- at der ikke vil være væsentlig risiko for erosion og overfladeafstrømning fra udbringningsarealerne til vandløb og grøfter
- at husdyrbruget, ved overholdelse af den til enhver tid gældende natur- og miljølovgivning og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen, drives således, at påvirkningen af overfladevand fra udbringningsarealerne vil ligge på et acceptabelt niveau
- at gennemførelse af projektet og den fremtidige drift af husdyrbruget ikke vil medføre forringelser af den nuværende miljøtilstand af overfladevand.

Kommunen vurderer, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udvaskning af fosfor til vandløb og Vadehavet. Se desuden afsnit "Natura 2000".

Natura 2000

Ejendommens anlæg ligger udenfor Natura 2000 områder. Nærmeste Natura 2000 område er nr. 91 (habitatområde nr. 80) – Kongeå - ca. 150 m syd for anlægget (nærmeste staldbygning, ikke emissionscentrum).

Enkelte udbringningsarealer, som anvendes til afgræsning, er beliggende indenfor Natura 2000 område nr. 91. Det drejer sig om arealerne 211, 211.1, 211.2, 211.3 og 409.

Som det fremgår af afsnittet ovenfor om naturområder beskyttet efter § 3 i husdyrgodkendelsesloven er ammoniakbelastningen på det nærmeste naturareal (naturpunkt 1), der ligger i kanten af habitatområdet 0,4 kg N/ha/år (totalt). Der er således ikke risiko for at påvirke de naturtyper og arter, der indgår i områdets udpegningsgrundlag (Bilag 2).

11 udbringningsarealer, mark 102, 101, 106, 151, 199, 129, 206, 205, 203, 204 og 218 ligger umiddelbart op ad ovenstående habitatområde. Eftersom udbringning af husdyrgødning skal ske ved nedfældning på sort jord og græs, vurderer kommunen, at udbringning af husdyrgødning på ejendommens arealer ikke vil kunne påvirke naturtyper og arter i habitatområdet væsentligt. Driften af arealerne vil derfor ikke direkte påvirke Natura 2000-områder. Se desuden afsnittet "Beskyttede naturområder".

Ejendommens arealer afvander til habitatområdet Konge Å (H80). Kongeåen munder ud i Vadehavet, der er udpeget som habitatområde (H78) og som fuglebeskyttelsesområde (F57). Områdets udpegningsgrundlag er vist i bilag 2.

De arter og naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget i og langs Kongeå og i Vadehavet kan blive påvirket negativt af udvaskning af næringsstoffer fra ejendommens udbringningsarealer.

Kongeåen afvander til den del af Vadehavet der betegnes Knudedyb. Udvasningen fra arealerne til Knudedyb udgør 18.160 kg N/år, mens den samlede udvaskning til Knudedyb

ifølge "Høringsforslag til Vandplan oktober 2010"¹⁴ udgør 3.217.000 kg N/år. Udvaskningen fra husdyrbruget udgør derfor 0,6 % af den samlede udvaskning til Knudedyb.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at denne andel er uvæsentlig, og at bedriftens påvirkning i sig selv er helt uden betydning for Kongeå og Vadehavet og de arter og naturtyper, der findes i områderne, uanset at der for Vadehavets vedkommende er tale om et sårbart Natura 2000-område.

Desuden viser Miljøstyrelsens seneste opgørelse fra 2007-2010 over ændring i dyretallet (målt i DE), at der ikke er sket en stigning, udover den statistiske usikkerhed på 5 %, i oplandet til hhv. Knudedyb. I oplandet til Knudedyb er dyretrykket steget med 1,32 %.

Implementeringen af Grøn vækst og de kommende vand- og naturplaner medvirker til at udvaskningen af kvælstof og fosfor på sigt vil falde. På den baggrund vurderer Vejen Kommune, at næringsstofudvaskningen til de berørte Natura 2000-områder heller ikke i sammenhæng med andre planer og projekter vil medføre væsentlig påvirkning af de arter og naturtyper, som områderne er udpeget for at beskytte.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer på eller omkring landbrugsejendomme. På baggrund af rapport fra DMU¹⁵ samt Vejen Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være vandflagermus, sydflagermus, troldflagermus, pipistrelflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø og spidssnudet frø. Heraf er løgfrø, odder, troldflagermus og vandflagermus omfattet af den danske rødliste som sårbare.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg eller udbringningsarealer, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

Odderen lever i tilknytning til vådområder, og den findes i vandløb og især i moser og søer med store rørskovsområder. For at odderen kan trives i levedygtige bestande, skal der være vådområder med et højt naturindhold. Odderens yngle- og rasteområder knytter sig til moser, krat, skov eller andre uforstyrrede naturområder.

Markfirbenet findes spredt i landskabet på åbne, varme, solbeskinnede skrånninger med vel-drænet jord og lav vegetation. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for arten.

Stor vandsalamander foretrækker rene, dybe vandhuller i eller nær skov. Uden for yngletiden lever salamanderne på land og gemmer sig om dagen under sten og træstammer og i gamle musehuller. De vandrer sjældent særlig langt fra vandhullerne.

Løgfrøen yngler i lavvandede vandhuller, søer og vådområder og kan også yngle i midlertidige vandhuller. Ynglesucces kræver lysåbne vådområder eller vådområder med lysåbne og

¹⁴ Forslag til Vandplan, Hovedvandopland 1.10 Vadehavet", Høring, oktober 2010, By- og Landskabsstyrelsen

¹⁵ Faglig rapport nr. 635 og nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser.

lavvandede partier. På land opholder løgfrøen sig oftest på arealer med løs sandet overjord og især på steder, hvor der er partier med lav vegetation, bare sandflader eller bar muldjord, hvor det er let for frøen at grave sig ned. Løgfrøen er nataktiv, og om dagen ligger løgfrøen nedgravet i jorden typisk 10 – 30 cm under overfladen. Med dens skjulte levevis er løgfrøen normalt umulig at finde på land uden for yngletiden.

Spidssnudet frø kan leve i mange typer af vandhuller og søer. Den er afhængig af, at vandhullet/søen er omgivet af fugtige udyrkede arealer som fødesøgnings- og rasteområde.

Andre paddearter som lille vandsalamander og skrubtudse er ikke opført på habitatdirektivets bilag IV, men de er fredede i Danmark. For disse arter gælder mange af de samme livsbetingelser, som nævnt for padderne ovenfor.

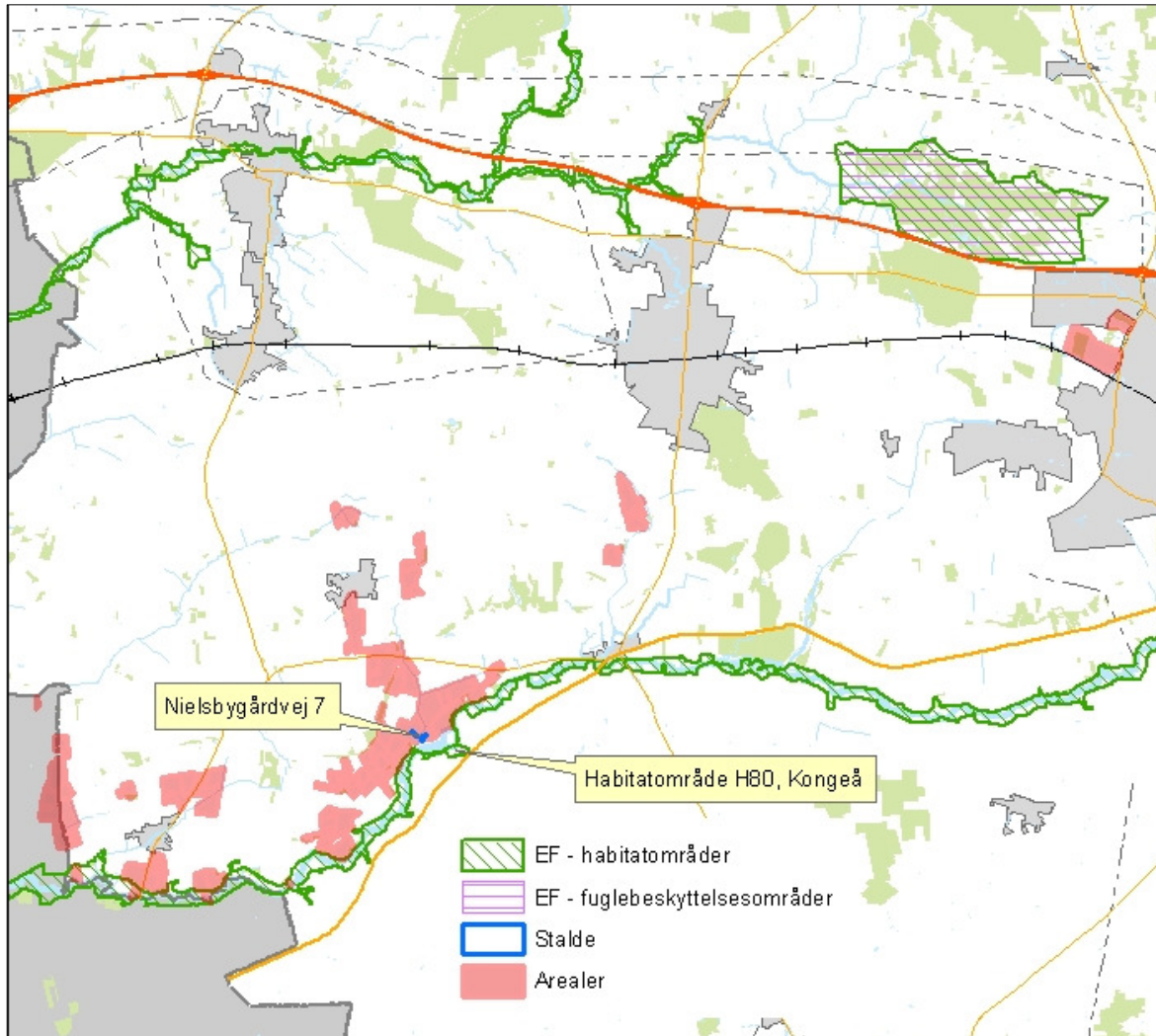
Ved besigtigelse i 2000 er der fundet gøgeurt i den A-målsatte mose og på den A målsatte ferske eng der udgør naturpunkterne 26 og 28. Gøgeurterne er fredede orkideer. Der er tillige fundet butsnudet frø på to af de beskyttede B-målsatte ferske egne (naturpunkterne 44 og 47). Der er ydermere registreret fund af skrubtudse på naturpunkt 47. Alle danske padder er fredede. Der er stillet vilkår mht. græsningstryk i naturpunkt 47 for at beskytte de nævnte arter og deres levesteder. Vejen Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets udbringningsarealer.

Bortset fra ovennævnte har Vejen Kommune ikke kendskab til andre registreringer af planter og dyr, som er omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller i nærheden af husdyrbrugets anlæg og udbringningsarealer. Vejen Kommune vurderer, at en række af arterne med stor sandsynlighed forekommer i området.

Under forudsætning af at eventuelle stillede vilkår i afsnittene "Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak" og "Arealernes påvirkning af natur, jord og vand" overholdes, vurderer Vejen Kommune, at driften af arealerne ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

Med de i godkendelsen stillede vilkår og i henhold til Habitatbekendtgørelsens § 11¹⁶ vurderer Vejen Kommune, at udvidelsen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

¹⁶ Bek. nr. 408 af 01.05.2007, "Udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter".

Figur 20. Anlæg og arealers placering i forhold til nærmeste Natura-2000 område.

Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder

Ejendommens nye anlæg skal vurderes i forhold til anlæggets udformning og placering i landskabet og de landskabelige værdier.

Anlæggets udformning:

Der opføres en ny fjerkræstald på 18x90 meter, i alt 1.620 m². Sidebenene på den indvendige stålkonstruktion er 2 meter høje og der er 15° taghældning. Stalden opføres i hvide elementer og sort tag, magen til de eksisterende bygninger. Gavlen bliver sort. Siloen er metalfarvet (galvaniseret/mat). Se figur 1 for placering.

Anlæggets placering i landskabet

Ejendommen ligger i Kongeådal, som er en smeltevandsdal med ferskvandssand og grus. Ejendommen er placeret på det flade plateau i ådalen. Mod nord rejser Holsted Bakke sig, mod syd Rødding Bakke.

Den nye plansilo etableres i umiddelbar sammenhæng med det eksisterende plansiloanlæg og den nye fjerkræstald etableres nord for det eksisterende staldanlæg. Mellem det eksisterende staldanlæg og den nye fjerkræstald løber Nielsby Møllerende. På den nordlige side af Nielsby Møllerende er der et tæt læhegn der delvist skjuler ejendommen ved indkik fra nord og vest (ved færdsel på Sorrildvej og Nielsbygårdvej). På ådalsskrænten mod nord er der en langstrakt, smal beplantning. De enkelte jordlodder er, som oftest, adskilte af læhegn der følger tidligere tiders skoves linjer. Træhøjden i området er mellem 7-9 meter, enkelte steder højere endnu.

Historisk set har der altid ligget ejendomme langs de større hovedfærdselsveje ved ådalsskrænterne (Kongeåvej og Bobøl-Foldingbrovej). Denne struktur er stadig bevaret i området. Agerjorden mellem de to store veje er stadig ubebygget. Mellemliggende skove og hege er dog blevet opdyrket i mellemtiden. Nogle af læhegnene på agerjorden i den flade ådal er plantet i kanten af tidligere skovområder, så den historiske, visuelle oplevelse af området er på sin vis stadig intakt.

Man har en rigtig fin fornemmelse af at befinde sig i Kongeådalene og uanset om man færdes nord eller syd for ejendommen er der en fantastisk udsigt. Området opleves stort fordi man i den flade ådal kan se ud over og op over bakkeøerne. Læhegnene i området afgrænser dog udsigtens transparent eller delvist ved færdsel på de lavere liggende veje.

Plansiloen har en elementhøjde på ca. 2,5 meter. Nyetableringen bliver således meget lidt synlig eller slet ikke synlige og virker således ikke forringende på landskabet.

Etableringen af plansiloen vurderes ikke at være i konflikt med områdets status som særligt økologisk forbindelsesområde eller lavbundsområde idet plansiloen etableres lige op ad eksisterende plansiloanlæg som dagligt benyttes. Etableringen og anvendelsen af anlægget vil derfor ikke medføre en yderligere forringelse af mulighederne for dyre- og plantelivets levevilkår eller spredningsmuligheder.

Placeringen af den nye fjerkræstald harmonerer godt med Vejen Kommunes ønske om at placere nyetableringer i tilknytning til det eksisterende byggeri og derved bevare ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer som en sammenhængende, hensigtsmæssig enhed og derved undgå unødigt spredning af bygningsmassen. Ved placeringen bevarer det åbne landskab og byggeriet forstyrrer ikke oplevelsen af landskabets karakter, herunder strukturen i landskabet eller den historiske, visuelle oplevelse af området.

Der stilles vilkår om beplantning langs fjerkræstaldens østvendte gavl. Dette for at støtte den nye bygning så den opnår samme kulisse (de bagved stående træer) som de eksisterende bygninger.

Landskabelige værdier:

Placeringen og udformningen af ejendommens nye anlæg skal vurderes i forhold til de landskabelige værdier jf. §§ 22 og 23 i Husdyrgodkendelsesloven – se tabel 11 og figur 21

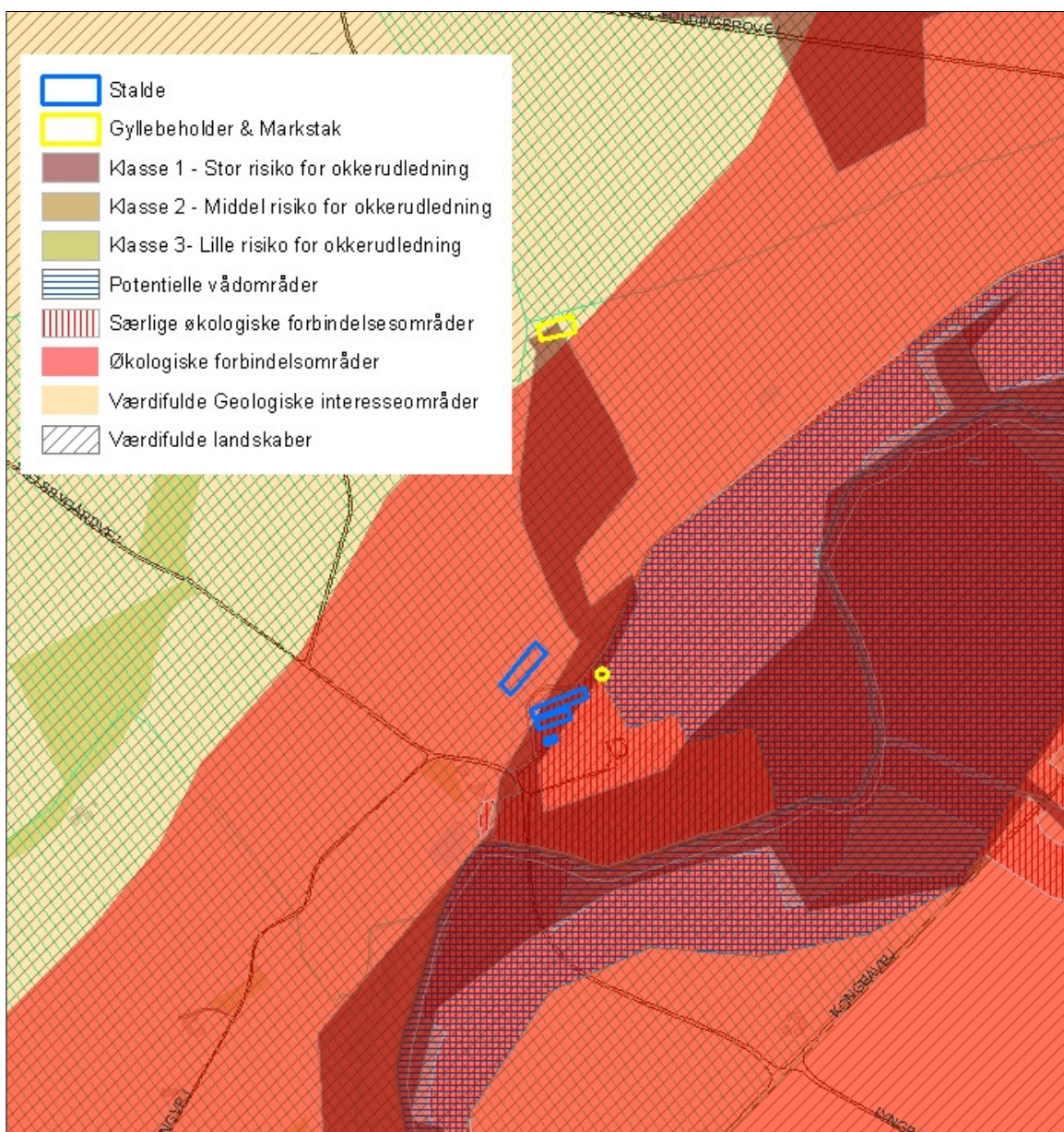
Udpegningerne er fra Kommuneplanen¹⁷. Landskabet og kulturhistoriske værdier bliver reguleret efter hhv. Naturbeskyttelsesloven og Museumsloven.

Kommuneplan	Udpegninger	Bemærkning	Nyt anlæg inden for udpegningen
3.5.1	Værdifulde landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja
3.5.2	Uforstyrrede landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja
3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja
3.4.3	Økologiske forbindelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja
3.4.1	Naturområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre naturområder. Udpegningen i kommuneplanen indeholder også "særligt værdifulde naturområder"	Nej
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja
4.2.1	Kulturhistoriske værdiområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre kulturmiljøer, herunder Hærvejens kulturmiljø	Ja
4.2.1	Kirkeomgivelser	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
4.4.2	Rekreativ interesse	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.4	Natura 2000	Byggeri der ændrer udpegningen af Natura 2000 område ikke tilladt	Nej

¹⁷ Kommuneplanen 2009 – 2021 for Vejen Kommune, www.vejenkom.dk

Råstofloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
	Råstofgraveområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg	Nej
Naturbeskyttelsesloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
§ 17	Skovbyggelinjen*	Regulerer kun byggeri indenfor 300 m. Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen	Nej
§ 16	Sø- og åbeskyttelseslinje*	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 150 m (også terrænændringer og tilplantninger). Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 18	Fortidsmindebeskyttelseslinje	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 100 m (også terrænændringer og tilplantninger). Der må ikke bygges eller plantes inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 19	Kirkebyggelinje	Regulerer byggeri over 8,5 meters højde inden for 300 m	Nej
	Fredede områder		Nej
Museumsloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
§ 29a	Sten- og jorddiger	Må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra kommunen	Nej
§ 29e	Fortidsminder	Inden for en afstand af 2 meter fra fortidsmindet, må ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes	Nej

Tabel 11. Landskabelige udpegninger i forbindelse med nybyggeriet. På grund af Vejen Kommunes beliggenhed inde midt i landet, vurderes ikke på kystnærhedszoner, strandbeskyttelseslinjer eller klitfredninger. *Værdifulde og uforstyrrede landskaber, skov-, sø- og åbeskyttelseslinjer har ofte ikke indflydelse på landbrugsbyggeri, men kan i særlige tilfælde have betydning for vurderingen.

Figur 21. Anlæggets placering i landskabet.

Fjerkræstalden ligger inden for "værdifulde landskaber", "uforstyrrede landskaber", "værdifulde geologiske interesseområder", "økologiske forbindelsesområde" og "kulturhistorisk værdiområde". Se figur 21. Plansiloen placeres desuden indenfor "særlige økologiske forbindelsesområder", "lavbundsarealer" og "potentielle vådområder".

Der er ikke registreret beskyttede sten- og jorddiger eller fortidsminder i forbindelse med byggefeltet ved opførelse af stald og plansilo.

Vejen Kommune vurderer, at anlæggets placering og udformning ikke vil skæmme det omgivende landskab, når de ovenstående vilkår bliver opfyldt. Samtidig har kommunen vurderet, at de landskabelige retningslinjer i Kommuneplanen 2009 – 2021 er overholdt.

Kulturhistoriske værdier i tilknytning til arealerne

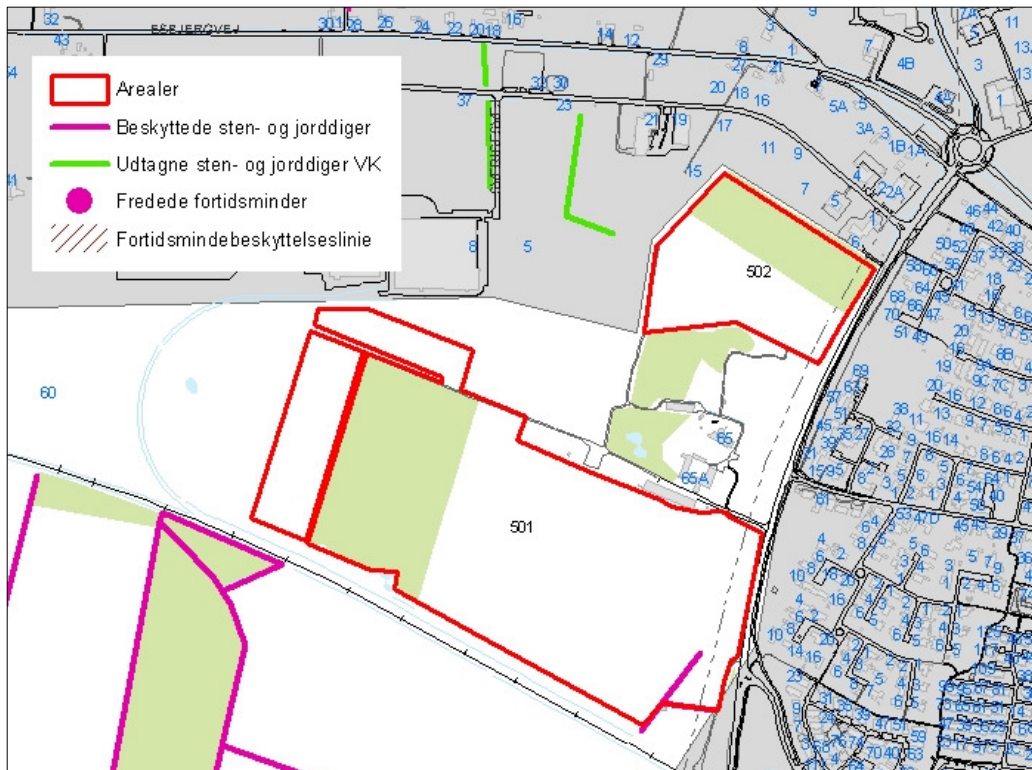
Der er registreret beskyttede sten- og jorddiger grænsende til flere af udbringningsarealerne: Mark nr. 107, 107.2, 108, 110, 115, 116, 120, 121, 121.4, 122, 124, 125, 129, 130, 134, 134.1, 137.2, 141, 142, 143, 144, 151, 198, 199, 202, 203, 205, 206, 207, 209, 213, 216, 218, 401, 402, 403, 405, 409 og 501. Se figur 22A-E. Diget på mark 209 og 501 er delvist fjernet og sagen er sendt til videre sagsbehandling hos Kulturarvstyrelsen.

Sten- og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumlovens § 29 a, må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra kommunen.

Der er ikke registreret fortidsminder på eller grænsende op til byggefelt eller udbringningsarealer.

Fortidsminder, der er omfattet af bestemmelserne i Museumslovens § 29 e må ikke ændres. Dette vil sige, at alle foranstaltninger, der indebærer en påvirkning af fortidsmindernes indhold og overflade, ikke er tilladt. Endvidere må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes jf. § 29 f i Museumsloven indenfor en afstand af 2 meter fra fortidsmindet.

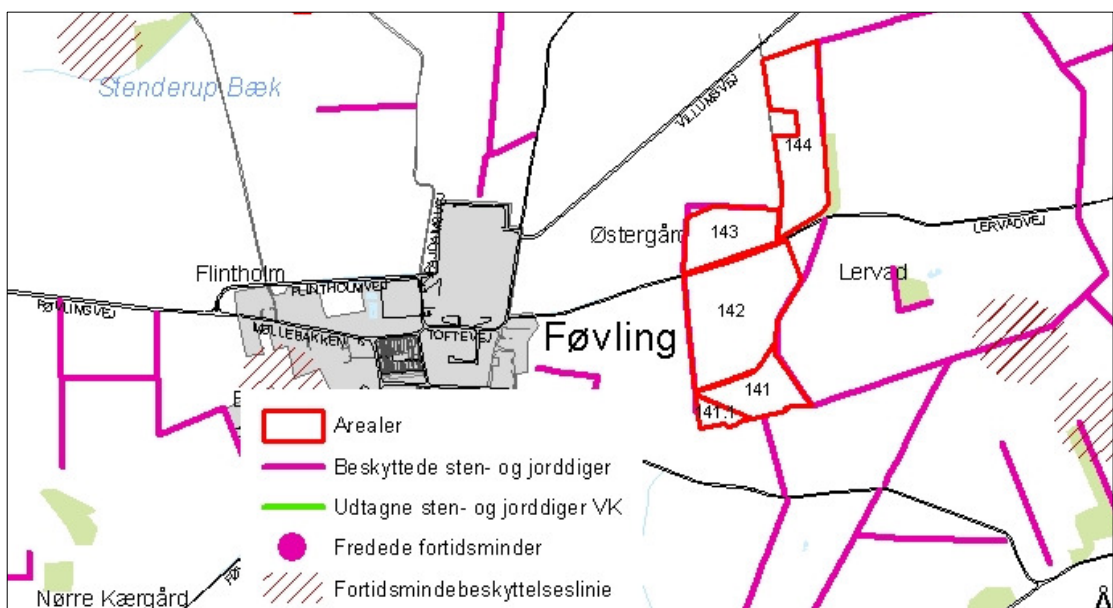
Vejen Kommune vurderer, at kulturhistoriske værdier ikke vil blive påvirket.

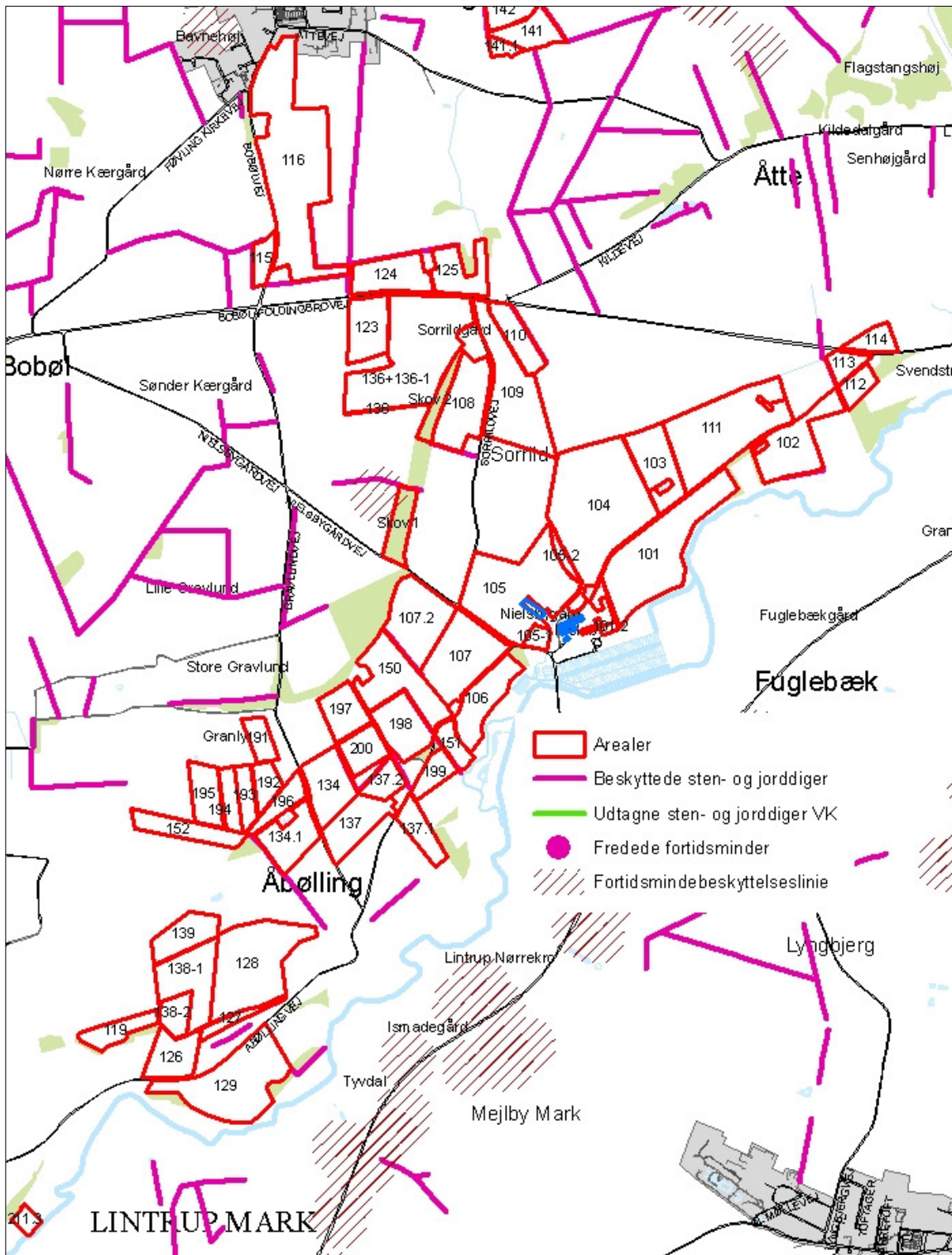
Figur 22A. Anlæggets placering i forhold til fredninger.

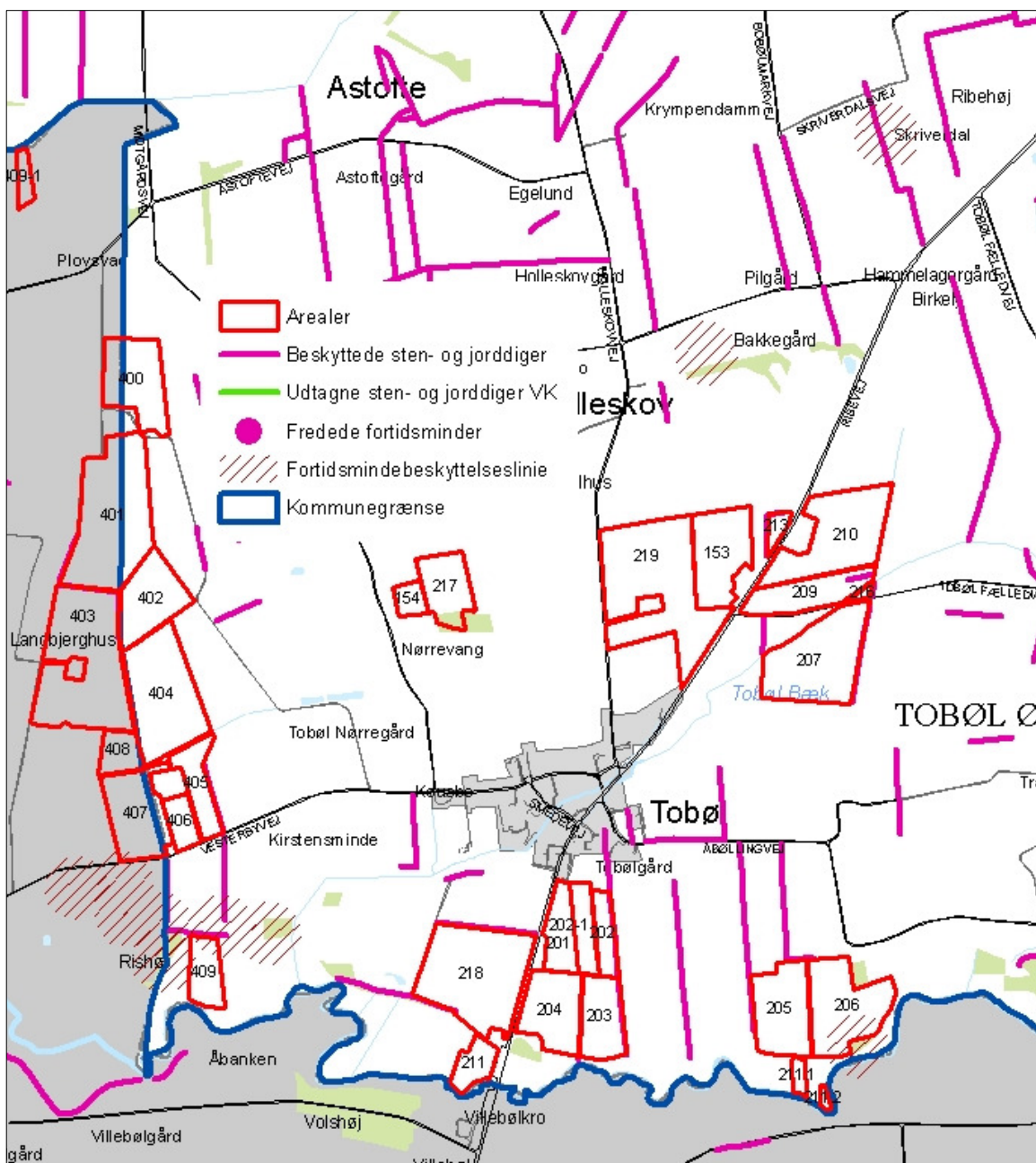
Figur 22B. Anlæggets placering i forhold til fredninger.

Figur 22C. Anlæggets placering i forhold til fredninger.

Figur 22D. Anlæggets placering i forhold til fredninger.

Figur 22E. Anlæggets placering i forhold til fredninger.

Husdyrbrugets ophør

Følgende er angivet af ansøger (*kursiv*):

Ved ophør af produktionen, hvor denne ikke overdrages til ny ejer, vil gødning og foderrester blive fjernet og blive tilført harmoniareal. Stalde vil blive rengjort og desinficeret. Kemikalirester bortskaffes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for farligt affald. Restindhold i olietank fjernes og tanke renses. Overjordiske olietanke fjernes, mens nedgravede anlæg afblændes eller fjernes.

Ændringer i ejerforhold af produktionen og ejendommen, som vil medføre overdragelse af ansvarligheden for driften og dyrene samt vedligeholdelse af ejendommen vil blive meddelt til tilsynsmyndigheden.

Vejen Kommune stiller vilkår, ved ophør af driften. Herunder at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, dvs. alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremgå i miljømæssig god stand.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Vejen Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget hvis:

- Staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.
- Beholdere til gylle m.m., der er omfattet af kravet om beholderkontrol, gøres uanvendelige til opbevaring af gylle m.m.
- Miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

Alternative muligheder

Ansøger har undersøgt alternative muligheder for indretning og placering af anlægget. Den vigtigste er beskrevet og vurderet nedenfor. Desuden er husdyrbrugets fremtid vurderet af ansøger, under forudsætning af, at produktionen fortsætter uændret, 0-alternativet.

Oprindeligt var udgangspunktet for ansøgningen en anden placering end den valgte, jf. figur 23.

Figur 23. Oprindelig placering af fjerkræstald.

Vejen Kommunes indvendinger mod placeringen var, at bygningen ville blive for dominerende i landskabet og uden sammenhæng med det eksisterende byggeri. Ved at vende bygningen og placere den inde ved læhegnet, jf. figur 1, bevares det åbne landskab og bygge-

riet forstyrrer ikke oplevelsen af landskabets karakter med den ubebyggede agerjord, strukturen i landskabet eller den historiske, visuelle oplevelse af området. Ved indkik fra alle tilkørselsveje opleves nu et sammenhængende byggeri der virker mindre dominerende og iøjnefaldende. De primære årsager hertil er at den nye bygning skjules bag de eksisterende (ved indkik fra syd) og ved indkik fra nord og vest opleves tre næsten parallelle bygninger og helt tæt på ses de tre ensartede bygningsgavle.

Hvis udvidelsen af husdyrbrugets produktion ikke foretages (0-alternativet), vil produktionen på de nuværende 366,97 DE kunne fortsætte uden yderligere miljøgodkendelse. En fortsat drift vil ikke nødvendigvis i sig selv medføre mindsket forurening fra husdyrbruget end i den ansøgte udvidelse. Der vil ligeledes fortsat udbringes husdyrgødning på ejendommens arealer. Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug foretages ammoniak- og forureningsbegrænsende tiltag, som sænker det generelle forureningsniveau. 0-alternativet vil således ikke nødvendigvis have en mere positiv effekt på miljøet, end hvis udvidelsen gennemføres og de opstillede vilkår i miljøgodkendelsen efterleves.

Sammenfatning

Vejen Kommuner vurderer sammenfattende, at der kan meddeles godkendelse til projektet da:

- Husdyrbruget med de stillede vilkår kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- Husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Projektet med de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

4 Øvrige forhold

Byggeri, vandindvinding og spildevandsafledning

Da projektet indeholder byggeri eller bygningsændringer, skal der indsendes byggeansøgning til Vejen Kommune.

Særskilt tilladelse til udledning/nedsivning af overfladevand/tagvand skal indhentes hos Vejen Kommune, såfremt det ikke allerede er modtaget.

Der kan være øvrige/andre forhold, der skal søges om ved Vejen Kommune.

Modtager af afgørelse

Ansøger: Knud-Kristian Rostgaard Knudsen, Nielsbygårdvej 7, 6683 Føvling

Konsulent: Agro Food Park 15, 8200 Århus N, att.: Jens Elvstrøm jne@vfl.dk

Hørings- og Klageberettigede

Naboer (indenfor lugtgenekriterie til byzone – 301,72 m):

Kongeåens Dambrug Aps, Kongeåvej 87, 6650 Brørup
(ejer Nielsbygårdvej 6,8,9,11 og 13, 6683 Føvling)

Lone Tøstesen, Nielsbygårdvej 13, 6683 Føvling

Torsten og Sandra Degler, Nielsbygårdvej 6, 6683 Føvling

Bortforpagtere af arealer, der indgår i miljøgodkendelsen:

Frede Gjørtz, Ribevej 46, 6683 Føvling

Frede Elbæk, Bobølvej 7, 6683 Føvling

Jørgen Harbo, Lervadvej 2, 6683 Føvling

Niels Sørensen, Gravlundvej 14, 6683 Føvling

Jens Grønnebæk, Ribevej 37, 6683 Føvling

Poul Erik Espesen, Vesterbyvej 35, 6683 Føvling

Erik Rasmussen, Gravlundvej 1, 6683 Føvling

Klageberettigede

Naturstyrelsen Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe rib@nst.dk

Embedslægerne i Region Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe syd@sst.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsted post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening Vejen, Torpet 3, 6682 Hovborg vejen@dn.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@ecocouncil.dk

Friluftsrådet, Scandiagade 13, DK-2450 København SV. Lokalfdeling: Friluftsrådet for Trekantområdet, att. Bent Holgersen, Hvedevænget 30, 6600 Vejen, holgersen@vejen-net.dk

Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, lokalkontoret vejen@dof.dk

Bilagsoversigt

1. Klagevejledning.
2. Udpegningsgrundlag for de berørte Natura 2000-områder.
3. Skov- og Naturstyrelsens vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning, september 2004.
4. Beredskabsplan for Nielsbygård.
5. Høringssvar fra ansøger.
6. Ændring af § 3 registrering.

Bilag 1.

Klagevejledning, jf. "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" nr. 1572 af 20.12.2006.

Hvilke afgørelser, tilladelser og miljøgodkendelser kan påklages

Alle afgørelser, der er truffet af kommunen med hjemmel i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, kan jf. § 76 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. For privatpersoner er gebyret på 500 kr. og for virksomheder, organisationer eller offentlige myndigheder er gebyret på 3000 kr. Nævnet vil efter modtagelsen af klagen sende en opkrævning på gebyret. Natur- og miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og miljøklagenævnets hjemmeside (www.nmkn.dk). Gebyret tilbagebetales, hvis den, der klager, får helt eller delvis medhold i klagen.

Hvem kan klage

Klageberettiget er enhver med væsentlig interesse i sagens udfald, miljøministeren samt visse landsdækkende organisationer, jf. §§ 84-87.

Til hvem skal der klages

En klage skal stiles skriftligt til Natur- og Miljøklagenævnet, men sendes til Vejen Kommune, Rådhuspassagen 3, 6600 Vejen, som efter klageperiodens udløb sørger for at videresende klagen, sammen med det materiale, som har indgået i sagens vurdering til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. § 77.

Klagefrist

Klagen skal være modtaget af Vejen Kommune senest 4 uger efter, at afgørelsen, tilladelsen eller miljøgodkendelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort f.eks. ved annoncering, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen, jf. § 79.

Hvis Natur- og Miljøklagenævnet modtager klager

Vejen Kommune vil i de tilfælde, hvor der klages over afgørelser, underrette ansøger herom, jf. § 83.

Domstolsprøvelse

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. § 90.

Opsættende virkning

En klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen eller miljøgodkendelsen, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen/godkendelsen må ikke udnyttes, hvis den indeholder placering af driftsbygninger væk fra de øvrige driftsbygninger, jf. § 81. Dette vil være angivet i afgørelsen.

Udnyttelse af en tilladelse eller miljøgodkendelse kan kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i tilladelsen eller miljøgodkendelse.

Bilag 2. Udpegningsgrundlag for de berørte Natura 2000-områder.**Natura 2000-områdenr. 89 Vadehavet**

Området består af habitatområde nr. H78 og fuglebeskyttelsesområde nr. F57.

Udpegningsgrundlag for habitatområdet	
Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde (H78)	
Naturtyper:	Sandbanke (1110) Flodmunding (1130) Vadeflade (1140) Lagune (1150) Bugt (1160) Rev (1170) Enårig strandengsvegetation (1310) Vadegræssamfund (1320) Strandeng (1330) Forklit (2110) Hvid klit (2120) Grå/grøn klit (2130) Klithede (2140) Havtornklit (2160) Grårisklit (2170) Skovklit (2180) Klitlavning (2190) Visse-indlandsklit (2310) Græs-indlandsklit (2330) Søbred med småurter (3130) Kransnålalge-sø (3140) Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Vandløb (3260) Våd hede (4010) Tør hede (4030) Kalkoverdrev (6210) Surt overdrev (6230) Tidvis våd eng (6410) Tørvelavning (7150) Rigkær (7230) Stilkeke-krat (9190) Skovbevokset tørvemose (91D0)
Arter:	Havlampret (1095) Bæklampret (1096) Flodlampret (1099) Stavsild (1103) Laks (1106) Snæbel (1113) Marsvin (1351) Odder (1355) Gråsæl (1364) Spættet sæl (1365)

* Lagune, Grå/grøn klit, Klithede, Kalkoverdrev (kun vigtige orkidélokalteter), Surt overdrev, skovbevokset tørvemose og snæbel er alle prioriterede naturtyper/arter.

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområdet Vadehavet (F57)

Ynglefugle:	Klyde Hvidbrystet præstekrave Almindelig ryle Sandterne Fjordterne Havterne Dværgterne Splitterne
Trækfugle:	Bramgås Mørkbuget knortegås Lysbuget knortegås Gravand Pibeand Krikand Spidsand Skeand Ederfugl Sortand Strandskade Klyde Hjejle Strandhjejle Hvidbrystet præstekrave Lille kobbersneppe Stor regnspove Rødben Hvidklire Islandsk ryle Sandløber Almindelig ryle Dværgmåge

Natura 2000-områdenr. 91 Kongeå

Området består af habitatområde nr. H80.

Udpegningsgrundlag for Habitatområdet Kongeå (H80)	
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150) Vandløb (3260) Surt overdrev (6230) Tidvis våd eng (6410) Urtebræmme (6430) Kildevæld (7220) Rigkær (7230)
Arter:	Havlampret (<i>Petromyzon marinus</i>) (1095) Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>) (1096) Flodlampret (<i>Lampetra fluviatilis</i>) (1099) *Snæbel (<i>Coregonus oxyrhynchus</i>) (1113) Odder (<i>Lutra lutra</i>) (1355)

* Surt overdrev, kildevæld samt snæbel er alle prioriterede naturtyper/arter.

Bilag 3.

Skov- og Naturstyrelsens vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning

Indledning

I Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 604 af 15. juli 2002, stilles der blandt andet skærpede krav til overdækning af markstakke og møddinger. I § 11, stk. 1 er det præciseret, at kompost med et tørstofindhold på mindst 30 % må oplagres i marken, såfremt oplaget er overdækket med kompost dug eller lufttæt materiale.

Bestemmelsen trådte i kraft den 1. august 2004. Kravet om overdækning gælder ligeledes for fast gødning uden daglig tilførsel ifølge § 12 stk. 2.

De skærpede krav til overdækning har som formål at begrænse ammoniaktabet og er en del af Ammoniakhandlingsplanen fra 2001. Den øgede fokusering på ammoniaktabet inkl. kravet om overdækning har medført behov for modernisering af afsnit 5.1 vedrørende § 11 stk. 1 i vejledning nr. 7/1993 fra Miljøstyrelsen. Den reviderede tekst fremgår af det følgende.

Hvad må lægges i markstak?

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (incl. dybstrøelse) opbevares i en mødding med fast bund og afløb. Kompost må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse, der har ligget i en stald i 3-4 måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken. Dybstrøelse fra fjerkræstalde kan være kompostlignende allerede efter 1-2 måneder.

En undtagelse er dybstrøelse fra svinestalde uden separat gødeareal. Svin fordeler ikke gødningen naturligt over hele måtten, som f.eks. kvæg gør det, men gøder i stedet i afgrænsede områder. Der er derfor risiko for, at gødningsmåtten bliver uhomogen med områder hvor tørstofindholdet er betydeligt under 30 %. For at modvirke risikoen for udvaskning fra markstakke fra sådanne stalde, skal der udlægges betydelige mængder halm på jorden under markstakken, f.eks. et lag svarende til et stempelslag af en bigballe.

I svinestalde med separat gødeareal, afsættes en meget stor del af gødningen her, og dybstrøelsen i lejearealet bliver mere homogen og tør. Den kompostlignende gødning fra lejearealet kan dermed umiddelbart opbevares i markstak, mens gødningen fra det separate gødeareal ikke kan opbevares i markstak.

Gødningsmåtten under kalve- og svinehytter kan tilsvarende kompostlignende dybstrøelse opbevares i markstak forudsat stakken overdækkes.

Etablering og vedligeholdelse af dybstrøelsesmætter i kvæg- og svinestalde

Inden der indsættes dyr i stalden, boksen eller stien, skal der udlægges et tykt lag halm, der kan absorbere gødning og urin og dermed sikre omsætningen. En velfungerede og homogen måtte sikres ved at der jævnlige, gerne dagligt, tilføres strøelse. Strøelsen skal fordeles i stalden, boksen eller stien, og særligt områder hvor måtten er belastet med meget trafik eller afsætning af gødning skal tilføres ekstra strøelse.

Placering af markstakke

Jf. § 6 stk. 1 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 604 af 15. juli 2002 skal markstakke overholde de samme afstandskrav som møddingspladser, stalde mv.

Kategori	Afstandskrav, meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25
Fælles vandindvindingsanlæg	50
Vandløb (herunder dræn) og søer	15
Offentlig vej og privat fællesvej	15
Levnedsmiddelvirksomhed	25
Beboelse på samme ejendom	15
Til naboskel	30

Stakkene bør højst ligge samme sted i 12 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.

I tilfælde af udvaskning eller afstrømning fra markstakken kan det lokale vandmiljø skades og det fremgår af § 11 stk. 1, at markstakken ikke må medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand. Stakken må derfor f.eks. ikke placeres på arealer som skrånere mod vandløb og søer og må ikke ifølge § 6 stk. 1 placeres nærmere end 15 meter fra f.eks. dræn.

Hvis en markstak placeres uhensigtsmæssigt kan det give anledning til gener for naboer. Derfor anbefales det, at markstakke placeres med størst mulig afstand til naboer.

Markstakke bør placeres så de ligger mest muligt i læ. Er stakken udsat for vind, er der stor risiko for at overdækningen blæser i stykker.

Overdækning af markstakke

Markstakken skal overdækkes umiddelbart efter udlægning. Dette gælder også selvom udlægningen foregår i et gødningshus eller lign. En midlertidig opbevaring af dybstrøelse/kompost på marken i op til en uge i forbindelse med udbringning betragtes dog ikke som en egentlig oplagring i forbindelse med § 11 stk. 1, og er derfor ikke omfattet af krav om overdækning.

Materialer egnet til overdækning af markstakke

I husdyrgødningsbekendtgørelsens § 11 stk. 1 er der nævnt kompostdug eller lufttæt materiale som mulighed. I nedenstående oversigt er der nævnt en række materialer, der lever op til kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Materiale:	Bemærkninger:
Plastfolie	Leveres i mange forskellige kvaliteter og dimensioner. Det anbefales at der anvendes en folie med en tykkelse på mindst 0,15 mm for at sikre at den er tilstrækkelig robust overfor mekaniske påvirkninger.
Presenning, tæt	Leveres i mange forskellige kvaliteter og dimensioner. Presenningen bør være UVstabiliseret, da levetiden ellers er begrænset.
Presenning, vævet	Vævede presenninger skal som minimum være lige så lufttætte som kompostdug.
Kompostdug	Forhandles under produktnavne som fiberdug eller geotextil. Bør have en kvalitet svarende til minimum 100 gram/m ² for at sikre at den er tilstrækkeligt robust overfor mekaniske påvirkninger. Dugen bør være UV-stabiliseret, da levetiden ellers er begrænset.

Fastholdelse af overdækningen

Da et af formålene med overdækningen er at reducere lufttilgangen, bør stakken overdækkes så lufttæt som muligt. Det kræver store overlap i samlinger og omhyggelighed med tildækning langs kanter og i overlap.

På grund af den omsætning der vil ske, på trods af overdækningen, synker markstakken sammen efter etablering. Det betyder, at overdækningen kommer til at ligge løst på stakken med risiko for, at den blæser af stakken eller rives itu. Derfor er det nødvendigt at overdækningsmaterialet fastholdes på stakken. Til dette formål kan f.eks. anvendes halm-baller, bildæk, sandsække eller lignende. Som en tommelfingerregel bør stakken overdækkes lige så omhyggeligt som en ensilagestak.

Vedligeholdelse af overdækningen

Overdækningen skal tilses jævnlige i løbet af opbevaringsperioden. Skader, i form af huller i overdækningen, skal straks udbedres.

Beredskabsplan

for

Nielsbygårdvej 7, 6683 Føvling

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	3
BRAND- OG EVAKUERING.....	4
OVERLØB AF GYLLE	5
KEMIKALIE- OG OLIESPILD.....	6
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE.....	7
STRØMSVIGT	8
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER.....	9
Bilag A Kort over ejendommen	

Udarbejdet af **Knud-Kristian Rostgaard Knudsen**

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret.

Kopi af beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stalden.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbyrder m.v.
- vt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v. -
- Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står på kontoret i stalden og har nr. 75398392.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon:	79965000	dag
Falck	kontaktes på telefon:	70102030	dag eller nat
Brandvæsen	kontaktes på telefon: 112		dag og nat
Lægevagt	kontaktes på telefon:	70110707	dag eller nat
Tandlægevagt	kontaktes på telefon:	65414551	nat
Landbocenteret	kontaktes på telefon:	76602100	dag
Dyrlæge	kontaktes på telefon:	70202141	dag eller nat
Foderstofforretning	kontaktes på telefon:	72158000	dag eller nat
Elektriker	kontaktes på telefon:	75392677	dag eller nat
Smeden	kontaktes på telefon:	75398095	dag eller nat
VVS	kontaktes på telefon:	30711252	dag eller nat
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon:	21270983	dag eller nat

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp:

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne - hvor mange –
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren **Knud-Kristian Rostgaard Knudsen** på tlf. **40264809**

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112 – oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren **Knud-Kristian Rostgaard Knudsen** på tlf. **40264809**

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. **79965000**

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til bækken.

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle.

Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe og jord.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af kemikalier og olie - RING 112 – oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren **Knud-Kristian Rostgaard Knudsen** på tlf. **40264809**

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. **79965000**

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Der findes i værkstedet savsmuldspakker og kattegrus der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder ved boring ved bækken.

Elektricitet

Hovedafbryder sidder ved lade.

El-tavle sidder i stuehus.

Nye 13 ampere sikringer opbevares i stuehus.

Nye 16 ampere sikringer opbevares i stuehus.

Nye 25 ampere sikringer opbevares i stuehus.

STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til **Sydenergi** og forhør om varigheden af udfaldet. Telefon nr. **73903100**.

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opslugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved held.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Bilag A Kort over ejendommen

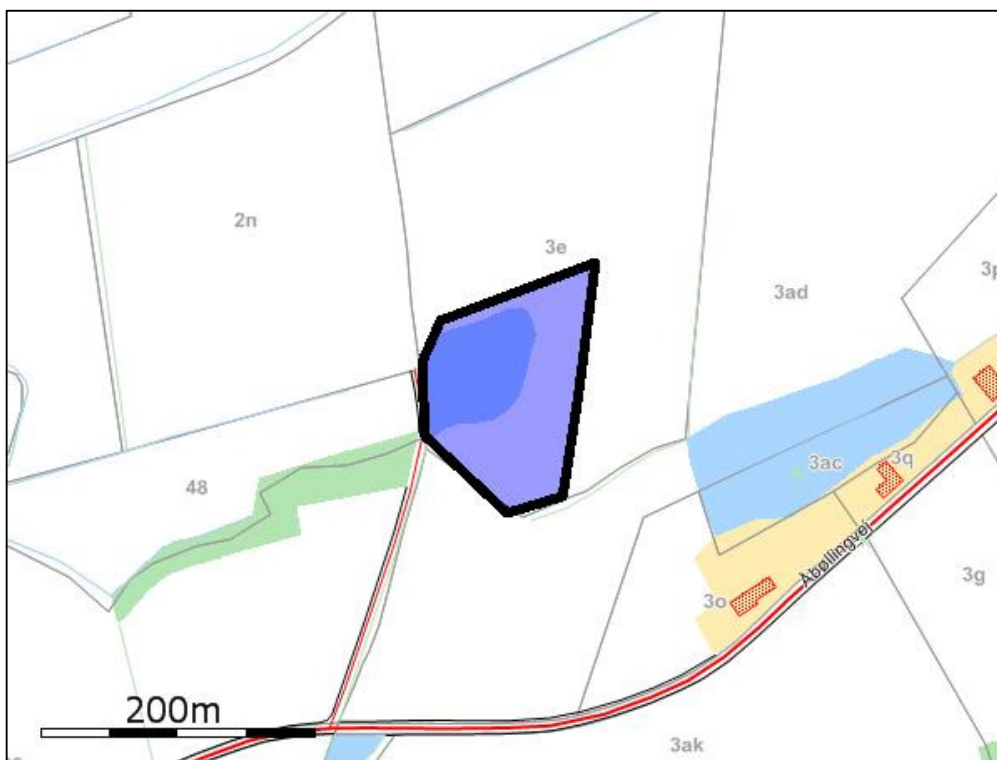

Knud Kristian Rosgård Knudsen
Nielsbygaardvej 7
6686 Føvling

T +45 8740 5000
F +45 8740 5010
E vfl@vfl.dk
W vfl.dk

12. august 2011

Overskrift Ansøgning 22852 (Udkast)

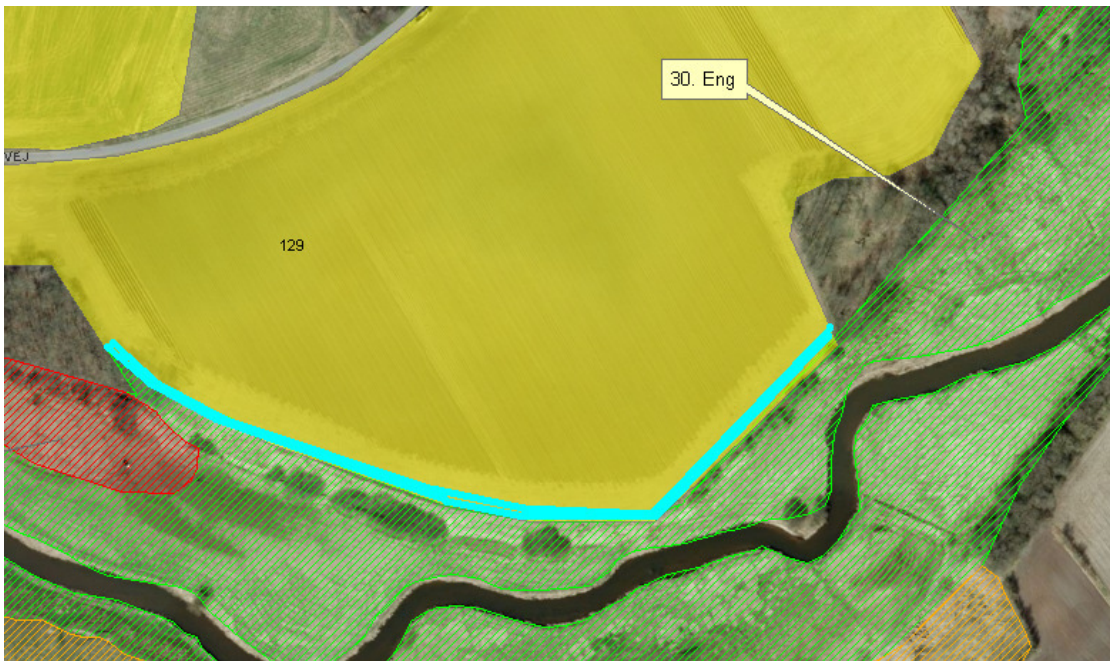
Mark 138-2 (1,55Ha)

Denne mark har indgået i omdrift I over 20 år. Hvad er argumentet for at den skal udlægges i græs når den kan dyrkes som K2 økologisk. Der er så vidt jeg kan se også taget mere areal ind end §3 området.

Vi vil gerne bede om forsat at kunne anvende det fulde areal til økologisk drift med K2 sædskifte.

Mark 206

Mark 129

Mark 106

Udvaskningen fra arealerne beregnes til:

3.3 Nitrat (overfladevand)

Dette afsnit drejer sig om nitratudvaskning til overfladevand. Ansøgningssystemet har beregnet nedenstående fem parametre, som indgår i kommunens vurdering af udvaskning af nitrat til overfladevand.

Ansøger tekst:

DE reduktionsprocent: **100%**.

Beregning af det maksimale dyretryk DE_{max} og det reelle dyretryk DE_{reel} for ansøgt drift:

DE_{max} : **1,4** DE/ha.

DE_{reel} : **1,4** DE/ha.

Beregning af udvaskning af N via FarmN (kg N/ha DE_{max} uden virkemidler og kg N/ha DE_{reel} med virkemidler):

KgN/ha DE_{max} : **80,3** kgN/ha.

KgN/ha DE_{reel} : **60,9** kgN/ha.

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarmN.

Ansøgt

- 150: 45 mg nitrat pr. liter.
- 152: 45 mg nitrat pr. liter.
- 201: 45 mg nitrat pr. liter.
- 207: 45 mg nitrat pr. liter.
- 219: 45 mg nitrat pr. liter.
- 191: 45 mg nitrat pr. liter.
- 192: 45 mg nitrat pr. liter.
- 193: 45 mg nitrat pr. liter.
- 194: 45 mg nitrat pr. liter.
- 195: 45 mg nitrat pr. liter.
- 197: 45 mg nitrat pr. liter.
- 198: 45 mg nitrat pr. liter.
- 199: 45 mg nitrat pr. liter.
- 200: 45 mg nitrat pr. liter.
- 196: 45 mg nitrat pr. liter.
- 137.2: 45 mg nitrat pr. liter.
- 137: 45 mg nitrat pr. liter.
- 134: 45 mg nitrat pr. liter.
- 134.1: 45 mg nitrat pr. liter.
- 137.1: 45 mg nitrat pr. liter.
- 138-1: 45 mg nitrat pr. liter.
- 139: 45 mg nitrat pr. liter.
- 142: 45 mg nitrat pr. liter.
- 143: 45 mg nitrat pr. liter.
- 144: 45 mg nitrat pr. liter.
- 202-1: 45 mg nitrat pr. liter.
- 202: 45 mg nitrat pr. liter.
- 128: 45 mg nitrat pr. liter.
- 501: 34 mg nitrat pr. liter.
- 502: 34 mg nitrat pr. liter.

Merbelastning (Ansøgt - Nudrift)

- 150: -15 mg nitrat pr. liter.
- 152: -15 mg nitrat pr. liter.
- 201: -15 mg nitrat pr. liter.
- 207: -15 mg nitrat pr. liter.
- 219: -15 mg nitrat pr. liter.
- 191: -15 mg nitrat pr. liter.
- 192: -15 mg nitrat pr. liter.
- 193: -15 mg nitrat pr. liter.
- 194: -15 mg nitrat pr. liter.
- 195: -15 mg nitrat pr. liter.
- 197: -15 mg nitrat pr. liter.
- 198: -15 mg nitrat pr. liter.
- 199: -15 mg nitrat pr. liter.
- 200: -15 mg nitrat pr. liter.
- 196: -15 mg nitrat pr. liter.
- 137.2: -15 mg nitrat pr. liter.
- 137: -15 mg nitrat pr. liter.
- 134: -15 mg nitrat pr. liter.

- 134.1: -15 mg nitrat pr. liter.
- 137.1: -15 mg nitrat pr. liter.
- 138-1: -15 mg nitrat pr. liter.
- 139: -15 mg nitrat pr. liter.
- 142: -15 mg nitrat pr. liter.
- 143: -15 mg nitrat pr. liter.
- 144: -15 mg nitrat pr. liter.
- 202-1: -15 mg nitrat pr. liter.
- 202: -15 mg nitrat pr. liter.
- 128: -15 mg nitrat pr. liter.
- 501: -12 mg nitrat pr. liter.
- 502: -12 mg nitrat pr. liter.

For markerne 106, 129 og 206 bliver ansøgt drift

Vi har enkelte kommentarer til bræmmerne som skal etableres. Det kan vel diskuteres om der er nogen miljøeffekt af at opgive den økologiske drift af arealerne som trods alt er beliggende et godt stykke fra vandløbet. Udvaskningsberegningerne viser at der er mindre udvaskning end tilladt, derfor ser jeg ikke nogen grund til at ophæve driften af arealerne. De der er økologisk drift bliver der jo hverken sprøjtet eller gødet på arealet.

Bilag 6. Ændring af § 3 registrering.

